

THAILAND'S ECONOMIC OUTLOOK

Quarter 3/2024

ประมาณการ เศรษฐกิจไทย

ประจำไตรมาสที่ 3/2567

สารบัญ

ประมาณการเศรษฐกิจไทย

บทสรุปผู้บริหาร ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2567	1
Executive Summary Thailand's Economic Projections for 2024	4
สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567	8
ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567	30

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)	41
---	----

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง	
ในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566 – มิถุนายน 2567)	45

ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 2 ปี 2567	53
--	----

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ : Macroeconomic Analysis Briefings

แนวทางการจัดการความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจไทย : สถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มอนาคต	63
ย้อนอดีตสงครามการค้าสหรัฐฯ-จีน : ภัยคุกคามหรือโอกาสทางเศรษฐกิจ	71
Why Chinese Tourist Numbers Have Not Fully Recovered Post-Pandemic	88

บทสรุปผู้บริหาร

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2567

**“กระทรวงการคลังปรับปรุงเพิ่มประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567
ขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 ต่อปี เติบโตขึ้นจากปี 2566 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 1.9 ต่อปี
โดยได้รับแรงสนับสนุนจากภาคบริการและการท่องเที่ยวที่ขยายตัวต่อเนื่องเป็นสำคัญ”**

นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลัง แถลงผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยว่า “เศรษฐกิจไทยในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2) ขยายตัวจากปี 2566 ที่ขยายตัวร้อยละ 1.9” โดยได้รับแรงสนับสนุนจากภาคบริการและการท่องเที่ยวที่ขยายตัวต่อเนื่องเป็นสำคัญ โดยพบว่าในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 เศรษฐกิจไทยมีสัญญาณดีขึ้นสะท้อนได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มที่แท้จริงขยายตัวต่อเนื่อง 2 ไตรมาสและนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน โดยคาดว่าภาคการท่องเที่ยวในปี 2567 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 36.0 ล้านคน ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างประเทศปรับตัวดีขึ้นเป็น 47,000 บาทต่อคนต่อทริป ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการยกเว้นการตรวจลงตรา (วีซ่าฟรี) เพิ่มขึ้น 93 ประเทศ/ดินแดน ระยะเวลาพำนักรวมไม่เกิน 60 วัน ส่งผลดีต่อภาคการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวได้ต่อเนื่องที่ร้อยละ 4.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.0 ถึง 5.0) การลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.6 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.1 ถึง 4.1) สำหรับการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2) ขยายตัวได้ในไตรมาสที่ 2 และมูลค่าการนำเข้าสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.6 ถึง 3.6) โดยเฉพาะสินค้าทุนที่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นตามการลงทุนภาคเอกชนที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ ผลประมาณการการขยายตัวทางเศรษฐกิจครั้งนี้ได้ปรับเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผลประมาณการเศรษฐกิจไทย ณ เมษายน 2567 ที่ร้อยละ 2.4 เนื่องจาก 1) การส่งออกสินค้ามีสัญญาณขยายตัวได้ดีกว่าที่คาดการณ์ รวมถึงอุปสงค์ของประเทศคู่ค้าสำคัญคาดว่าจะขยายตัวได้ดีขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวได้ที่ร้อยละ 3.2 2) จำนวนและรายได้ที่ได้รับจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศสูงกว่าที่คาดการณ์ สะท้อนผลตอบรับที่ดีจากมาตรการดึงดูดนักท่องเที่ยวของภาครัฐ และ 3) การเบิกจ่ายภาครัฐที่ดีกว่าที่คาดการณ์จากการเตรียมความพร้อมเร่งเบิกจ่ายของภาครัฐ และมีทิศทางเร่งขึ้นต่อเนื่องในช่วงท้ายของปีงบประมาณ 2567

ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศอยู่ในระดับมั่นคง โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 0.6 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1) ตามการปรับตัวลดลงของราคาสินค้าอาหารบางกลุ่ม อีกทั้งราคาสินค้าในหมวดพลังงานที่ลดลงจากมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐ ขณะที่เสถียรภาพภายนอกประเทศ ดุลบริการมีแนวโน้มจะเกินดุลตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2567 มีแนวโน้มที่จะเกินดุล 11.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของ GDP

ผลประมาณการนี้ไม่ได้นับรวมผลที่คาดว่าจะได้รับในระบบเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet (โครงการฯ) ต่อเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้ประเมินเบื้องต้น วันที่ 10 เมษายน 2567 ว่าหากพิจารณาเฉพาะโครงการฯ จะส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 1.2 – 1.8 ตลอดทั้งโครงการฯ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของเงิน เงื่อนไขโครงการฯ จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการฯ และพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้รับสิทธิเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ยังควรติดตามปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างใกล้ชิด อาทิ 1) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เริ่มรุนแรงมากขึ้น อาจเป็นข้อจำกัดและส่งผลกระทบต่อภาคการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะถัดไป เช่น สถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างอิสราเอลและอิหร่านที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานให้ปรับตัวสูงขึ้น การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา และความกังวลเรื่องข้อพิพาททะเลจีนใต้เกี่ยวกับการอ้างกรรมสิทธิ์หลังมีการซ้อมรบของกองทัพเรือจีนและรัสเซียในบริเวณดังกล่าว 2) ความผันผวนของตลาดการเงินโลกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลักและปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป 3) ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาและทิศทางการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดใหม่ 4) การฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย โดยเฉพาะประเทศจีนจากปัญหาในภาคอสังหาริมทรัพย์ และ 5) ปัญหาหนี้ครัวเรือนและภาคธุรกิจที่จะบั่นทอนการใช้จ่ายในระยะต่อไป

โฆษกกระทรวงการคลังได้กล่าวทิ้งท้ายว่า “ปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญในช่วงที่เหลือของปี 2567 ได้แก่ 1) การใช้จ่ายภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายจ่ายลงทุนที่ต้องเร่งรัดการเบิกจ่ายในทุกหน่วยงาน 2) จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้ประเทศ โดยเฉพาะในช่วง High Season และ 3) การเร่งรัดการลงทุนของโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติและออกบัตรส่งเสริมการลงทุนไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ 8 ด้านภายใต้กรอบนโยบาย Ignite Thailand ของรัฐบาล โดยการส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลาง

ที่มาภาพ : รัฐบาลไทย <https://www.thaigov.go.th/>

ในหลาย ๆ ด้าน ด้วยการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 กระทรวงการคลังได้จัดโครงการศูนย์กลางการเงิน (Financial Hub) ภายใต้หัวข้อ Ignite Finance : Thailand's Vision for a Global Financial Hub เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการเงินโลก ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป การสนับสนุนประเด็นที่สำคัญเหล่านี้ จะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืนและมั่นคง ก้าวสู่การเป็นผู้นำในเวทีระดับภูมิภาคในอนาคต”

ตารางสรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567 (ณ เดือนกรกฎาคม 2567)

	2566	2567f	
		เฉลี่ย	ช่วง
ผลการประมาณการ			
1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	1.9	2.7	2.2 ถึง 3.2
2) อัตราการขยายตัวของการบริโภค			
2.1) การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	7.1	4.5	4.0 ถึง 5.0
2.2) การบริโภคภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	-4.6	1.2	0.7 ถึง 1.7
3) อัตราการขยายตัวของการลงทุน			
3.1) การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	3.2	3.6	3.1 ถึง 4.1
3.2) การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	-4.6	1.0	0.5 ถึง 1.5
4) อัตราการขยายตัวของการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	2.1	5.1	4.6 ถึง 5.6
5) อัตราการขยายตัวของการนำเข้าสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	-2.3	4.5	4.0 ถึง 5.0
6) ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	17.0	16.2	14.9 ถึง 17.5
6.1) มูลค่าสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	-1.7	2.7	2.2 ถึง 3.2
6.2) มูลค่าสินค้านำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	-3.1	3.1	2.6 ถึง 3.6
7) ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	7.0	11.0	8.4 ถึง 13.6
ร้อยละของ GDP	1.4	2.4	1.9 ถึง 2.9
8) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (ร้อยละ)	1.2	0.6	0.1 ถึง 1.1
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ร้อยละ)	1.3	0.5	0.0 ถึง 1.0
สมมติฐานหลัก			
<u>สมมติฐานภายนอก</u>			
1) อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15 ประเทศคู่ค้าหลัก (ร้อยละ)	3.1	3.2	2.7 ถึง 3.7
2) ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	81.9	86.0	81.0 ถึง 91.0
<u>สมมติฐานด้านนโยบาย</u>			
3) อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	34.8	36.2	35.7 ถึง 36.7
4) รายจ่ายภาคสาธารณะ (ล้านล้านบาท)	3.99	4.07	4.0 ถึง 4.2
5) จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	28.2	36.0	35.5 ถึง 36.5

Executive Summary

Thailand's Economic Projections for 2024

“The Ministry of Finance has revised upward Thai economic growth forecast in 2024 to 2.7 percent, accelerating from 1.9 percent expansion in 2023. The growth in 2024 is primarily attributed to the boost of the service sector and tourism sector.”

Mr. Pornchai Thiravejja, Director General of the Fiscal Policy Office, and Spokesperson of Ministry of Finance (MOF), stated that “The Thai economy is projected to expand by 2.7 percent (within the range of 2.2 to 3.2 percent) in 2024.” The growth is underpinned by the sustained expansion of the service sector and tourism sector. Notably, the second quarter of 2024 saw positive economic indicators, reflected in the continued growth of real value-added tax for two consecutive quarters and a 26.3 percent increase in foreign tourist arrivals compared to the same period last year. The international tourists are anticipated to reach 36.0 million tourists with an average spending of 47,000 baht per person per trip. The Visa exemption policy extended to 93 countries or territories for a 60-day stay has significantly boosted the tourism sector and related service businesses. While private consumption is forecasted to increase 4.5 percent (within the range of 4.0 to 5.0 percent), private investment is projected to rise 3.6 percent (within the range of 3.1 to 4.1 percent). Export value of goods in USD is expected to increase 2.7 percent (within the range of 2.2 to 3.2 percent), having already shown growth in the second quarter. Import value of goods in USD is forecasted to expand 3.1 percent (within the range of 2.6 to 3.6 percent), primarily due to capital goods signaling the upward trend in private investment.

The economic projection has been revised upward compared to the projection at April 2024, which stood at 2.4 percent. The adjustment is attributed to 3 main factors which are 1) Exports have strong recovery sign more than anticipated, and the demand from major trading partners are expected to grow from the increase of average economic growth rate of major trading partners at 3.2 percent. 2) The number and spending of international tourists are higher than expected due to good responses of government policy tourism attractions. 3) The government disbursement is higher than expected due to the government disbursement preparation policy and the disbursement will be continuously accelerated at the remaining of 2024 fiscal year.

Regarding to Thailand's economic internal stability, it remains at a robust level. The headline inflation rate is projected to be 0.6 percent (within the range of 0.1 to 1.1 percent), driven by adjustments downwards in prices of certain food items. Additionally, prices within the energy sector have decreased due to government measures that target to ease the rising cost of living. In terms of

external stability, the service balance is expected to be surplus resulting from an increase in international tourists, leading to the current account balance potentially returning to a surplus of 11.0 billion USD, equivalent to 2.4 percent of GDP.

Furthermore, this economic projection is not accounted the 10,000 baht Digital Wallet Scheme impact. The Ministry of Finance has primary assessed on 10 April 2024 that this scheme could contribute approximately 1.2 to 1.8 percent to economic growth over the entire project duration. However, the effect mainly depends on the budget source, scheme conditions, number of participants and participants' spending behaviours.

However, Thailand's economic outlook could be influenced by several factors, and the following factors that should be closely monitored: 1) Global geopolitical tensions that escalate in various regions of the world could pose limitations and have repercussions on Thailand's economic growth in the near future. For instance, the heightened tensions between Israel and Iran could impact energy prices, leading to adjustments. Additionally, strategic competition between China and the United States, and the South China Sea territorial tensions following joint naval exercises by China and Russia. 2) The fluctuation in the global financial markets due to more restrictive monetary policies of Thailand's major trading partners and financial institutions, particularly in the United States and the European Union. 3) The 2024 United States presidential election and the economic policy directions from the new government. 4) The economic recovery in Thailand's major trading partners, particularly China economy situation and its real estate issues. 5) The household and business debt that may discourage private consumption in the upcoming period.

The Ministry of Finance Spokesperson concluded by mentioned the key economic drivers for the remaining period are 1) Government expenditures especially public investment that will be expedited in the remaining of 2024 fiscal year. 2) The number of international tourists that will increase revenue especially during high season. 3) The acceleration of investments in approved projects, coupled with the issuance of investment promotion certificates, aligns with the government's 8 visions in Ignite Thailand' policy framework. This initiative aims to position Thailand as a regional hub in various sectors by attracting foreign direct investment. Notably, on July 19, 2024, the Ministry of Finance launched the Financial Hub project under the theme 'Ignite Finance: Thailand's Vision for a Global Financial Hub' to develop Thailand into a global financial hub. This will enhance the country's competitiveness. Supporting these key initiatives will foster sustainable and robust economic growth, propelling Thailand to become a regional leader in the future.

Major Economic Assumptions and Thailand's Economic Projections for 2024

	2023	2024f	
		As of Jul 2024	
		Avg	Range
Projections			
1) GDP Growth Rate (percent y-o-y)	1.9	2.7	2.2 ถึง 3.2
2) Real Consumption Growth (percent y-o-y)			
2.1) Real Private Consumption (percent y-o-y)	7.1	4.5	4.0 ถึง 5.0
2.2) Real Public Consumption (percent y-o-y)	-4.6	1.2	0.7 ถึง 1.7
3) Real Investment Growth (percent y-o-y)			
3.1) Real Private Investment (percent y-o-y)	3.2	3.6	3.1 ถึง 4.1
3.2) Real Public Investment (percent y-o-y)	-4.6	1.0	0.5 ถึง 1.5
4) Export Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	2.1	5.1	4.6 ถึง 5.6
5) Import Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	-2.3	4.5	4.0 ถึง 5.0
6) Trade Balance (USD billion)	17.0	16.2	14.9 ถึง 17.5
6.1) Export Value of Goods in USD (percent y-o-y)	-1.7	2.7	2.2 ถึง 3.2
6.2) Import Value of Goods in USD (percent y-o-y)	-3.1	3.1	2.6 ถึง 3.6
7) Current Account (billion U.S.)	7.0	11.0	8.4 ถึง 13.6
7.1) Percentage of GDP	1.4	2.4	1.9 ถึง 2.9
8) Headline Inflation (percent y-o-y)	1.2	0.6	0.1 ถึง 1.1
Core Inflation (percent y-o-y)	1.3	0.5	0.0 ถึง 1.0
Major Assumptions			
1) Average Economic Growth Rate of Major Trading Partners (percent y-o-y)	3.1	3.2	2.7 ถึง 3.7
2) Dubai Crude Oil Price (USD per Barrel)	81.9	86.0	81.0 ถึง 91.0
3) Exchange Rate (THB per USD)	34.8	36.2	35.7 ถึง 36.7
4) Public Expenditure (Trillion THB)	3.99	4.07	4.0 ถึง 4.2
5) Number of foreign tourists (Million)	28.2	36.0	35.5 ถึง 36.5

ข้อสมมติฐานสำคัญในการ
ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี

2567

1

การขยายตัวของเศรษฐกิจ 15 ประเทศคู่ค้า

67f +3.2%

2

Baht/USD

67f 36.0฿/\$

ดัชนีค่าเงินบาท

67f 109.50

3

ราคาน้ำมันดิบดูไบ

67f 86.0\$/bbl

4

จำนวนนักท่องเที่ยว
ต่างชาติ

67f 36.2 ล้านคน

5

รายจ่ายภาคสาธารณะ

67f 4.07 ล้านล้านบาท

5 ข้อ
สมมติฐาน

สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567

1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ 15 ประเทศคู่ค้าหลักของไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ประเมินภาพรวมอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ ในปี 2567 คาดว่า จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.2 (YoY) เพิ่มขึ้นจากประมาณการครั้งก่อนเล็กน้อยที่ร้อยละ 3.1 (YoY) สอดคล้องกับผลประมาณการโดยสำนักเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยเศรษฐกิจคู่ค้าภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในระดับเดียวกับปีก่อนหน้า โดยได้รับแรงสนับสนุนจากกิจกรรมภาคการผลิตที่ฟื้นตัวต่อเนื่องผนวกกับกิจกรรมภาคบริการที่ยังคงขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง นอกจากนี้ ยังมีทิศทางการฟื้นตัวการค้าและการส่งออกที่ปรับตัวดีขึ้นในหลายประเทศ สำหรับอัตราเงินเฟ้อ ถึงแม้ว่าแรงกดดันเงินเฟ้อในหลายประเทศจะมีแนวโน้มผ่อนคลายลง อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อด้านบริการยังคงเป็นอุปสรรคต่อการลดอัตราเงินเฟ้อ ทำให้เพิ่มความเป็นไปได้ของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ยังคงอยู่ในระดับสูงนานขึ้น ซึ่งจะยังคงเป็นปัจจัยกดดันเศรษฐกิจคู่ค้าในระยะต่อไป

ในระยะต่อไป ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ 1) ความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ ได้แก่ สถานการณ์สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ สถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง นอกจากนี้ยังรวมถึงความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในพื้นที่อื่น ๆ เช่น การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลกและการค้าระหว่างประเทศ 2) ความผันผวนของตลาดการเงินโลกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลักที่อาจยืดเยื้อ ทำให้สภาพการเงินตึงตัวขึ้นชะลอการเติบโต และเพิ่มความเสี่ยงของภาวะถดถอยเศรษฐกิจในบางประเทศ 3) สถานการณ์เศรษฐกิจประเทศสำคัญที่ยังคงชะลอลง เช่น สถานการณ์เศรษฐกิจยูโรโซนและญี่ปุ่นที่การขยายตัวยังคงอยู่ในระดับต่ำ สถานการณ์เศรษฐกิจจีนที่การฟื้นตัวยังมีปัจจัยกดดันจากปัญหาเชิงโครงสร้างระยะยาว และปัญหาในภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งทิศทางที่อ่อนแอของเศรษฐกิจประเทศสำคัญดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน รวมทั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2567 4) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงขึ้นในหลายพื้นที่ทั่วโลก อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตพืช ราคาอาหาร และความมั่นคงทางอาหาร โดยเฉพาะในประเทศที่พึ่งพาการเกษตรเป็นหลัก

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ (ร้อยละ)

ประเทศคู่ค้าหลักเรียงตาม สัดส่วนการส่งออกปี 2566	2565	2566				2566	2567		ทั้งปี 2567F
		Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	
15 ประเทศ (79.4%)	3.45	2.89	3.10	3.22	3.42	3.15	3.21	N.A.	3.15
1. สหรัฐฯ (17.2%)	1.9	1.7	2.4	2.9	3.1	2.5	2.9	3.1	2.4
2. จีน (12.0%)	3.0	4.5	6.3	4.9	5.2	5.2	5.3	4.7	5.0
3. ญี่ปุ่น (8.7%)	1.1	2.6	2.0	1.3	0.9	1.7	-0.9	-0.8	0.7
4. यूโรโซน (6.6%)	3.5	1.3	0.5	0.1	0.2	0.5	0.5	0.6	0.8
5. ออสเตรเลีย (4.3%)	3.9	2.3	1.9	2.1	1.6	2.0	1.1	N.A.	1.5
6. มาเลเซีย (4.2%)	8.7	5.6	2.9	3.3	3.0	3.7	4.2	5.8	4.4
7. เวียดนาม (3.9%)	8.1	3.4	4.2	5.5	6.7	5.0	5.9	6.9	6.0
8. ฮ่องกง (3.9%)	-3.7	2.8	1.6	4.2	4.3	3.3	2.8	3.3	2.7
9. สิงคโปร์ (3.6%)	3.8	0.5	0.5	1.0	2.2	1.1	2.7	2.9	2.3
10. อินเดีย (3.6%)	6.5	6.2	8.2	8.1	8.6	7.7	7.8	N.A.	7.0
11. อินโดนีเซีย (3.5%)	5.3	5.0	5.2	4.9	5.0	5.0	5.1	5.0	5.1
12. ฟิลิปปินส์ (2.8%)	7.6	6.4	4.3	6.0	5.5	5.5	5.7	6.3	6.0
13. เกาหลีใต้ (2.1%)	2.7	1.1	1.0	1.4	2.1	1.4	3.4	2.3	2.5
14. ไต้หวัน (1.7%)	2.6	-3.5	1.4	2.1	4.8	1.3	6.6	5.1	3.3
15. สหราชอาณาจักร (1.4%)	4.3	0.3	0.2	0.2	-0.2	0.1	0.3	0.9	0.8

ที่มา : รวบรวมและประมาณการโดย สศค.

1.1 เศรษฐกิจสหรัฐฯ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 1 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 17.2 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

• เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 (ตัวเลขเบื้องต้น) ขยายตัวที่ร้อยละ 3.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าเล็กน้อยที่ร้อยละ 3.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 0.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน (ขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) และเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 2.8 เมื่อคำนวณแบบ annualized rate โดยมีสาเหตุหลักมาจากการใช้จ่ายของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากการฟื้นตัวของการบริโภคสินค้าส่วนใหญ่เป็นยานยนต์ สินค้าเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และยานยนต์และน้ำมันเบนซิน ในขณะที่บริการชะลอตัว นอกจากนี้ สินค้าคงคลังภาคเอกชนเพิ่มขึ้น 0.82 จุดต่อการเติบโต หลังจากที่เป็นปัจจัยจุดรั้งในช่วง 2 ช่วงเวลาที่ผ่านมานำโดยอุตสาหกรรมการค้าส่งและค้าปลีก ในขณะเดียวกันการลงทุนที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยเร่งตัวขึ้น นอกจากนี้ การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การลงทุนด้านที่อยู่อาศัยหดตัวเป็นครั้งแรกในรอบปี และการค้าสุทธิจุดการเติบโตลงเป็นไตรมาสที่ 2 ติดต่อกัน เนื่องจากการนำเข้าเพิ่มขึ้นเร็วกว่า เมื่อเทียบกับการส่งออก ทั้งนี้ ล่าสุดผลการประชุมของคณะกรรมการนโยบายการเงินของสหรัฐฯ (Federal Open Market Committee: FOMC) ระหว่างวันที่ 30 – 31 กรกฎาคม 2567 มีมติเอกฉันท์ให้ปรับคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ 5.25 – 5.50 ต่อปี

• ในปี 2567 คาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวที่ร้อยละ 2.4 ต่อปี สูงกว่าจากการประมาณการครั้งก่อนเล็กน้อย (ร้อยละ 0.1) ทั้งนี้ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหลายสำนักที่ได้ปรับคาดการณ์ GDP ปีนี้ให้ขยายตัวดีกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้เล็กน้อย โดยมีสาเหตุหลักมาจากเศรษฐกิจในไตรมาสแรกของปี 2567 ขยายตัวเกินกว่าที่คาดไว้ที่กว่าร้อยละ 2.9 ทั้งนี้ ปัจจุบันเศรษฐกิจสหรัฐฯ อยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง (solid pace) กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีการขยายตัวในอัตราที่มั่นคง ตลาดแรงงานยังคงแข็งแกร่ง มีการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นและอัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ อัตราเงินเฟ้อได้ผ่อนคลายลงในช่วงปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในปี 2567 มีแนวโน้มการขยายตัวต่ำกว่าปี 2566 เนื่องจากการใช้จ่ายของผู้บริโภคและการใช้จ่ายของภาครัฐ มีแนวโน้มชะลอตัวลงจากปี 2566 ตลอดจนการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของเฟดที่คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้สูงนานเกินกว่าคาดการณ์ โดยนักวิเคราะห์ได้คาดการณ์การปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จำนวน 2 ครั้งภายในปีนี้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการจำกัดการลงทุนในธุรกิจคงที่และการลงทุนที่อยู่อาศัยและกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ หากตลาดแรงงานยังคงแข็งแกร่งต่อเนื่อง และอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มที่จะกลับสู่เป้าหมายของเฟดที่ 2% อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้เฟดปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงในช่วงกลางปี 2567 เป็นต้นไป

1.2 เศรษฐกิจจีน (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 2 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 12.0 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

• เศรษฐกิจของจีนในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 4.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 5.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และขยายตัวที่ร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) อย่างไรก็ตาม เครื่องชี้เศรษฐกิจของจีนในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ที่ผ่านมานี้ ยังคงมีทิศทางที่ปรับตัวดีขึ้น โดยได้รับแรงสนับสนุนจากภาคการผลิตและภาคบริการที่ขยายตัว สะท้อนจากดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ

51.6 จุด ปรับดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 50.9 จุด และดัชนี PMI ภาคบริการ ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ระดับ 52.6 จุด คงที่จากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 52.6 จุด สำหรับมูลค่าการส่งออก ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวได้ดีที่ร้อยละ 5.8 เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 1.8 เมื่อพิจารณาเครื่องชี้วัดอุปสงค์ภายในประเทศ พบว่า ยอดค้าปลีก ไตรมาสที่ 1 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 2.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.3 สำหรับอัตราเงินเฟ้อของจีนยังคงสามารถขยายตัวได้เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.3 ณ ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อย่างไรก็ตาม ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายเงินเฟ้อของธนาคารกลางจีน (PBOC) ที่ตั้งเอาไว้ร้อยละ 3.0 ด้านอัตราการว่างงาน ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ร้อยละ 5.0 ของกำลังแรงงานรวม ปรับลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 5.2 บ่งชี้ถึงการจ้างงานภายในประเทศที่ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย

• ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจจีนจะขยายตัวร้อยละ 5.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปรับดีขึ้นจากประมาณการครั้งก่อนที่คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.7 โดยได้แรงหนุนจากมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์จากรัฐบาลกลาง โดยรัฐบาลกลางจะเสนอเงินทุนให้กับสถาบันการเงินในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ (ร้อยละ 1.75) จากนั้น สถาบันการเงินจะปล่อยกู้ให้กับธุรกิจที่องค์กรที่ได้รับความนิยมเพื่อสนับสนุนการซื้อบ้านที่ยังขายไม่ออก นอกจากนี้ ทางรัฐบาลจีนยังได้ขยายระยะเวลาดำเนินนโยบายฟรีวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวจาก 12 ประเทศที่เดินทางมาเยือนจีนระยะสั้น ไปจนถึงสิ้นปี 2025 ซึ่งประกอบไปด้วยประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน มาเลเซีย สวิตเซอร์แลนด์ ไอร์แลนด์ ฮังการี ออสเตรเลีย เบลเยียม และลักเซมเบิร์ก อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไป เศรษฐกิจจีนยังคงเผชิญกับแรงกดดันจากภาคอสังหาริมทรัพย์ที่อ่อนแอ จากการที่บริษัทที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ประสบกับปัญหาขาดสภาพคล่อง ตลอดจนปัจจัยเชิงโครงสร้างในระยะยาวที่ส่งผลต่อการเติบโต (เศรษฐกิจจีนได้เข้าสู่ช่วง diminishing return จากการลงทุน) นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์กับสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจนำไปสู่มาตรการกีดกันทางการค้า อาทิ การขึ้นภาษีศุลกากรควบคุมสินค้า และการกีดกันทางเทคโนโลยี รวมทั้งเศรษฐกิจจีนกำลังประสบกับสถานการณ์ที่นักลงทุนต่างชาติถอนการลงทุนจากประเทศจีน เนื่องจากต้องการกระจายความเสี่ยงจากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์

1.3 เศรษฐกิจญี่ปุ่น (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 3 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 8.7 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

• เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 หดตัวที่ร้อยละ -0.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน หดตัวจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ -0.8 หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าหลังจากขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว ทั้งนี้ เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นหลาย ๆ ตัวยังส่งสัญญาณไม่สู้ดี โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเดือนมิถุนายน 2567 อยู่ที่ร้อยละ 2.8 จากการเพิ่มขึ้นของราคาไฟฟ้าและก๊าซ ซึ่งเป็นผลจากการสิ้นสุดของมาตรการอุดหนุนราคาพลังงาน ขณะที่ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเดือน กรกฎาคม 2567 อยู่ที่ระดับ 36.7 บ่งชี้ว่าผู้บริโภคยังคงไม่เชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Jibun Bank PMI) ภาคการผลิต เดือนกรกฎาคม 2567 สะท้อนการหดตัวภาคการผลิตเป็นครั้งที่ห้าในรอบปีนี้ ขณะที่ PMI ภาคบริการ เดือนกรกฎาคม 2567 อยู่ที่ระดับ 51.2 แม้ว่าจะยืนอยู่เหนือระดับ 50 แต่ก็มีความเสี่ยงจากคำสั่งซื้อจากต่างประเทศที่ลดลง คำสั่งซื้อเพื่อการก่อสร้าง (Construction Order)

เดือนมิถุนายน 2567 หดตัวร้อยละ -19.7 ต่อปี อย่างไรก็ตาม เครื่องซีเครษฐกิจบางตัวได้ส่งสัญญาณดีขึ้น ได้แก่ ยอดค้าปลีก เดือนมิถุนายน 2567 ขยายตัวร้อยละ 3.7 ต่อปี (ร้อยละ 0.6 ต่อเดือน) สูงสุดในรอบสี่เดือน และสะท้อนการขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 27 ของยอดค้าปลีก จากค่าจ้างที่ปรับขึ้นที่ช่วยกระตุ้นการบริโภค ดุลการค้า เดือนมิถุนายน 2567 เกินดุล 224.04 พันล้านเยน เกินดุลเป็นครั้งที่สองในรอบปีจากการส่งออกที่ขยายตัว (ร้อยละ 5.4) มากกว่าการนำเข้า (ร้อยละ 3.2) คำสั่งซื้อเครื่องมือกล (Machine Tool Orders) เดือนมิถุนายน 2567 ขยายตัวร้อยละ 9.7 ต่อปี ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่สองจากคำสั่งซื้อต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

• ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัว 0.7 ต่อปี (ลดลงจากการประมาณการครั้งก่อน ณ เดือนเมษายน 2567 ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.9 ต่อปี) โดยเศรษฐกิจญี่ปุ่นมีความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับสูงที่อาจส่งผลกระทบต่ออุปสงค์และบริโภค ขณะเดียวกัน ค่าเงินเยนที่อ่อนค่าได้ส่งผลกระทบต่อผลกำไรของบริษัทญี่ปุ่น รวมทั้งทำให้สินค้าและบริการนำเข้ามีราคาแพงขึ้น ส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคและทำให้บริษัทต่าง ๆ มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ปัญหาดังกล่าว ทำให้ธนาคารกลางญี่ปุ่น (BoJ) มีมติในรอบประชุมมีนาคม 2567 ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ราวร้อยละ 0.25 จากระดับเดิมที่ราวร้อยละ 0-0.1 พร้อมมีเป้าหมายเงินซื้อพันธบัตรในเดือนมกราคม - มีนาคม 2568 เหลือครึ่งหนึ่งของระดับปัจจุบัน โดยตั้งเป้าไว้ที่เดือนละ 3 ล้านล้านเยนต่อเดือน ทั้งนี้ ในระยะต่อไปอาจมีการทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย หากเศรษฐกิจและเงินเฟ้อมีการเคลื่อนไหวสอดคล้องกับการคาดการณ์ของ BOJ

1.4 เศรษฐกิจยูโรโซน 20 ประเทศ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 4 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 6.6 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

• เศรษฐกิจยูโรโซน ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.5 หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าหลังจากขาดผลทางฤดูกาลแล้ว โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจยูโรโซน โดยรวมมีทิศทางปรับตัวดีขึ้น สะท้อนจากเครื่องชี้สำคัญด้านอุปทาน ดัชนีฯ (PMI) ภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ระดับ 46.3 จุด ทรงแตรจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 46.4 จุด โดยดัชนียังคงอยู่ต่ำกว่าระดับ 50 จุด สะท้อนถึงภาคอุตสาหกรรมในยูโรโซนที่ยังคงหดตัว ขณะที่ ด้านดัชนีฯ (PMI) ภาคบริการเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ระดับ 53.1 จุด เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 50.0 จุด โดยดัชนีอยู่สูงกว่าระดับ 50.0 จุด 2 ไตรมาสติดต่อกัน บ่งชี้การขยายตัวต่อเนื่องของภาคบริการ เมื่อพิจารณาเครื่องชี้ที่สำคัญด้านอุปสงค์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ระดับ -14.3 จุด เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ -15.5 จุด สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น ทางด้านยอดค้าปลีกเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 0.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน พลิกกลับมาขยายตัวอีกครั้งหลังจากที่หดตัวต่อเนื่อง 7 ไตรมาสติดต่อกัน ทางด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงานเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ 6.4 ของกำลังแรงงานรวม ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 6.5 ของกำลังแรงงานรวม ขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ร้อยละ 2.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 2.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน จากสถานการณ์เงินเฟ้อในประเทศที่

ปรับลดลง เช่นเดียวกันกับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ปรับลดลงในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อยู่ที่ร้อยละ 3.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 3.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปัจจัยดังกล่าวบ่งชี้ว่าสถานการณ์เงินเฟ้อของยูโรโซนยังคงมีทิศทางที่ลดลงต่อเนื่อง

- ในปี 2567 คาดว่า เศรษฐกิจยูโรโซน จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 0.8 ต่อปี (เพิ่มขึ้นจากการประมาณการครั้งก่อน ณ เดือนเมษายน 2567 ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.7 ต่อปี) โดยเศรษฐกิจของยูโรโซนยังคงอยู่บนทิศทางของการฟื้นตัว โดยรายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้นท่ามกลางการเติบโตของค่าจ้างที่แข็งแกร่งส่งผลให้การใช้จ่ายครัวเรือนและความเชื่อมั่นผู้บริโภคยังปรับเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การค้าสุทธิปรับตัวดีขึ้นและอัตราว่างงานลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ ขณะที่ผลกระทบจากการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายมีทิศทางที่เข้มงวดน้อยลง ขณะที่ในระยะต่อไปการดำเนินมาตรการทางการคลังขนาดใหญ่ของสหภาพยุโรปตามกรอบงบประมาณรายจ่ายระยะยาว (Multiannual Financial Frameworks: MFF) ของสหภาพยุโรปในช่วงปี 2564-2570 รวมถึงงบประมาณเพิ่มเติมจากแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ Next Generation EU จะเป็นส่วนสำคัญในการประคับประคองการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน รวมทั้งสถานการณ์สู้รบในตะวันออกกลาง ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าพลังงานและการติดขัดของห่วงโซ่อุปทาน

1.5 เศรษฐกิจอาเซียน 5 ประเทศ (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 18.0 ของมูลค่าการส่งออกรวม)

- เศรษฐกิจอาเซียน ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องสะท้อนจากตัวเลขการขยายตัวเศรษฐกิจของ 5 ประเทศ ได้แก่ 1) เศรษฐกิจเวียดนาม ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 6.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 3.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ภาคบริการขยายตัวร้อยละ 7.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ภาคอุตสาหกรรมและก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 8.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 2) เศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์ ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 6.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยเศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างแข็งแกร่งอย่างต่อเนื่อง โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักมาจากการบริโภคภาครัฐที่ขยายตัวร้อยละ 10.7 จากขยายตัวที่ร้อยละ 1.7 ในไตรมาสก่อนหน้า และการการลงทุนรวมที่ขยายตัวร้อยละ 9.5 ทำให้ฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในประเทศที่มีเศรษฐกิจเติบโตเร็วที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และรัฐบาลฟิลิปปินส์คาดว่าเศรษฐกิจจะสามารถเติบโตได้ในช่วงร้อยละ 6 ถึงร้อยละ 7 จากการบริโภคในประเทศและการลงทุนที่คาดว่าจะสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต 3) เศรษฐกิจประเทศอินโดนีเซีย ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 5.05 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.11 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่สิ้นสุดส่งผลต่อการใช้จ่ายของภาครัฐที่ชะลอตัว ขณะที่การบริโภคยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงกำลังซื้อในประเทศยังคงแข็งแกร่ง รวมถึงการส่งออกสินค้าและบริการที่กลับมาขยายตัวเพิ่มขึ้น 4) เศรษฐกิจมาเลเซีย ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 5.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่

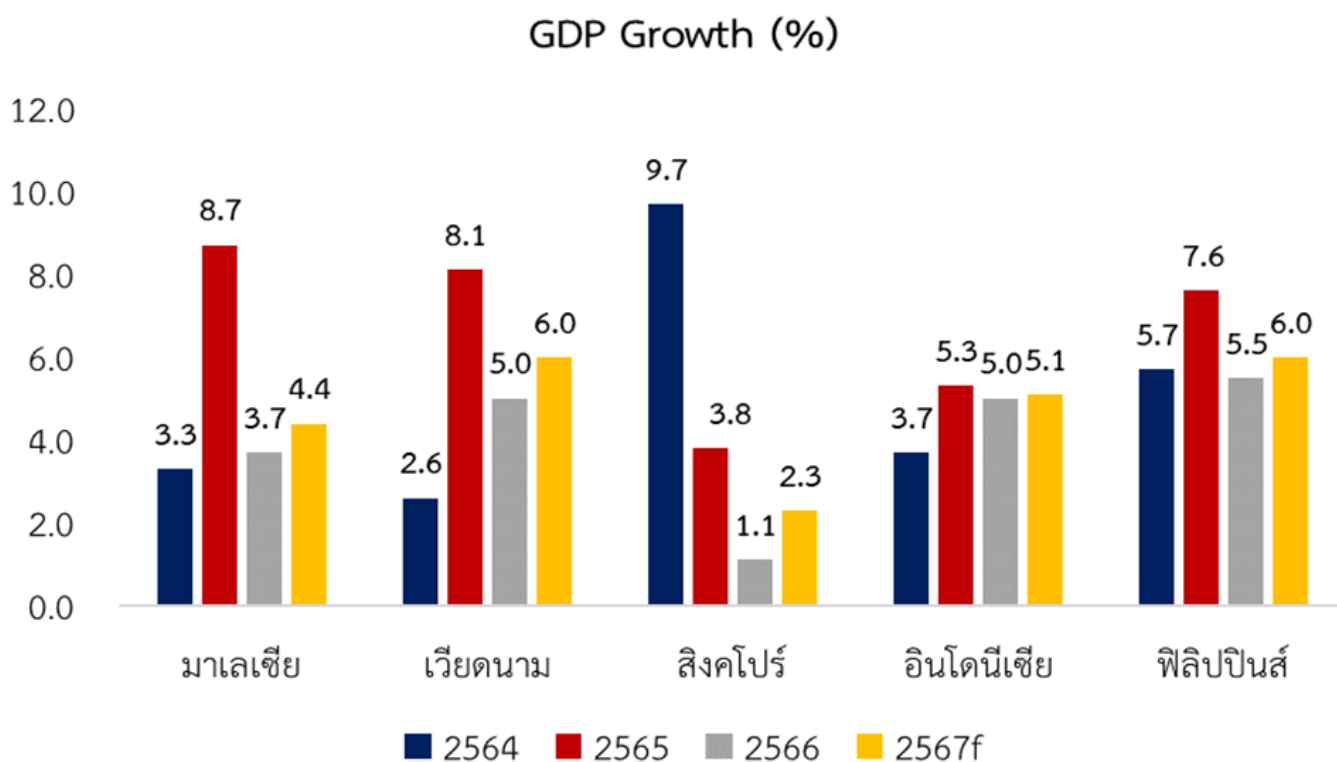
ร้อยละ 4.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยเศรษฐกิจมาเลเซียได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของทุกภาคส่วน โดยภาคเกษตรกรรม ขยายตัวที่ร้อยละ 7.1 ภาคบริการ ขยายตัวที่ร้อยละ 5.6 และภาคการผลิต ขยายตัวที่ร้อยละ 4.7 5) เศรษฐกิจประเทศสิงคโปร์ ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 2.9 ต่อปี (ขยายตัวร้อยละ 0.4 ต่อไตรมาส) โดยอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับสูงเป็นเวลานาน อาจยังทำให้การใช้จ่ายของภาคเอกชนลดลง ในขณะที่ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางที่กำลังดำเนินอยู่ และความเสี่ยงของนโยบายกีดกันทางการค้าทั่วโลกที่เพิ่มขึ้น อาจกระทบความเชื่อมั่นและการลงทุน และทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น

• ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียนจะยังคงขยายตัวต่อเนื่องอย่างแข็งแกร่ง โดยคาดว่าเศรษฐกิจเวียดนามจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 6.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เพิ่มขึ้นจากประมาณการครั้งก่อนที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 5.8 โดยเศรษฐกิจเวียดนามยังมีปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตของประเทศ ได้แก่ การลงทุนจากภาคเอกชนต่างประเทศ รวมทั้งภาคการผลิต ภาคบริการ การท่องเที่ยว การบริโภคภายในประเทศ และการส่งออก รวมทั้งการลงทุนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามสถานการณ์ในภาคอสังหาริมทรัพย์ของเวียดนามที่จะยังคงเป็นปัจจัยกดดันเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2567 เศรษฐกิจฟิลิปปินส์จะขยายตัวที่ร้อยละ 6.0 ต่อปี เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า ลดลงจากการประมาณการครั้งก่อนหน้าที่ร้อยละ 6.1 ถือเป็นการขยายตัวได้ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยมีแรงขับเคลื่อนมาจากการส่งออกของฟิลิปปินส์ที่สามารถขยายตัวได้ค่อนข้างมากอย่างต่อเนื่องจากการค้าโลกที่ขยายตัว ขณะเดียวกันเศรษฐกิจยังได้รับแรงสนับสนุนจากอุปสงค์ภายในประเทศที่เข้มแข็งจากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลกลาง เพื่อเร่งลดช่องว่างของโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ นอกจากนี้ยังคาดว่าธนาคารกลางของฟิลิปปินส์จะดำเนินนโยบายการเงินในทิศทางที่ผ่อนคลายลง โดยในเดือนสิงหาคม 2567 ธนาคารกลางได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 0.25 โดยเป็นการปรับลดครั้งแรกในรอบ 4 ปี หลังจากอัตราเงินเฟ้อกลับมาอยู่ในสภาวะปกติ เศรษฐกิจมาเลเซียจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 4.4 ต่อปี ลดลงจากการประมาณการเดือนเมษายน 2567 โดยเศรษฐกิจมาเลเซียยังคงได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคในประเทศที่ยังคงแข็งแกร่ง อันสะท้อนจากยอดขายปลีกที่ขยายตัวสูงที่สุดในรอบ 16 เดือน รวมไปถึงการส่งออกที่ยังคงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าในหมวดที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้ดุลการค้ายังคงเกินดุลต่อเนื่อง นอกจากนี้มาเลเซียยังมีอัตราการว่างงานที่อยู่ในระดับต่ำ และมีแผน NIMP 2030 ที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม แต่ในทางกลับกัน มาเลเซียได้รับปัจจัยกดดันจากการส่งออกที่มีอัตราการขยายตัวที่ชะลอลง รวมไปถึงเครื่องใช้เศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่ส่งสัญญาณชะลอตัวลง ไม่ว่าจะเป็นดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรม และผลผลิตอุตสาหกรรมที่หดตัวลง ทั้งนี้ต้องจับตาดูอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราเงินเฟ้อของประเทศคู่ค้าที่ยังคงอยู่ในระดับสูง รวมไปถึงความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยกับสหรัฐฯ และจีน ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของมาเลเซีย เศรษฐกิจสิงคโปร์ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.3 ต่อปี ลดลงจากร้อยละ 2.4 ที่ประมาณการในช่วงก่อนหน้า เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ความขัดแย้งในตะวันออกกลางและความเสี่ยงของนโยบายกีดกันทางการค้าทั่วโลกดังกล่าว ส่งผลให้การส่งออกสินค้าที่ไม่รวมน้ำมัน (NODX) เดือนมิถุนายน 2567 หดตัวร้อยละ -8.7 ต่อปี (หดตัวร้อยละ -0.4 ต่อเดือน) หดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ห้า

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ประจำปีไตรมาสที่ 3/2567

เศรษฐกิจอินโดนีเซีย ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เพิ่มขึ้นจากการประมาณการเดือนเมษายน 2567 โดยธนาคารอินโดนีเซียอาจมีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย หากธนาคารกลางสหรัฐฯ เริ่มลดอัตราดอกเบี้ยในเดือนกันยายน 2567ที่กำลังจะถึงนี้ ประกอบกับมาตรการภาครัฐเป็นแรงหนุนสำคัญ ทั้งแผนลดหย่อนภาษีพิเศษเพื่อดึงดูดการลงทุนให้เข้ามาในพื้นที่เมืองหลวงแห่งใหม่ที่นูซันตารา เกาะกาลิมันตัน โดยครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จำเป็น อย่างไรก็ตามการส่งออกสินค้าและบริการคาดว่าจะหดตัวเล็กน้อยจากฐานที่สูงในช่วงครึ่งปีหลัง และเศรษฐกิจคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะจีนที่มีแนวโน้มเติบโตชะลอลง ทั้งนี้ ต้องติดตามนโยบายเศรษฐกิจเพิ่มเติมหลังการเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของนายปราโบโว ซูเบียนโต ในเดือนตุลาคม 2567 ที่อาจช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจอินโดนีเซียในปีถัดไป

ภาพที่ 1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (%)

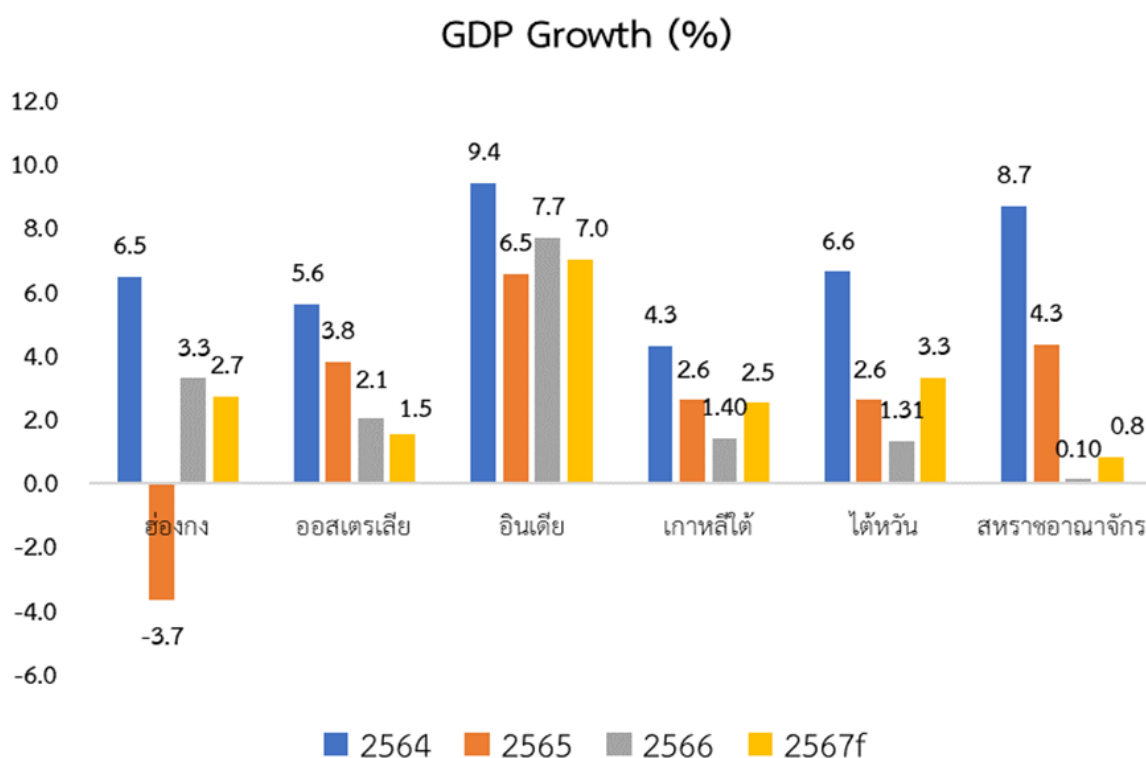
ที่มา : CEIC รวบรวมโดย สศค.

1.6 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 17.0 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

• ในไตรมาส 2 ปี 2567 ภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย (ฮ่องกง เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอินเดีย) ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร เป็นแบบผสม ซึ่งมีทั้งประเทศที่ขยายตัวเร่งขึ้น ขยายตัวชะลอลง และหดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเศรษฐกิจฮ่องกง กลับมาขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 6 เศรษฐกิจฮ่องกง ขยายตัวร้อยละ 3.3 (เบื้องต้น) ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยได้แรงหนุนจากรายจ่ายภาครัฐที่กลับมาขยายตัว เช่นเดียวกันกับการลงทุนรวมที่สามารถขยายตัวได้อย่างมากในไตรมาสล่าสุด และเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับปกติ ทางด้านเศรษฐกิจเกาหลีใต้ ไตรมาส 2 ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 2.3 (หรือหดตัวร้อยละ -0.2 ต่อไตรมาส) โดยการส่งออกกลับมาขยายตัวอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ต้นปี 2567

และอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มชะลอตัวลง เศรษฐกิจไต้หวัน ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 5.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 6.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นการขยายตัวต่อเนื่องกันเป็นไตรมาสที่ 5 โดยได้รับแรงหนุนจากรายจ่ายเพื่อการสะสมทุนเบื้องต้น และการใช้จ่ายรัฐบาลที่ขยายตัวเร่งขึ้นขึ้น ในขณะที่เดียวกันการส่งออก และการบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวในอัตราชะลอลง เศรษฐกิจอินเดีย ไตรมาส 1 ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 7.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน สะท้อนถึงแนวโน้มการเติบโตที่แข็งแกร่งอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจอินเดีย ผลลัพธ์นี้ยืนยันว่าอินเดียเป็นประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่เติบโตมากที่สุดในโลก โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนหลักจากการขยายตัวอย่างมากของผลผลิตในภาคการผลิต (ขยายตัวร้อยละ 8.9 เทียบกับร้อยละ 0.9 ในไตรมาสที่ 1 ปี 2566) ภาคก่อสร้าง ภาคการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมถึงภาคเหมืองแร่และเหมืองหิน เศรษฐกิจสหราชอาณาจักร ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 0.9 ต่อปี ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.3 ต่อปี โดยได้รับแรงสนับสนุนหลักจากภาคบริการ ส่วนเศรษฐกิจออสเตรเลีย ยังคงรอการแถลงตัวเลขการขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ซึ่งเศรษฐกิจออสเตรเลียเผชิญกับแรงกดดันจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงและการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย คาดว่าเศรษฐกิจจะยังคงชะลอตัวลงในระยะสั้น แต่มีแนวโน้มฟื้นตัวในระยะยาว หากอัตราเงินเฟ้อลดลงตามเป้าหมาย และธนาคารกลางออสเตรเลีย (RBA) ปรับลดอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้เศรษฐกิจออสเตรเลียในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 ขยายตัวที่ร้อยละ 1.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ท่ามกลางอัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับสูง

ภาพที่ 2 การเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย
(ฮ่องกง ออสเตรเลีย อินเดีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร)

ที่มา : CEIC รวบรวมโดย สศค.

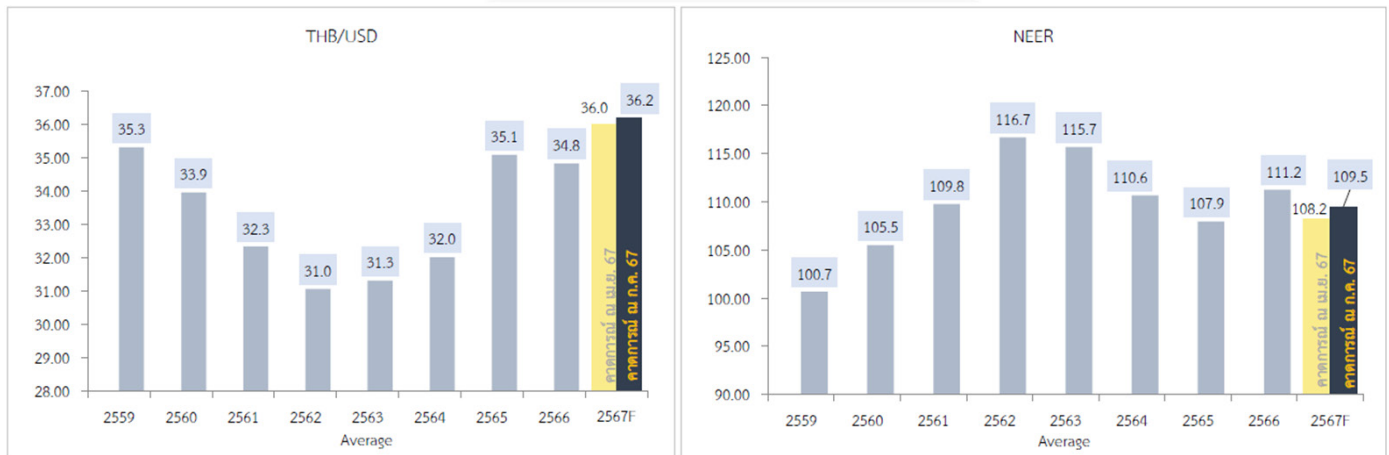
• ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย ได้แก่ อินเดีย เกาหลีใต้ และไต้หวัน รวมถึงออสเตรเลียจะยังคงมีการขยายตัวต่อเนื่อง โดยเศรษฐกิจออสเตรเลียยังคงมีแรงกดดันจากค่าครองชีพและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับสูงซึ่งยังคงส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ ประกอบกับ เศรษฐกิจออสเตรเลียในอนาคตอาจมีแรงกดดันจากเศรษฐกิจจีนที่คาดว่าจะชะลอตัว อย่างไรก็ตาม หากอัตราเงินเฟ้อลดลงตามเป้าหมายและธนาคารกลางออสเตรเลีย (RBA) ปรับลดอัตราดอกเบี้ย อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป **ส่วนเศรษฐกิจฮ่องกง คาดว่าจะสามารถขยายตัวได้ดี** เนื่องจากปัจจัยฐานต่ำและการส่งออกที่สามารถขยายตัวได้ดีจากความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นในตลาดโลก ขณะที่แรงกดดันจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นต่อการบริโภค การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และการค้าภายนอก ลดลงตามลำดับจากการสิ้นสุดของวัฏจักรอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น อีกทั้งฮ่องกงจะได้รับประโยชน์จากการขยายตัวของเศรษฐกิจจีน รวมถึงนโยบายการกระตุ้นการบริโภคและการท่องเที่ยวภายในประเทศ อย่างไรก็ตามความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ และต้นทุนทางการเงินที่สูง ทำให้การลงทุนยังคงถูกจำกัดเนื่องจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่กำลังดำเนินต่อไป ขณะที่เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรมีแนวโน้มขยายตัวเล็กน้อย จากภาคการผลิตและภาคบริการที่ยังคงขยายตัวได้ ประกอบกับนโยบายที่จะสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศจากพรรคแรงงานที่เป็นฝ่ายได้รับชัยชนะจากสถานการณ์การเลือกตั้งล่าสุด **เศรษฐกิจไต้หวันยังคงขยายตัวต่อเนื่อง** โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการส่งออกและการบริโภคในประเทศที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าสู่ไต้หวันที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลดีต่อการบริโภคภายในประเทศอีกทางหนึ่ง สำหรับภาคอุตสาหกรรมพบว่า ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ระดับสูงสุดในรอบ 2 ปี และผลผลิตอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่สูงสุดในรอบ 3 ปี แต่อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจไต้หวันยังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ รวมถึงอัตราดอกเบี้ยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ยังคงอยู่ในระดับสูง รวมไปถึงความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เป็นปัจจัยกดดันการค้ากับสหรัฐอเมริกาและจีน ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไต้หวัน **ขณะที่เศรษฐกิจอินเดียคาดว่าจะยังคงขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง** ถึงแม้ว่าอินเดียกำลังเผชิญกับแรงกดดันจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมหภาคและการเงินระดับโลกที่ไม่เอื้ออำนวย อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจยังได้รับแรงหนุนหลักจากอุปสงค์ต่อการลงทุนที่มั่นคง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบดุลที่แข็งแกร่งของธนาคารและบริษัทต่าง ๆ การมุ่งเน้นรายจ่ายการลงทุนของรัฐบาล และนโยบายการเงินการกำกับดูแล และการคลังที่รอบคอบ นอกจากนี้ เมื่ออัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงเข้าใกล้กรอบเป้าหมาย จะช่วยกระตุ้นอุปสงค์การบริโภค โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท และความแข็งแกร่งของภาคต่างประเทศของอินเดีย และการมีเงินสำรองระหว่างประเทศจำนวนมาก จะช่วยเป็นเกราะป้องกันเศรษฐกิจอินเดียจากความผันผวนหรือวิกฤตทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นในระดับโลก

2. อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาท

“ในปี 2567 คาดว่า เงินบาทจะอ่อนค่าลงจากปีก่อนหน้า โดยเฉลี่ยอยู่ในกรอบ 36.00 – 36.34 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐหรือเฉลี่ยที่ 36.17 บาทต่อดอลลาร์ หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงที่ร้อยละ -3.9 จากค่าเฉลี่ยปี 2566 และดัชนีค่าเงินบาทปี 2567 จะอ่อนค่าลงร้อยละ -1.6 ตามแนวโน้มการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ” (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สมมติฐานค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยในปี 2567

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวบรวมโดย สศค.

• ในปี 2567 ค่าเฉลี่ยเงินบาทคาดว่าจะอยู่ในกรอบ 36.00 – 36.34 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐหรือเฉลี่ยที่ 36.17 บาทต่อดอลลาร์ ซึ่งเป็นการปรับการประมาณการให้อ่อนค่าลงจากครั้งก่อนเล็กน้อยที่ 36.00 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ โดยมีสาเหตุหลักมาจากในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2567 ค่าเงินบาทมีความผันผวนและมีทิศทางอ่อนค่าลงต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนเมษายน 2567 ที่เกิดสถานการณ์สู้รบระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาส ส่งผลให้ตลาดเงินเข้าสู่ภาวะปิดรับความเสี่ยง ก่อให้เกิดกระแสเงินทุนไหลออกทั้งในตลาดทุนและตลาดพันธบัตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนมีนาคมและมิถุนายน 2567 นอกจากนี้ในช่วงที่เหลือของปี ยังต้องติดตามความเสี่ยงจากกระแสเงินทุนไหลออกอันเนื่องมาจากความผันผวนของผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ และผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยที่ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ยังมีความไม่แน่นอนของการปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่ปรับลดการคาดการณ์การปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายจาก 3 ครั้งในต้นเดือนเมษายน 2567 เป็น 2 ครั้ง ในเดือนกรกฎาคม 2567 คาดว่า FOMC จะปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ในเดือนกันยายน 2567 และเดือนธันวาคม 2567 จากร้อยละ 5.25 – 5.50 ต่อปี เป็นร้อยละ 4.75 – 5.00 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงไตรมาส 4 เงินบาทยังคงมีแรงหนุนหลักจากภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงปลายปีที่เป็นฤดูกาลท่องเที่ยว โดยได้เริ่มส่งสัญญาณดีและเป็นไปตามคาดตั้งแต่ในช่วง 2 ไตรมาสแรกที่ผ่านมา นอกจากนี้ปัจจัยของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจในภูมิภาคได้เริ่มทยอยฟื้นตัวกลับสู่ภาวะปกติประกอบกับในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณปี 2567 และการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2568 ที่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ จะเป็นแรงเพื่อดึงดูดการลงทุนและสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนกลับเข้ามาลงทุนในประเทศในระยะต่อไป

• ในปี 2567 กระทรวงการคลังคาดว่า ดัชนีค่าเงินบาทจะอ่อนค่าลงจากปี 2566 โดยเฉลี่ยทั้งปี 2567 จะอยู่ที่ระดับ 109.48 จุด อ่อนค่าลงร้อยละ -1.6 จากค่าเฉลี่ยปี 2566 (111.24 จุด) ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับจากการประมาณการครั้งที่แล้ว ประมาณการ NEER ในครั้งนี้ แข็งค่าขึ้น เนื่องจากสกุลเงินอื่น ๆ มีแนวโน้มอ่อนค่าลงสอดคล้องกัน ที่ผ่านมามีค่าเงินบาทอ่อนค่าลงมากกว่า 15 สกุลเงินอื่น ๆ เนื่องจากกระแสเงินทุนไหลออกทั้งในตลาดทุนและตลาดพันธบัตร ส่งผลให้ค่าเงินบาทในภาพรวมปี 2567 มีแนวโน้มอ่อนค่าลงมากกว่าสกุลเงินอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ยูโร หยวน ดอลลาร์ฮ่องกง ดอลลาร์ออสเตรเลีย ดอลลาร์สิงคโปร์ ปอนด์สเตอร์ลิง รูปีอินเดีย และริงกิตมาเลเซีย ในขณะที่ค่าเงินบาทมีทิศทางอ่อนค่าลงใกล้เคียงกับหลายสกุลเงิน เช่น เปโซฟิลิปปินส์ ดอลลาร์เวียดนาม ดอลลาร์ไต้หวัน และวอนเกาหลี และมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นมากกว่ารูเปียห์อินโดนีเซียและเงินเยน อย่างไรก็ตาม ภาครัฐกระทรวงการคลังคาดว่าค่าเงินบาทมีโอกาสจะแข็งค่าขึ้น จากปัจจัยสนับสนุนด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของไทย รวมถึงการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2568 ที่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ ประกอบกับตลาดโลกที่เริ่มฟื้นตัว และไทยยังได้รับแรงสนับสนุนจากภาคการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นมากในช่วงปลายปี

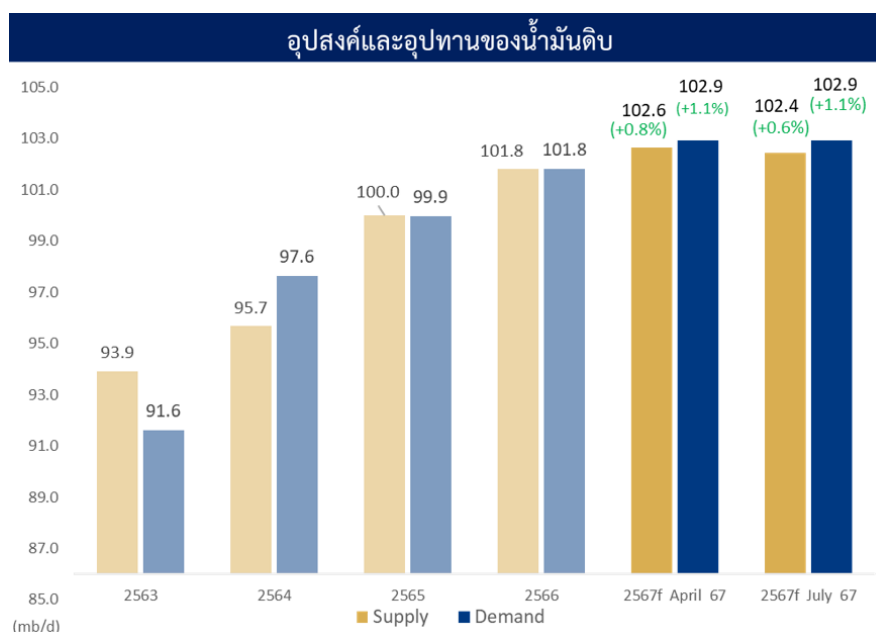
3. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

3.1 สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ

ในไตรมาส 2 ของปี 2567 ราคาน้ำมันดิบดูไบเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 75 – 93\$/bbl ภายใต้ความไม่แน่นอนสูง จากสถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่ไม่ได้ขยายไปในวงกว้าง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ และการผ่อนคลายมาตรการลดกำลังการผลิตของกลุ่ม OPEC+ ที่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ตลาด

เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2567 การประชุม OPEC+ ครั้งที่ 37 มีการประกาศขยายเวลาการลดการผลิตน้ำมันดิบ แบ่งออกเป็น (1) การลดการผลิตน้ำมันดิบตามความสมัครใจ -1.65 ล้านบาร์เรลต่อวัน (ที่เริ่มประกาศตั้งแต่เดือนเมษายน 2566) ให้มีผลถึงเดือนธันวาคม 2568 และ (2) การลดการผลิตน้ำมันดิบเพิ่มเติมตามความสมัครใจ -2.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน (ที่เริ่มประกาศในเดือนพฤศจิกายน 2566) ให้สิ้นสุดในกันยายน 2567 จากนั้นทยอยเพิ่มกำลังการผลิตคืนสู่ตลาดเป็นรายเดือน ตั้งแต่ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568 สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบในเดือนกรกฎาคม 2567 เคลื่อนไหวในกรอบแคบในช่วง 77 – 87 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล โดยมีแนวโน้มชะลอลง หลังสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางที่มีแนวโน้มคลี่คลายลงอย่างต่อเนื่อง จากการที่รัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐฯ ได้ออกมากล่าวว่า ข้อตกลงหยุดยิงครั้งใหม่ระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาสใกล้บรรลุผลสำเร็จ กลุ่มชาติตะวันตกและอาหรับเรียกร้องให้อิสราเอลหลีกเลี่ยงการยกระดับความขัดแย้งเพิ่มเติมที่อาจเกิดขึ้นในเลบานอน โดยขอให้มีการเจรจาเพื่อยุติความขัดแย้งให้เร็วที่สุด โดยล่าสุดประเทศต่าง ๆ ในตะวันออกกลางออกมาเจรจากับอิหร่านให้หลีกเลี่ยงการตอบโต้ที่จะทำให้เกิดสงครามลุกลามออกไป อีกทั้งยังมีความกังวลต่ออุปสงค์น้ำมันโลกจากภาวะเศรษฐกิจที่ยังคงเปราะบาง ขณะที่อุปทานที่ยังคงตึงตัวจากการควบคุมกำลังการผลิตของกลุ่ม OPEC+

ภาพที่ 4 กราฟอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบ

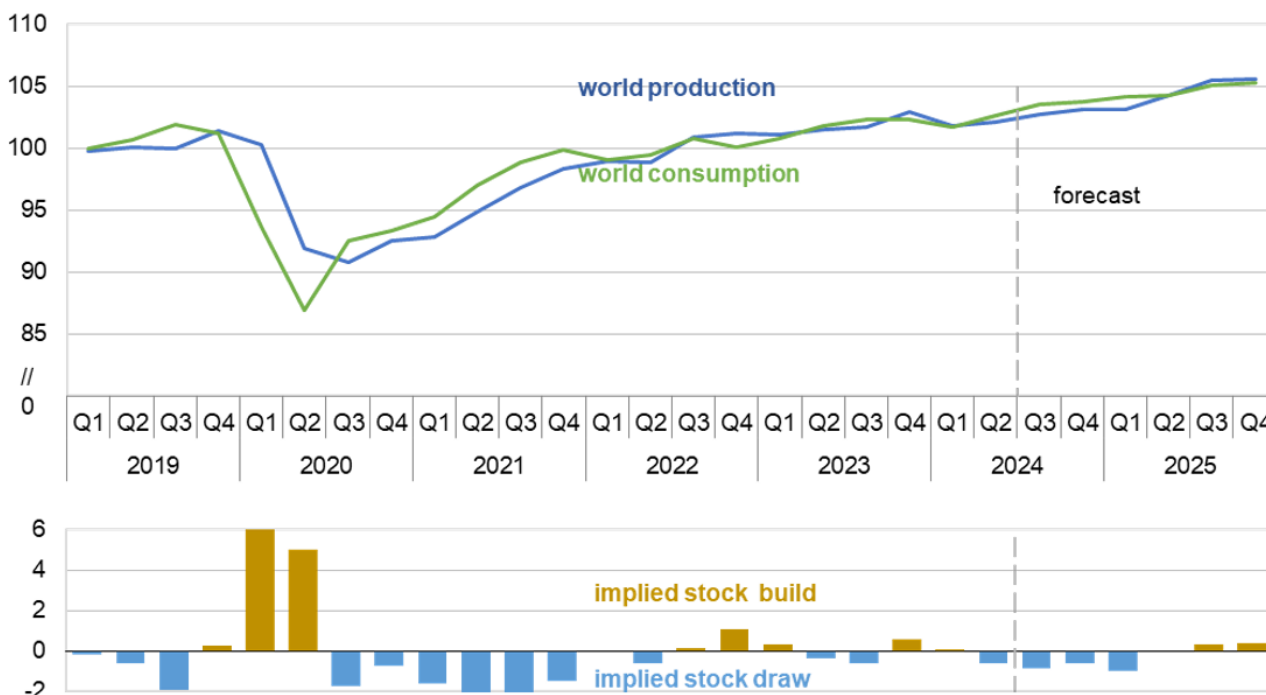

ที่มา : สำนักบริหารสารสนเทศด้านพลังงานของสหรัฐฯ (EIA)

สำหรับปัจจัยพื้นฐาน สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA) ประเมินว่าอุปสงค์การบริโภคปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกในปี 2567 เฉลี่ยอยู่ที่ 102.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ +1.1 ขณะที่อุปทานการผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกปี 2567 เฉลี่ยอยู่ที่ 102.4 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ +0.6 ส่งผลให้อุปทานผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกยังคงต่ำกว่าอุปสงค์ที่ -0.5 ล้านบาร์เรลต่อวันในปี 2567

ภาพที่ 5 กราฟการผลิตและการบริโภคเชื้อเพลิงเหลวของโลก

World liquid fuels production and consumption balance
million barrels per day

Data source: U.S. Energy Information Administration, Short-Term Energy Outlook, July 2024

ที่มา : สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

โดย EIA ประเมินว่าการบริโภคน้ำมันดิบจะเพิ่มขึ้นในไตรมาส 2 ปี 2567 เป็นต้นไป ส่งผลให้ปริมาณน้ำมันคงคลังของโลกลดลงถึงต้นปี 2568 และกดดันให้ราคาน้ำมันดิบในช่วงที่เหลือของปี 2567 ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม EIA คาดการณ์ว่า ปริมาณน้ำมันดิบคงคลังจะเริ่มเพิ่มขึ้นและสมดุล โดยเฉลี่ย 0.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในไตรมาส 3 ปี 2568 จากขยายกำลังการผลิตของกลุ่ม Non-OPEC (สหรัฐอเมริกา แคนาดา กายอานา บราซิล) ที่เติบโตขึ้น

ภาพที่ 6 กราฟน้ำมันคงคลังของสหรัฐและกลุ่มประเทศ OECD

ที่มา : สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

นอกจากนี้ EIA คาดว่า ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 ปริมาณน้ำมันในคลังน้ำมันสำรองยังคงลดลง โดยเคลื่อนไหวต่ำกว่าขอบล่างของระดับค่าเฉลี่ย 5 ปีล่าสุด (2562–2566) ภายใต้อิทธิพลของความไม่แน่นอนของกลุ่ม OPEC+ แม้ว่าการลดกำลังการผลิตโดยสมัครใจจะเริ่มคลี่คลายลง แต่กลุ่ม OPEC+ จะยังคงดำเนินการลดกำลังการผลิตต่อถึงกลางปี 2568 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะตลาด ส่งผลให้ระดับปริมาณน้ำมันคงคลังโลกให้อยู่ในระดับต่ำ และเป็นปัจจัยที่จะทำให้ราคาน้ำมันดิบสูงขึ้น

3.2 คาดการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบปี 2567

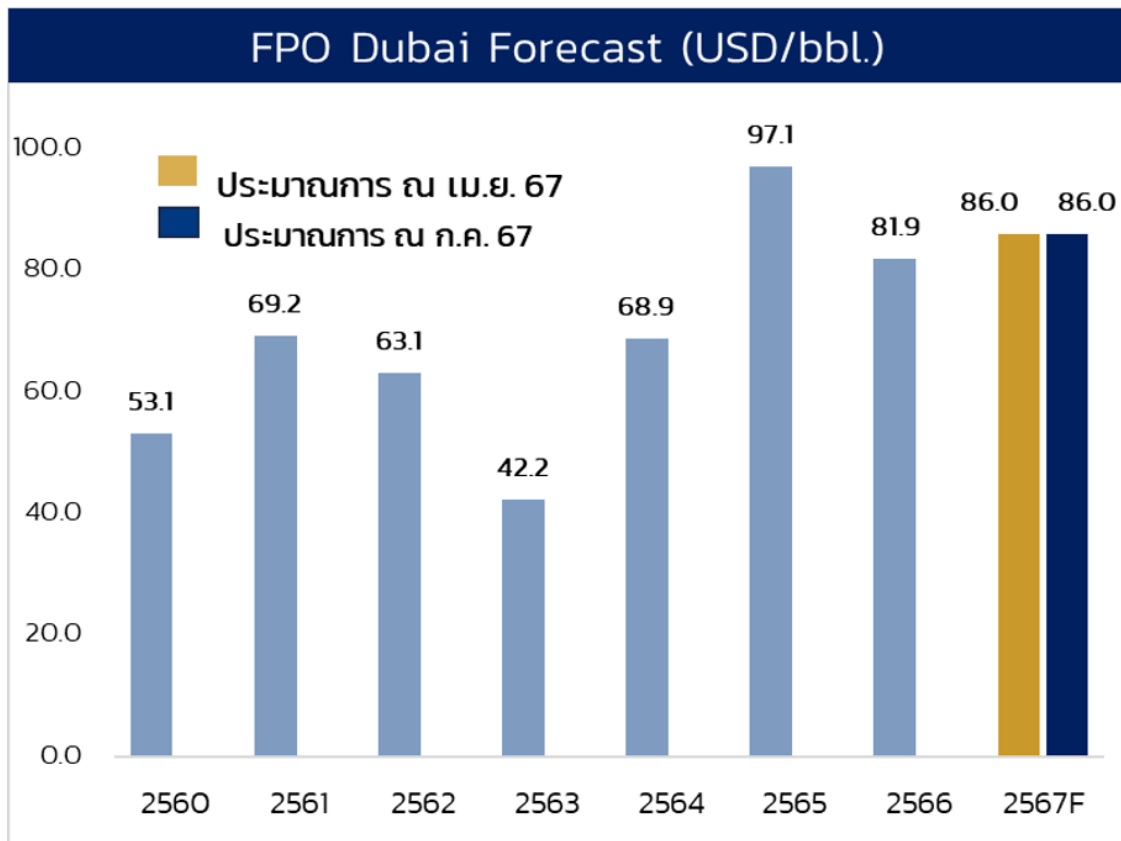
สศค. คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบจะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 86 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล เท่ากับประมาณการครั้งก่อนโดยขยายตัวเพิ่มขึ้น ที่ร้อยละ 5.0 จากปี 2566 โดยมีปัจจัยสำคัญมาจาก

1. **ด้านอุปทาน** ประเทศในกลุ่ม OPEC+ ได้ขยายระยะเวลาลดการผลิตน้ำมันดิบ ส่งผลให้อุปทานตึงตัว และสนับสนุนให้ราคาน้ำมันดิบเพิ่มสูงขึ้น และคาดว่าสถานการณ์จะเริ่มคลี่คลายลงในไตรมาส 4 ปี 2567 หลังจากการทยอยเพิ่มกำลังการผลิต (Phase-out of Voluntary cuts) ในเดือนตุลาคม 2567 เป็นต้นไป ประกอบกับการขยายกำลังการผลิตของกลุ่ม Non-OPEC ที่จะเพิ่มขึ้น

2. **ด้านอุปสงค์** ในภาพรวมอุปสงค์น้ำมันดิบโลกเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจากประเทศนอกกลุ่ม OECD (อินเดีย รัสเซีย ประเทศในแถบแอฟริกา และ Middle-East) จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการปรับลดดอกเบี้ยนโยบายของ Fed ส่งผลให้แนวโน้มความต้องการบริโภคน้ำมันยังคงเพิ่มขึ้น **ปัจจัยที่อาจส่งผลต่อราคาน้ำมันดิบในปี 2567 ดังนี้** 1) **ความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์** โดยเฉพาะในตะวันออกกลาง จากความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาส ความไม่แน่นอนในทะเลแดง รวมทั้งสถานการณ์การสู้รบ

รระหว่างรัสเซียและยูเครนยังคงดำเนินต่อเนื่อง 2) การปรับลดกำลังการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่ม OPEC+ โดยสมัครใจที่ยังไม่แน่นอน แม้ว่าจะทยอยเพิ่มกำลังการผลิตคืนสู่ตลาดเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 แต่สามารถหยุดการเพิ่มกำลังการผลิตหรือปรับลดลงได้ ตามสภาวะของตลาด 3) แนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจโลก ภายใต้การปรับลดดอกเบี้ยนโยบายของ Fed จะช่วยประคับประคองเศรษฐกิจสหรัฐ และส่งผลให้อุปสงค์น้ำมันเพิ่มขึ้น 4) ความเสี่ยงจาก Trade War อาจกระทบต่อเศรษฐกิจจีนและสหรัฐ และทำให้อุปสงค์น้ำมันดิบของทั้งสองประเทศลดลง และ 5) การพึ่งพาพลังงานสะอาดที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วในประเทศสหรัฐและยุโรป โดยเฉพาะแนวโน้มการใช้รถยนต์ไฟฟ้า (EV Cars) ที่เพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ 7 คาดการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบปี 2566 ของ สศค.

ที่มา : ประมาณการโดย สศค.

4. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

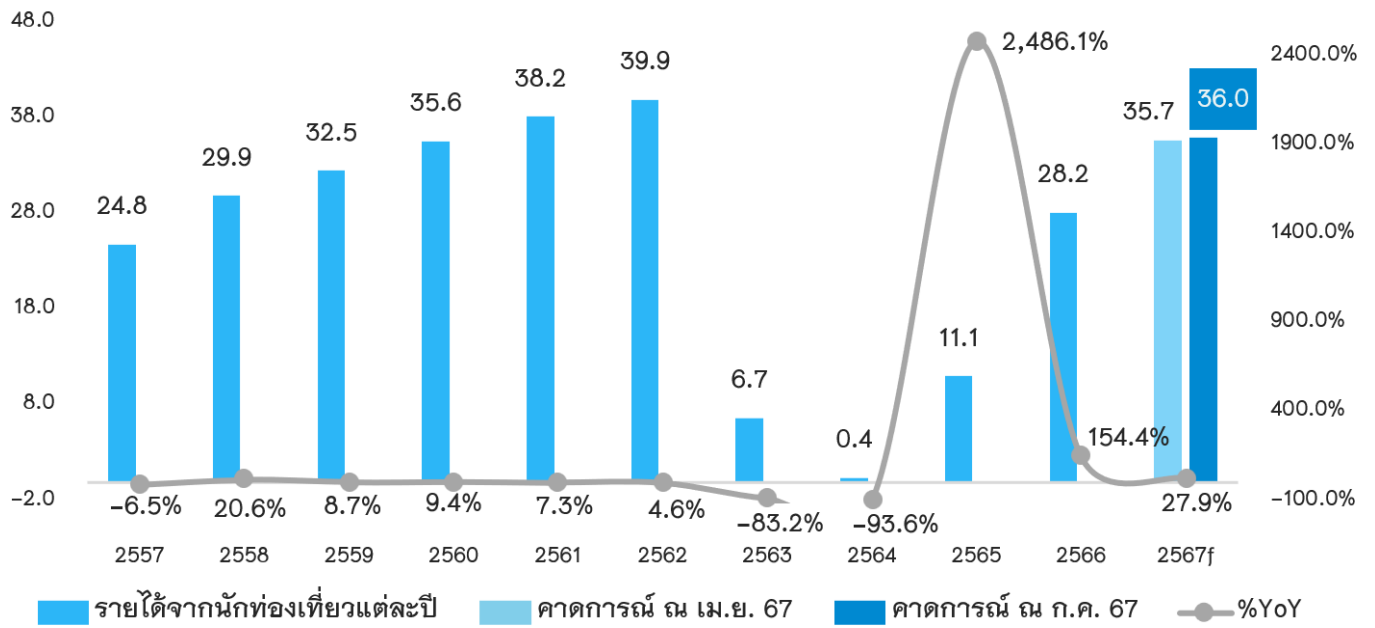
สำหรับภาคการท่องเที่ยวของไทยยังฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง ถือเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจไทยปี 2567 โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารายงานว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 18 สิงหาคม 2567 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยแล้ว 22.5 ล้านคน สร้างรายได้ให้กับภาคการท่องเที่ยวของไทย 1.06 ล้านล้านบาท ซึ่งได้รับแรงสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวชาวจีน มาเลเซีย อินเดีย เกาหลีใต้ และรัสเซีย ตามลำดับ โดยส่วนหนึ่งได้รับอานิสงส์จากมาตรการด้านการยกเว้น การตรวจลงตรา (ยกเว้นวีซ่า) ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีการยกเว้นวีซ่ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อาทิ นักท่องเที่ยวชาวจีน อินเดีย ไต้หวัน และคาซัคสถาน โดยปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาเป็นอันดับ 1 แม้ว่าการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวจีนยังคงฟื้นตัวต่ำกว่าระดับก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 แต่คาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนจะค่อย ๆ ฟื้นตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจีนเข้ามา 7.3 ล้านคน)

ในส่วนของครึ่งปีหลังคาดว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนจะยังคงมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะวันหยุดยาวช่วงปิดภาคเรียนในประเทศจีน ในช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม และวันหยุด Golden Week ช่วงวันที่ 1 – 7 ตุลาคม ในขณะเดียวกันในไตรมาสสุดท้ายของปี คาดว่าจะได้รับแรงสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวชาวยุโรปในช่วง High Season และผลจากมาตรการยกเว้นวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยว 90 ประเทศ และ 3 เขตปกครองพิเศษ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2567 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี การยกเว้นวีซ่าดังกล่าวเป็นการยกเว้นวีซ่าเพิ่มเติมจากที่มีการให้สิทธิอยู่เดิมแล้ว 63 ประเทศ และประเทศที่อยู่ระหว่างการยกเว้นวีซ่าชั่วคราวอยู่เดิมแล้ว 3 ประเทศ (อินเดีย ไต้หวัน และคาซัคสถาน) ดังนั้นผลของมาตรการดังกล่าวคาดว่าจะมีผลโดยตรงกับนักท่องเที่ยวจากประเทศที่ไทยยังไม่เคยมีการยกเว้นวีซ่าให้จำนวน 27 ประเทศ เช่น ภูฏาน เม็กซิโก ศรีลังกา จอร์แดน โครเอเชีย และโมร็อกโก เป็นต้น

โดยภาพรวมคาดว่า ในปี 2567 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 36.0 ล้านคน (เพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่คาดการณ์ไว้ 35.7 ล้านคน) ขยายตัวที่ร้อยละ 27.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 1.69 ล้านล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 37.4 (ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่ 1.59 ล้านล้านบาท) ตามการปรับเพิ่มประมาณการนักท่องเที่ยวชาวจีน และมาตรการยกเว้นวีซ่าที่มีการขยายระยะเวลาพำนักรับนักท่องเที่ยวต่างชาติจากเดิม 30 วัน เป็น 60 วัน ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยภาพรวมอยู่ที่ 47,000 บาท/คน/ทริป

ทั้งนี้ภาคการท่องเที่ยวยังคงมีปัจจัยที่ต้องติดตามที่สำคัญ เช่น (1) เศรษฐกิจจีนที่มีสัญญาณทรงตัว และความเชื่อมั่นในการบริโภคของชาวจีน (2) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ (3) มาตรการเกี่ยวกับวีซ่าให้นักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ซึ่งขณะเดียวกันรัฐบาลของประเทศอื่น ๆ ได้มีการใช้นโยบายยกเว้นวีซ่าเช่นกัน จึงทำให้เกิดการแข่งขัน และ (4) ค่าเงินในบางประเทศที่อ่อนค่าลง เช่น ค่าเงินเยนของญี่ปุ่น ค่าเงินลีราของตุรกี ค่าเงินกีบของลาว ค่าเงินรูเปียห์ของอินโดนีเซีย และค่าเงินดองของเวียดนาม ซึ่งอาจดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

ภาพที่ 8 คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี 2567 (ล้านคน)

ที่มา : ประมาณการโดย สศค.

5. รายจ่ายภาคสาธารณะปี 2567

“ปี 2567 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 4,065,820 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.8 ต่อปี (ตารางที่ 6) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,033,160 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.7 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,032,660 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.1 ต่อปี”

5.1 รายจ่ายของรัฐบาล

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 วงเงิน 3,602,000 ล้านบาท คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 3,240,319 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายที่ร้อยละ 90.0 แบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่ายได้ 2,768,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.5 (2) รายจ่ายลงทุน คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 471,919 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -1.3 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 57.5 ขณะที่รายจ่ายเหลือมปีสามารถเบิกจ่ายได้ 149,000 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -14.3 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 94.0

ในส่วนของการเบิกจ่ายรายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้ โดยในปี 2567 มีพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท คาดว่าจะมีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2567 จำนวน 184 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับบริการประชากรในประเทศไทย และโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก เป็นต้น

ตารางที่ 2 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายของรัฐบาลปีงบประมาณ 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ก.ค 2567
1. รายจ่ายรัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	3,704,190	3,760,803
1.1 รายจ่ายงบประมาณรวม (1.1.1+1.1.2+1.1.3)	3,262,393	3,389,318
1.1.1 รายจ่ายประจำ	2,610,245	2,768,400
1.1.2 รายจ่ายลงทุน	478,190	471,919
รายจ่ายรัฐบาลประจำปี (1.1.1)+(1.1.2)	3,088,435	3,240,319
อัตราเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณ	97.0	90.0
1.1.3 รายจ่ายเหลือมปี	173,958	149,000
1.2 รายจ่ายนอกงบประมาณ	53,777	184
1.2.1 พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2563	197	-
1.2.2 พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2564	53,580	184
1.3 รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ	388,020	371,301

5.2 งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

การเบิกจ่ายงบประมาณของ อปท. ในปีงบประมาณ 2567 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 624,257 ล้านบาท หดตัวที่ร้อยละ -1.6 ต่อปี โดยการดำเนินงานของ อปท. จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่ (Area) และสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่อปท. รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปรายได้ของ อปท. เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังของท้องถิ่น

ตารางที่ 3 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2567
รายจ่ายท้องถิ่น	634,719	624,257

ที่มา : กองนโยบายการคลัง (สนค.) คำนวณโดยกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (สคม.) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

5.3 งบประมาณรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2567 คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 258,227 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 1.7 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 95.0 ของวงเงินรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ โดยมีมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตามกรอบงบประมาณลงทุนรัฐวิสาหกิจอาจมีการเปลี่ยนแปลงกรอบระหว่างปีตามความเห็นภายใต้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2567
รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	253,787	258,227

ที่มา: กองนโยบายการคลัง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) คำนวณโดยกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.4 สรุปรวมรายจ่ายภาคสาธารณะ

สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะปีงบประมาณดังกล่าวทำให้คาดว่า ในปีงบประมาณ 2567 จะเบิกจ่ายได้ 4,643,287 ล้านบาท

ตารางที่ 5 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2567
1. รายจ่ายรัฐบาล	3,704,190	3,760,803
2. รายจ่ายท้องถิ่น	634,719	624,257
3. รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	253,787	258,227
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	4,592,696	4,643,287

คำนวณโดยกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

5.5 สรุปสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

จากสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบงบประมาณข้างต้น สามารถนำมาประมาณการเป็นรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts : SNA) ที่ลงสู่ระบบเศรษฐกิจจริงได้ว่า ในปี 2567 คาดว่ารายจ่ายสาธารณะรวมอยู่ที่ 4,065,820 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.8 ต่อปี โดยแบ่งเป็น (1) รายจ่ายการบริโภคภาครัฐบาล 3,033,160 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.7 ต่อปี และ (2) รายจ่ายการลงทุนภาครัฐบาล 1,032,660 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 2.1 ต่อปี

ตารางที่ 6 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติปี 2567

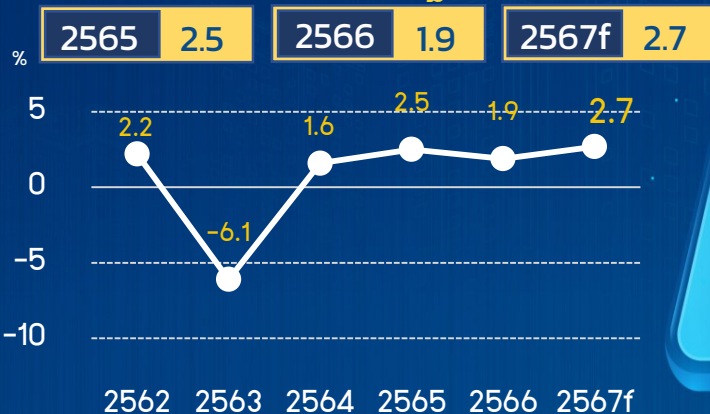
(หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2566	ปี 2567 คาดการณ์ ณ ก.ค. 2567
1. การบริโภคภาครัฐบาล	2,983,053	3,033,160
อัตราขยายตัว	-3.1	1.7
2. การลงทุนภาครัฐบาล	1,011,028	1,032,660
อัตราขยายตัว	-4.1	2.1
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	3,994,081	4,065,820
อัตราขยายตัว	-3.4	1.8

คำนวณโดยกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2567

ณ เดือนกรกฎาคม 2567

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)

การบริโภค

	2566	2567f
การบริโภคภาคเอกชน	7.1	4.5
การบริโภคภาครัฐ	-4.6	1.2

การลงทุน

	2566	2567f
การลงทุนภาคเอกชน	3.2	3.6
การลงทุนภาครัฐ	-4.6	1.0

อัตราเงินเฟ้อ

	2566	2567f
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	1.2	0.6
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	1.3	0.5

การค้าระหว่างประเทศ

	2566	2567f
ปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ	2.1	5.1
ปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ	-2.3	4.5
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	17.0	16.2
มูลค่าสินค้าส่งออก ในรูป USD	-1.7	2.7
มูลค่าสินค้านำเข้า ในรูป USD	-3.1	3.1
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	7.0	11.0

หมายเหตุ: ข้อมูลอัตราการขยายตัวของมูลค่าที่แท้จริง (Real term)
ยกเว้น อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าสินค้าที่คิดจาก USD term
ตามระบบ BOP

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567

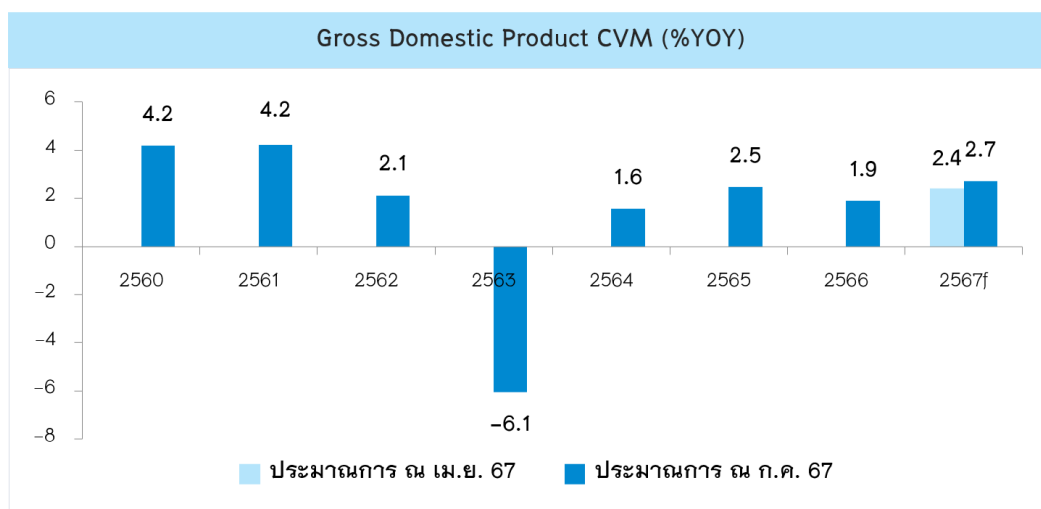
เศรษฐกิจไทยปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2) ขยายตัวจากปี 2566 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 1.9 ต่อปี โดยได้รับแรงสนับสนุนจากภาคบริการและการท่องเที่ยว ที่ขยายตัวต่อเนื่องเป็นสำคัญ โดยพบว่าในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 เศรษฐกิจไทยมีสัญญาณดีขึ้น สะท้อนได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มที่แท้จริงขยายตัวต่อเนื่อง 2 ไตรมาสและนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน โดยคาดว่าภาคการท่องเที่ยวในปี 2567 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 36.0 ล้านคน ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริป ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศปรับตัวดีขึ้นเป็น 47,000 บาทต่อคนต่อทริป ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการ ยกเว้นการตรวจลงตรา (วีซ่าฟรี) เพิ่มเป็น 93 ประเทศ/ดินแดน ระยะเวลาพำนักไม่เกิน 60 วัน ส่งผลดีต่อ ภาคการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวได้ต่อเนื่องที่ร้อยละ 4.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.0 ถึง 5.0) การลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.6 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.1 ถึง 4.1) สำหรับการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2) ขยายตัวได้ในไตรมาสที่ 2 แล้ว และมูลค่าการนำเข้าสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.6 ถึง 3.6) โดยเฉพาะสินค้าทุนที่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นตามการลงทุนภาคเอกชน ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ ผลประมาณการการขยายตัวทางเศรษฐกิจครั้งนี้ได้ปรับเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับผลประมาณการเศรษฐกิจไทย ณ เมษายน 2567 ที่ร้อยละ 2.4 เนื่องจาก 1) การส่งออกสินค้ามีสัญญาณขยายตัวได้ดีกว่าที่คาดการณ์ รวมถึงอุปสงค์ของประเทศคู่ค้าสำคัญคาดว่าจะขยายตัวได้ดีขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวได้ที่ร้อยละ 3.2 2) จำนวนและรายได้ที่ได้รับจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศสูงกว่าที่คาดการณ์ สะท้อนผลตอบรับที่ดีจากมาตรการดึงดูดนักท่องเที่ยวของภาครัฐ และ 3) การเบิกจ่ายภาครัฐที่ดีกว่าที่คาดการณ์จากการเตรียมความพร้อมเร่งเบิกจ่ายของภาครัฐ และมีทิศทางเร่งขึ้นต่อเนื่องในช่วงท้ายของปีงบประมาณ 2567 ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศอยู่ในระดับมั่นคง โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 0.6 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1) ตามการปรับตัวลดลงของราคาสินค้าอาหารบางกลุ่ม อีกทั้งราคาสินค้าในหมวดพลังงานที่ลดลงจากมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐ ขณะที่เสถียรภาพภายนอกประเทศ ดุลบริการมีแนวโน้มจะเกินดุลตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2567 มีแนวโน้มที่จะเกินดุล 11.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของ GDP

ภาพที่ 9 ประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

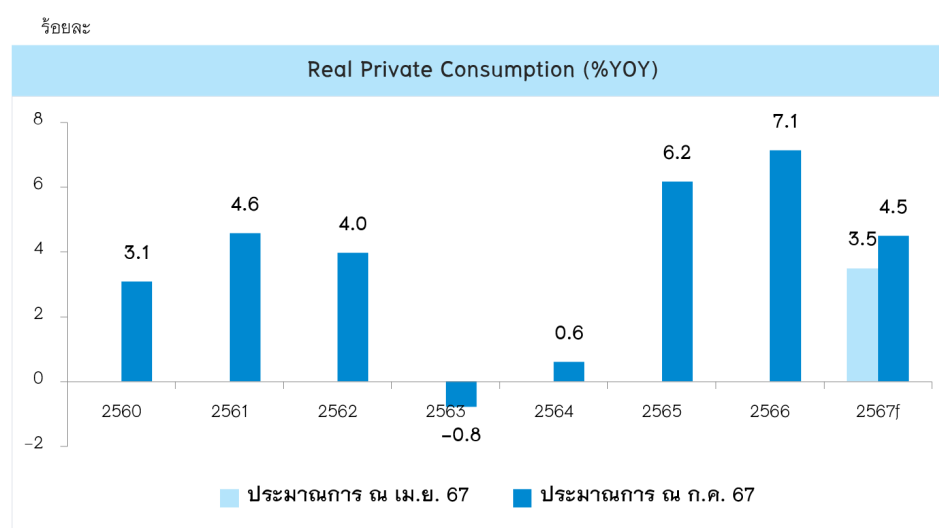
* หมายเลข f หมายถึงประมาณการ

1. การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

ไตรมาสที่ 2 ปี 2567 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวที่ร้อยละ 4.0 ต่อปี ขยายตัวชะลอลงจากร้อยละ 6.9 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการบริโภคภาคเอกชน ไตรมาส 2 ปี 2567 ได้รับปัจจัยกดดันจากการชะลอตัวลงจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ สะท้อนได้จากการใช้จ่ายหมวดบริการที่ขยายตัวชะลอลงร้อยละ 6.0 จากร้อยละ 13.7 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยมีปัจจัยสำคัญจากการชะลอตัวลงของค่าใช้จ่ายในกลุ่มโรงแรมและภัตตาคาร และการใช้จ่ายในหมวดบริการทางการเงิน สำหรับการใช้จ่ายหมวดสินค้าไม่คงทนขยายตัวชะลอลงร้อยละ 3.6 จากร้อยละ 4.7 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการชะลอตัวลงของการใช้จ่ายกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ กลุ่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และยาสูบ และกลุ่มไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับการใช้จ่ายในหมวดสินค้าคงทนขยายตัวร้อยละ 4.3 ตามการขยายตัวของการใช้จ่ายกลุ่มเสื้อผ้าและรองเท้า การใช้จ่ายเพื่อซื้อเฟอร์นิเจอร์ และการใช้จ่ายในหมวดสินค้าคงทนหดตัวร้อยละ 6.5 ต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ 6.7 ตามการลดลงของการใช้จ่ายเพื่อซื้อยานพาหนะ สำหรับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 54.3 ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวอยู่ที่ระดับ 57.2

สำหรับในปี 2567 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.5 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.0 ถึง 5.0) ชะลอลงจากการขยายตัวในเกณฑ์สูงร้อยละ 7.1 ต่อปี ในปี 2566 โดยได้รับปัจจัยกดดันจากการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะขยายตัวได้ชะลอลง ปัญหาหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในเกณฑ์สูงที่เริ่มส่งผลกระทบต่อการใช้สอย รวมถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับตัวลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงในภาพรวมยังคงขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะบริการด้านท่องเที่ยวที่แม้ว่าจะขยายตัวชะลอลง แต่ก็ยังถือว่าเติบโตในเกณฑ์สูง และเป็นปัจจัยหนุนหลักต่อการบริโภคในระยะต่อไป

ภาพที่ 10 ประเมินการอัตราการขยายตัวของ การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

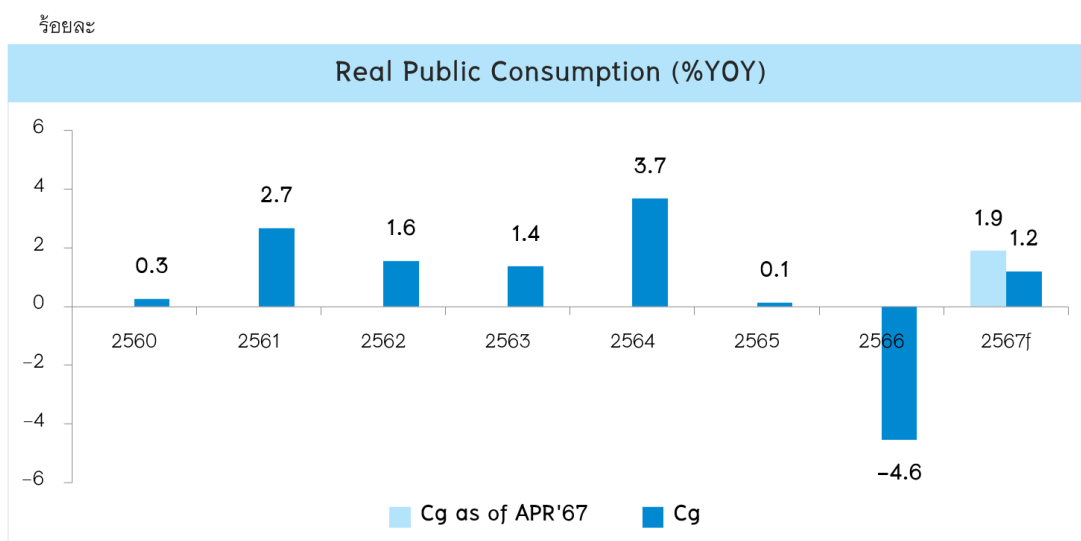
*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

2. การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

- ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากการหดตัวที่ร้อยละ -2.1 ในไตรมาส 1 ปี 2567 โดยปัจจัยหลักเป็นผลมาจากค่าตอบแทนแรงงานที่ขยายตัวร้อยละ 0.8 และการโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงิน สำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาด ขยายตัวร้อยละ 6.9 ในขณะที่ค่าซื้อสินค้าและบริการลดลงร้อยละ -3.8

- ในปี 2567 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.7 ถึง 1.7) จากการขยายตัวตามกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2567 วงเงิน 3.60 ล้านล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 13.1 และกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2568 วงเงิน 3.75 ล้านล้านบาท ขยายตัวจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 4.2 รวมไปถึงมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2567

ภาพที่ 11 ประเมินการอัตราการขยายตัวของ การบริโภคภาครัฐที่แท้จริง
แบบปริมาณลูกโซ่ ปี 2567

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)
*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

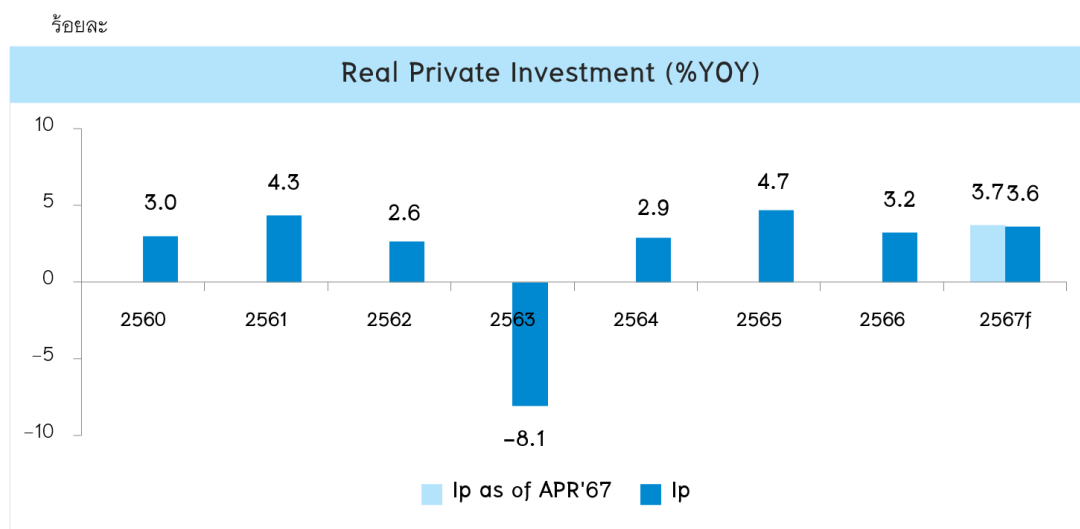
3. การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 หดตัวร้อยละ -6.8 ต่อปี ซึ่งหดตัวจากไตรมาสก่อนหน้า ที่ขยายตัวร้อยละ 4.6 โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการลงทุนด้านเครื่องมือเครื่องจักร ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ที่หดตัวร้อยละ -8.1 ซึ่งหดตัวจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.5 ซึ่งมาจากการลดลงของการลงทุนในหมวดยานพาหนะทางบก ตามยอดจดทะเบียนรถยนต์นั่ง รถบรรทุก รถจักรยานยนต์ และรถโดยสารที่ลดลง เป็นผลมาจากยอดขายรถยนต์สันดาปที่ลดลง รวมทั้งปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงแพงขึ้น ขณะที่การลงทุนในหมวดเครื่องใช้สำนักงานอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้อัตราการปฏิเสธสินเชื่อเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่การลงทุนในหมวดเครื่องใช้สำนักงาน

ยังคงขยายตัวจากกลุ่มรายการสำคัญ เช่น คอมพิวเตอร์ การวิจัยและพัฒนา และเครื่องใช้ไฟฟ้าในอาคาร เป็นต้น ในส่วนการลงทุนด้านก่อสร้างที่หดตัวที่ร้อยละ -2.2 ซึ่งหดตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 5.2 โดยการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยลดลงร้อยละ -7.4 หดตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 1.6 เนื่องจากผลจากพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยทุกประเภทลดลงทั้งในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เทศบาล และ อบต. รวมทั้งการก่อสร้างอาคารประเภทไมใช่ที่อยู่อาศัยขยายตัวร้อยละ 5.6 ชะลอจากไตรมาสก่อนที่ขยายร้อยละ 18.9 เนื่องจากการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 20.8 ชะลอตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 35.1 ขณะที่การก่อสร้างอาคารเพื่อการพาณิชย์หดตัวที่ร้อยละ -10.4 หดตัวจากไตรมาสก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 3.0 และการก่อสร้างอื่น ๆ ลดลงร้อยละ -1.2

สำหรับทั้งปี 2567 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.6 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ร้อยละ 3.1 ถึง 4.1) ปรับตัวลดลงจากการประมาณครั้งก่อนที่คาดการณ์ขยายตัวร้อยละ 3.7 โดยมีผลกระทบจากปัญหาภาระหนี้สินภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลให้สถาบันการเงินมีความเข้มงวดและปฏิเสธในการปล่อยสินเชื่อ รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ขณะที่ปัจจัยบวกมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศโดยเฉพาะภาคการบริการในด้านการท่องเที่ยว จากจำนวนและรายได้ที่ได้รับจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศสูงกว่าที่คาดการณ์ โดยเป็นผลตอบรับที่ดีจากมาตรการดึงดูดนักท่องเที่ยวของภาครัฐรวมทั้งการบริโภคภายในประเทศที่ขยายตัว ซึ่งสะท้อนจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่แท้จริงขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 12 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

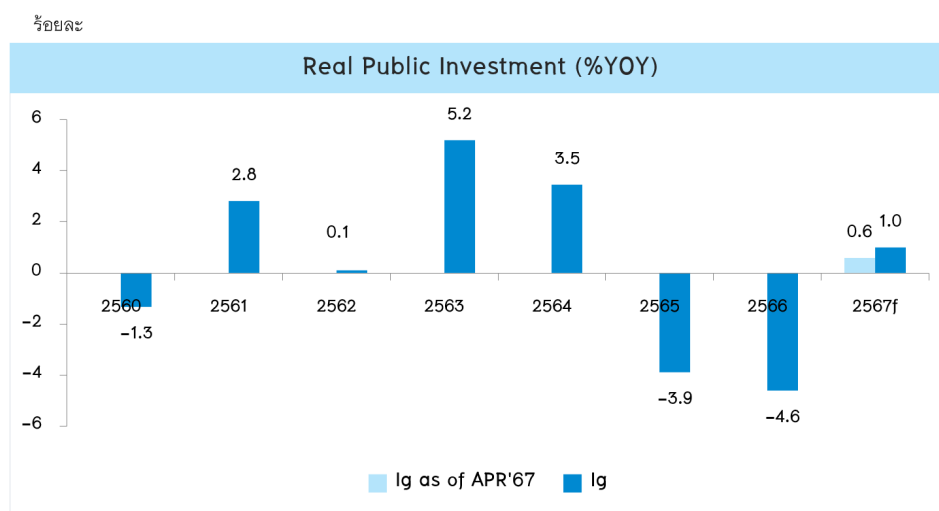
* หมายถึง f หมายถึงประมาณการ

4. การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ หดตัวร้อยละ -4.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ต่อเนื่องจากการหดตัวร้อยละ -27.7 ในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีได้มากขึ้น สำหรับการลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 10.1 เติบโตขึ้นจากการลดลงร้อยละ 2.8 ในไตรมาสที่ 1 ปี 2567

ในปี 2567 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่คาดว่าจะขยายตัวขึ้นที่ร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.5 ถึง 1.5) โดยคาดว่าจะได้รับปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2567 และการลงทุนภาครัฐภายหลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี 2567 ที่มีผลบังคับใช้ นับตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2567

ภาพที่ 13 ประเมินการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ปี 2567

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

5. มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ในไตรมาส 2 ปี 2567 มูลค่าการส่งออกสินค้ามีมูลค่า 73,315 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยกลับมาขยายตัวร้อยละ 4.5¹ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และจากไตรมาสก่อนหน้าที่ลดลงร้อยละ -1.1 สำหรับการขยายตัวในไตรมาสดังกล่าวมาจากกลุ่มสินค้าในหมวดสำคัญ อาทิ ข้าว ยาง คอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ผลิตภัณฑ์โลหะ และยานยนต์ ในขณะที่กลุ่มสินค้าในหมวดสำคัญที่หดตัว อาทิ ทุเรียน น้ำตาล แพงวจรรวมและชิ้นส่วน ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ทั้งนี้ในมิติตลาดคู่ค้าหลัก พบว่า การส่งออกไปยังตลาดคู่ค้าหลักส่วนใหญ่ยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะตลาดสหรัฐ ที่ขยายตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 โดยขยายตัวที่ร้อยละ 12.5 ตลาด CLMV ขยายตัวที่ร้อยละ 7.5 และตลาดสหภาพยุโรป (ไม่รวม UK) ขยายตัวที่ร้อยละ 6.5 ในขณะที่ตลาดจีนและตลาดอาเซียน 9 กลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 1.9 และร้อยละ 3.1 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี สำหรับ

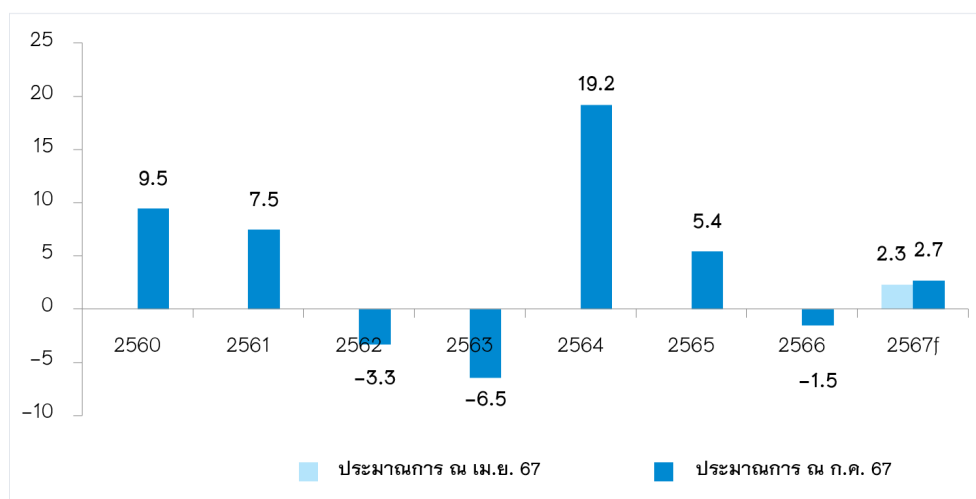
¹ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

ตลาดที่มีมูลค่าการส่งออกที่หดตัว อาทิ ตลาดญี่ปุ่น หดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 ที่ร้อยละ -5.9 ตลาดสหราชอาณาจักร หดตัวต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 4 ที่ร้อยละ -19.9 ตลาดเกาหลีใต้ หดตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ -5.4 และตลาดไต้หวันหดตัวต่อเนื่องร้อยละ -1.4

ในปี 2567 สำนักงานเศรษฐกิจการคลังคาดว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7² (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2) โดยมีสาเหตุมาจากการลดลงของมูลค่าการส่งออกในไตรมาสแรกของปี 2567 และแนวโน้มการฟื้นตัวของการส่งออกในช่วงที่เหลือของปี 2567 ภายใต้ข้อจำกัดจากการฟื้นตัวของภาคการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตร รวมทั้งแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่เผชิญกับความไม่แน่นอนและมีการขยายตัวต่ำจากปัจจัยทางภูมิรัฐศาสตร์ในหลายพื้นที่ แม้ว่าการส่งออกบริการมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว

2 มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)

ภาพที่ 14 ประเมินการอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หมายเหตุ : อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

6. มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

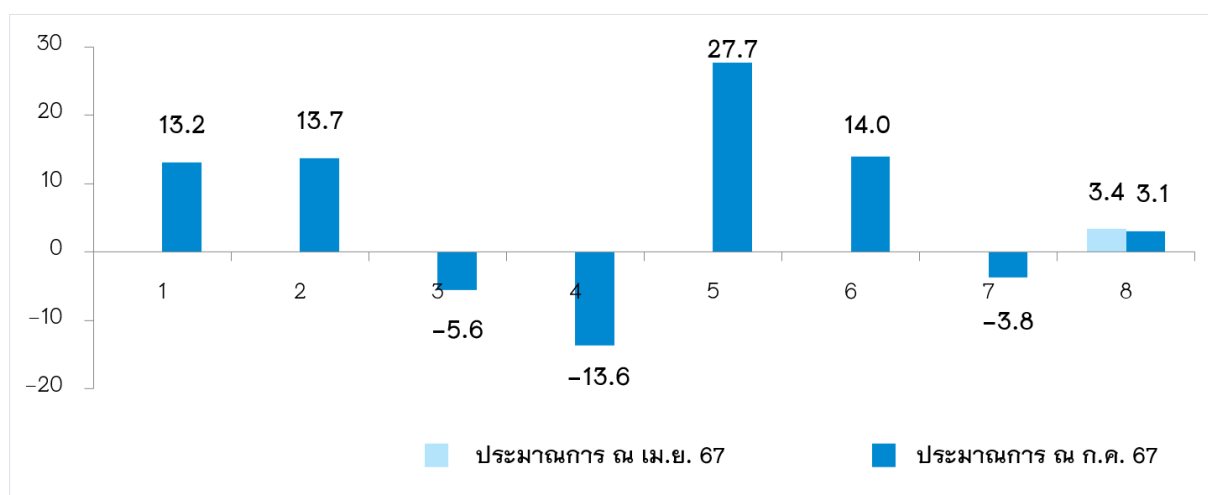
ในไตรมาส 2 ปี 2567 มูลค่าการนำเข้าสินค้ามีมูลค่า 67,777 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยขยายตัวที่ร้อยละ 1.2³ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน และชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 3.3 โดยมีสาเหตุจากหมวดสินค้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง ที่หดตัวร้อยละ -0.5 อาทิ น้ำมันดิบ วัสดุที่ทำด้วยโลหะ และก๊าซธรรมชาติ และสินค้าอุปโภคบริโภค ที่หดตัวร้อยละ -1.1 อาทิ ยาและเวชภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์และประมง และยานพาหนะ ในขณะที่หมวดสินค้าทุนและสินค้านำเข้าอื่น ๆ ยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.2 และร้อยละ 62.5 ตามลำดับ

ในปี 2567 สำนักงานเศรษฐกิจการคลังคาดว่า มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวร้อยละ 3.1⁴ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.6 ถึง 3.6) โดยเป็นการปรับลดลงเล็กน้อยจากการประมาณการในครั้งก่อนจากแนวโน้มการส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวชะลอลงตามการฟื้นตัวของการค้าโลกเป็นสำคัญ

3.ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

4.มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)

ภาพที่ 15 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

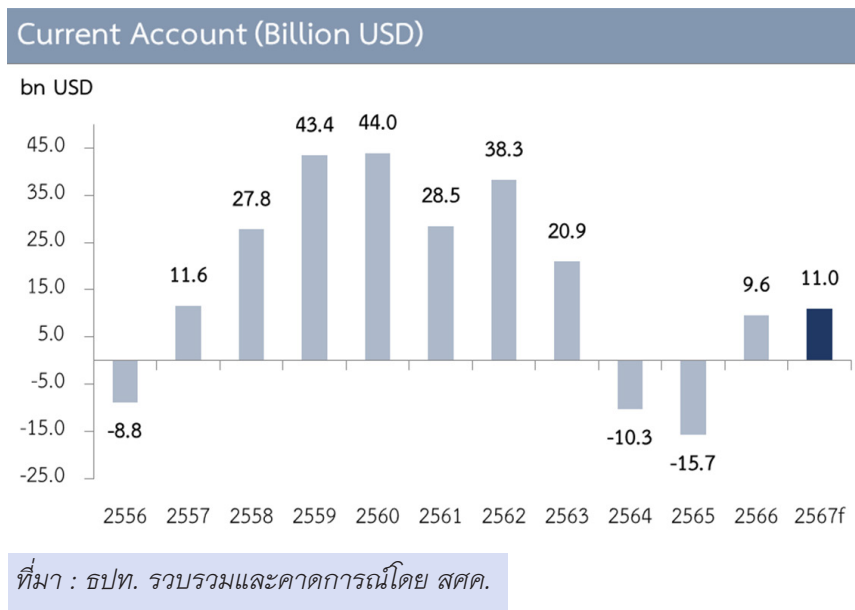
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

7. ดุลบัญชีเดินสะพัด

ดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2567 เกินดุลทั้งสิ้น 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินเกินดุลทั้งสิ้น 5.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่เกินดุล 1.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น และมูลค่าการนำเข้าที่ลดลง ทางด้านดุลบริการ รายได้ และเงินโอน ขาดดุลอยู่ที่ -2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากไตรมาสก่อนหน้าที่เกินดุลที่ 1.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงตามการส่งกลับกำไรและเงินปันผลของธุรกิจต่างชาติที่เพิ่มขึ้นตามฤดูกาล ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดตั้งแต่ต้นปี 2567 เกินดุลทั้งสิ้น 5.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ 16 ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัด

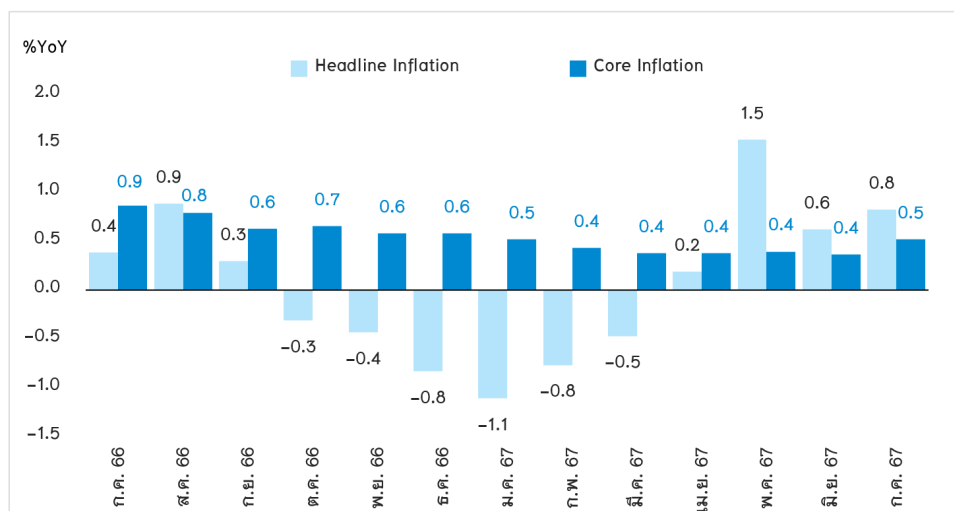

ในปี 2567 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลทั้งสิ้น 11.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของ GDP เกินดุลต่อเนื่องจากปี 2566 โดยคาดว่า ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 16.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลลดลงจากปี 2566 โดยมีมูลค่าการนำเข้าที่ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก ทั้งนี้คาดว่าในปี 2567 มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.1 ที่เพิ่มตามการส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 อย่างไรก็ดี ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากอุปสงค์ในตลาดโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่ขยายตัวชะลอตัวลงที่อาจส่งผลต่อภาคการส่งออก สำหรับด้านดุลบริการ รายได้ และเงินโอนคาดว่าจะขาดดุลที่ -5.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม ประเมินว่ารายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวจะยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 36 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากการประมาณการครั้งก่อนหน้าที่ 35.5 ล้านคน

8. ประมาณการเงินเพื่อในปี 2566

เงินเฟ้อทั่วไปในเดือนกรกฎาคม 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 (YoY) จากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ตามสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลก ประกอบกับการสูงขึ้นของราคาสินค้ากลุ่มอาหาร เช่น ข้าวสารเจ้า ข้าวสารเหนียว และอาหารสำเร็จรูป โดยเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 (MoM) จากการสูงขึ้นของราคาน้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ รวมทั้งราคาสินค้าในกลุ่มอาหารสำเร็จรูปและผลไม้สด อย่างไรก็ตามมีสินค้าที่ราคาลดลง ได้แก่ กลุ่มผักสดและของใช้ส่วนบุคคล เนื่องจากมีผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น และการส่งเสริมการตลาดของผู้ประกอบการ และเมื่อหักอาหารสดและพลังงานออกแล้ว อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานสูงขึ้นร้อยละ 0.5 (YoY) และสูงขึ้นที่ร้อยละ 0.2 (MoM)

ภาพที่ 17 กราฟแสดงอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน รายเดือน

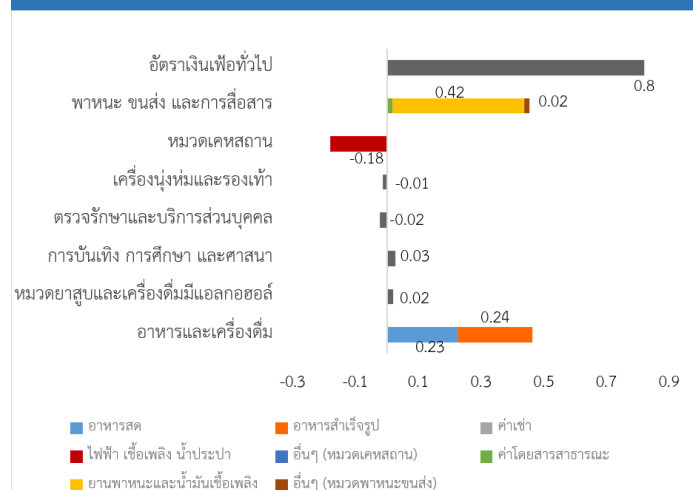
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สรุปรโดย สศค.

เมื่อดูองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลง (Contribution YoY) พบว่า หมวดยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง หมวดอาหารสำเร็จรูป และหมวดอาหารสด เป็นปัจจัยบวกที่ทำให้เงินเฟ้อเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 0.42 และ 0.24 และ 0.23 ขณะที่ หมวดไฟฟ้า น้ำประปา เป็นปัจจัยลบที่ทำให้เงินเฟ้อลดลงที่ร้อยละ -0.18

ทั้งนี้ สศค. ได้พิจารณาข้อมูลสถานการณ์เงินเฟ้อไทยล่าสุดร่วมกับแบบจำลองเงินเฟ้อ Bottom-up Model เพื่อประมาณการอัตราเงินเฟ้อไทยในปี 2567 โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยทั้งปี 2566 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.6 และ 0.5 ตามลำดับ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก 1) ราคาสินค้าในหมวดพลังงานที่ยังทรงตัวจาก

ภาพที่ 18 Contribution Current Month องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงของเงินเฟ้อ เดือน ก.ค. 67

Contribution Current Month (YoY)

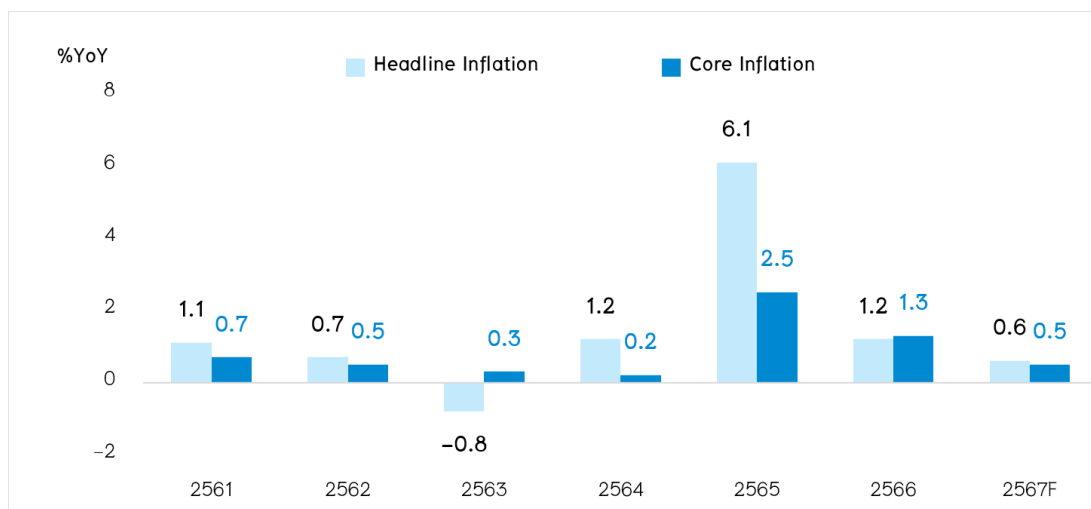

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สรุปรโดย สศค.

มาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ อาทิ การคงราคาค่ากระแสไฟฟ้าที่ 4.2 บาทต่อหน่วยในรอบเดือนกันยายน ถึงธันวาคม 2567 การตรึงราคาน้ำมันดีเซลที่ 33 บาทต่อลิตร และการตรึงราคาแก๊สหุงต้ม (LPG) ที่ 423 บาทต่อ 1 ถึง 15 กิโลกรัม 2) แนวโน้มราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปี 2567 อยู่ที่ 86 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ภายใต้ความไม่แน่นอนสูง 3) มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐและการฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยว และ 4) ความแปรปรวนทางสภาพภูมิอากาศ ทำให้ปริมาณผลผลิตและราคาผักและผลไม้ มีความผันผวนขึ้น ตามการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์โลก ความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกที่เปราะบาง อาจส่งผลให้อุปสงค์โลกชะลอตัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้

ภาพที่ 19 ประเมินการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและเงินเฟ้อพื้นฐานในปี รายปี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) (คาดการณ์ ณ เมษายน 2567)

*หมายเหตุ F หมายถึงประมาณการ

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจรายเดือน	2566	2566					2567			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ภาวะเศรษฐกิจภายนอก										
ราคาน้ำมันดิบ Dubai (ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล) ⁷	82	80.3	77.7	86.8	89.7	81.6	85.0	83.5	82.2	83.3
อัตราดอกเบี้ย Federal Fund (%) ⁷	5.25–5.50	4.75–5.00	5.00–5.25	5.25–5.50	5.25–5.50	5.25–5.50	5.25–5.50	5.25–5.50	5.25–5.50	5.25–5.50
ด้านอุปสงค์										
การบริโภคภาคเอกชน										
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ระดับราคาคงที่ (%YoY) ¹	–1.7	0.5	–2.7	–6.4	1.9	0.8	3.6	8.4	–1.5	2.2
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (%YoY) ¹³	10.3	2.3	17.2	10.5	13	–15.3	–23.8	–28.1	–27.1	–19.4
ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ (%YoY) ¹²	4.6	13.5	6.6	0.3	–2.3	–10.2	–7.6	–8.3	–14.7	–8.9
ปริมาณการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) ¹⁴	–0.7	–0.8	–4.3	–0.1	2.5	–0.7	0.7	–0.7	–2.3	–0.1
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อเศรษฐกิจโดยรวม (ระดับ) ⁵	56.7	52.7	55.8	57.1	61	63.2	60.5	60.5	58.9	61.9
การลงทุนภาคเอกชน										
ปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) ¹⁴	3.8	–4.7	1.2	3.6	16.5	16.6	1.0	–8.4	–3.2	8.6
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ (YoY) ¹³	–17.3	–10.2	–12.8	–22.9	–23.3	–29.7	–23.6	–20.2	–25.3	–26.9
ภาษีจากการทำธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์รวม (%YoY) ¹	–2.4	19.3	–5.1	0.4	–17.5	–11.5	–4.1	1.3	–18.7	–7.8
ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ (%) ¹⁴	1.2	–3.3	3.9	5	–0.4	–9.1	–8.9	–10.8	–6.5	–9.0
ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (%YoY) ⁴	0.1	2.2	–1.2	–0.2	–0.2	–1.1	–0.4	–0.3	0.3	–0.8
การค้าระหว่างประเทศ										
มูลค่าการส่งออก (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ); ระบบศุลกากร ⁴	284.6	71.2	71.6	71.9	69.9	71.0	74.3	26.2	24.8	145.3
(%) ⁴	–1.0	–3.3	–5.2	–0.5	5.8	–0.2	4.3	6.9	–0.3	2.0
ราคาสินค้าส่งออก (%) ⁴	1.2	2	0.3	1.1	1.4	1.3	1.7	1.8	1.8	1.5
ปริมาณการส่งออก (%) ¹⁴	–2.1	–5.1	–5.4	–1.6	4.4	–1.5	2.6	5.1	–2.1	0.5
มูลค่าการนำเข้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ระบบศุลกากร ⁴	289.8	72.7	73.5	71.4	72.1	75.5	75.1	25.6	24.6	150.5
(%) ⁴	–3.7	–0.7	–7.7	–10.7	5.8	3.8	2.2	–1.6	0.3	3.0
ราคาสินค้านำเข้า (%) ⁴	–0.8	2	–3.0	–1.7	–0.5	–1.1	2.3	2.5	3.6	0.6
ปริมาณการนำเข้า (%) ¹⁴	–2.8	–2.6	–4.7	–9.2	6.3	5	–0.2	–3.9	–3.2	2.4
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ);ระบบศุลกากร ⁴	–5.2	–1.5	–1.9	0.5	–2.3	–4.5	–0.8	0.7	0.2	–5.2

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจรายเดือน	2566	2566					2567			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
ด้านอุปทาน										
ภาคการเกษตร										
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (%YoY) ⁶	1.5	2.4	1.3	0.9	1.4	-2.9	-1.7	6.9	-6.3	-2.4
ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (%YoY) ⁶	-2.0	-1.2	-5.3	-1.6	0.1	5.5	10.7	5.4	12.6	8.1
รายได้เกษตรกรที่แท้จริง (%YoY) ¹⁴	-1.3	-2.4	-5.3	-1.1	1.8	3.1	8.0	10.5	5.9	5.3
การจ้างงานภาคเกษตร (%YoY) ³	1.1	1.2	-0.1	2.0	1.3	-5.2	-4.8	-5.8	-3.0	-5.0
ภาคอุตสาหกรรม										
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY) ⁹	-3.8	-2.1	-4.9	-5.3	-2.9	-3.6	n.a.	-1.5	n.a.	-1.7
มูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) ⁴	-9.7	-5.0	-12.5	-18.4	-0.6	4.7	9.0	2.4	6.3	6.9
ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) ¹⁴	-11.8	-7.5	-14.1	-20.2	-3.2	3.1	5.9	-0.5	2.7	4.5
อัตราการใช้กำลังการผลิต (%) ⁹	59.6	64.2	58.6	58.4	57.4	60.5	n.a.	59.8	n.a.	59.3
การจ้างงานภาคอุตสาหกรรม (%YoY) ³	0.3	0.8	1.4	0.1	-1.3	1.4	1.8	1.1	2.9	1.6
ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม (ระดับ) ⁸	92.6	96	93.9	91.2	89.4	91.0	88.7	88.5	87.2	89.8
ภาคบริการ										
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้านคน) ¹⁰	28.15	6.53	6.44	7.09	8.1	9.37	8.13	2.63	2.74	17.50
(%YoY) ¹⁴	154.4	1,237.40	311.4	97.9	49.1	43.5	26.3	30.8	22.3	35.0
จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย (%YoY) ¹⁰	22.7	36	24.9	18.2	14.3	8.6	13.0	14.1	10.2	10.8
การจ้างงานภาคบริการ (%YoY) ³	2.8	4.0	2.9	1.0	3.5	2.1	1.2	0.5	1.3	1.7
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่างประเทศ										
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) ²	34.8	33.9	34.5	35.2	35.7	35.7	36.7	36.6	36.7	36.2
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ²	7.0	3.5	-1.1	2.5	2.0	2.9	n.a.	0.6	n.a.	3.5
ทุนสำรองทางการ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ²	224.5	224.5	218.2	211.8	224.5	223.4	224.3	224.3	224.3	224.3
ฐานะซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ²	30.1	27.1	30.5	29.8	30.1	29.6	28.6	28.4	28.6	28.6

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจรายเดือน	2566	2566					2567			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	พ.ค.	มิ.ย.	YTD
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในประเทศ										
อัตราการว่างงาน (%) ³	1.0	1.1	1.1	1.0	0.8	1.0	1.0p	1.2	0.9	1.0
สัดส่วนผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน สะสมต่อจำนวนผู้ประกันตน ม.33 (%)	1.74	1.94	2.13	1.93	1.74	1.84	1.92	1.98	1.92	1.92
ดัชนีราคาผู้ผลิต (%YoY) ⁴	-2.4	0.7	-5.0	-3.4	-1.8	1.2	3.7	3.4	4.4	2.4
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%YoY) ⁴	1.23	3.88	1.14	0.52	-0.53	-0.78	0.78	1.54	0.62	-0.00
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%YoY) ⁴	1.27	2.23	1.51	0.76	0.60	0.44	0.38	0.39	0.36	0.41
หนี้สาธารณะต่อ GDP (%) ¹	61.9	61.3	61.6	62.4	61.9	63.4	64.3	64.3	n.a.	64.3

ที่มา :

^{1/}กระทรวงการคลัง

^{2/}ธนาคารแห่งประเทศไทย

^{3/}สำนักงานสถิติแห่งชาติ

^{4/}กระทรวงพาณิชย์

^{5/}มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

^{6/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{7/}Reuters

^{8/}สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

^{9/}สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

^{10/}กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

^{11/}กรมจัดเก็บประกอบด้วยการสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร

^{12/}กรมการขนส่งทางบก

^{13/}บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

^{14/}คำนวณโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566 – มิถุนายน 2567)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

- พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2567 กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายจำนวน 3,480,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 17.6 ของ GDP¹ โดยเป็นการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล (Expansionary Fiscal Policy) จำนวน 693,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.64 ของ GDP ลดลงจากปีงบประมาณ 2566 หรือคิดเป็นร้อยละ -0.29 โดยแบ่งออกเป็น รายจ่ายประจำ 2,532,826 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 130,287 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.42 รายจ่ายลงทุน 717,722.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 28,242 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.10 และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ 118,320 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณปีที่แล้ว 18,320 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.32

- ในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค. 66 – มิ.ย. 67) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ จำนวน 2,010,163 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 26,169 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -1.3 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 54,405 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.8 สำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณรวมสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 2,531,054 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า 34,450 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -1.3 ต่อปี โดยรายจ่ายปีปัจจุบันเบิกจ่ายได้จำนวน 2,418,826 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อน 15,300 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -0.6 ต่อปี หรือเมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินงบประมาณคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 69.5 ส่งผลให้ **ดุลเงินงบประมาณขาดดุล** จำนวน 529,891 ล้านบาท

- หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 มีจำนวน 11,541,664 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 63.54 ของ GDP ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.81 จึงมีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนที่ต่ำ และ (2) หนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือเป็นหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 84.64 ทำให้มีความเสี่ยงด้านการผิดนัดชำระหนี้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากรัฐบาลสามารถออกขายพันธบัตรใหม่เพื่อชำระหนี้เดิมที่ครบกำหนดชำระได้ นอกจากนี้ หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 70 ของ GDP

1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ปี 2567 เท่ากับ 19,022,200 ล้านบาท ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงบประมาณ

ผลการดำเนินนโยบายการคลังในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567

(ต.ค. 66 – มิ.ย. 67)

1. ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค. 66 – มิ.ย. 67) รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิ จำนวน 2,010,163 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 26,169 ล้านบาท หรือร้อยละ -1.3 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 2.8 ทั้งนี้ผลการจัดเก็บรายได้ แยกตามหน่วยงานจัดเก็บสรุปได้ ดังนี้

กรมสรรพากร

กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้รวม 1,613,631 ล้านบาท ใกล้เคียงกับประมาณการ และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 22,078 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4 โดยภาษีที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดเก็บได้ 706,526 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 27,671 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.1 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 2.3 โดยภาษีมูลค่าเพิ่มจากการจัดเก็บในประเทศสูงกว่าประมาณการ 20,248 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.2 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 6.9 ขณะที่ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้า สูงกว่าประมาณการ 7,423 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.6 แต่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.5

อย่างไรก็ดี มีภาษีที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม จัดเก็บได้ 25,321 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 13,679 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.1 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 43.2 เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายสิ้นสุดสัญญาสัมปทาน และมูลค่าการขายลดลงจากเหตุการณ์เรือกักเก็บน้ำมันดิบและคอนเทนเนอร์รั่ว ทำให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ต้องหยุดการผลิต ประกอบกับแหล่งบงกชได้เปลี่ยนสัญญาจากระบบสัมปทานเป็นระบบแบ่งปันผลผลิต ซึ่งมีอัตราภาษีลดลงจากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 20 และภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเก็บได้ 486,540 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 6,866 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.8 โดยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 53) ต่ำกว่าประมาณการเป็นสำคัญ

กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตจัดเก็บรายได้รวม 393,878 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 58,528 ล้านบาท หรือร้อยละ -12.9 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 43,254 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.3 โดยภาษีที่จัดเก็บได้ ต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) **ภาษีสรรพสามิต** จัดเก็บได้ 53,837 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 25,971 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.5 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 31.5 เนื่องจากปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีพื้นฐานและดัดแปลงมาจากรถกระบะ (Pick-Up Passenger Vehicle : PPV) ต่ำกว่าประมาณการ ประกอบกับมาตรการส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ และผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ส่งผลให้อัตราภาษีเฉลี่ยลดลง (2) **ภาษีสรรพสามิตและผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน** จัดเก็บได้ 152,859 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ

25,340 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.2 เนื่องจากมีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซิน² แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 88.0 เนื่องจากช่วงเดียวกันของปีก่อนปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล ในอัตรา 5 บาท/ลิตร และ (3) **ภาษียาสูบ** จัดเก็บได้ 37,584 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 7,423 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.5 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 15.9 เนื่องจากปริมาณการบริโภคยาสูบที่ชำระ ภาษีลดลง

กรมศุลกากร

กรมศุลกากรจัดเก็บรายได้รวม 88,432 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 2,802 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.3 เนื่องจากค่าเงินบาทอ่อนกว่าสมมติฐานที่ใช้ทำประมาณการ ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าในรูปเงินบาทสูงกว่า ประมาณการ แต่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 9,126 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.4 เนื่องจากปีก่อนมีรายได้พิเศษ จากการนำส่งรายได้อากรย้อนหลังตามคำพิพากษาคดี 7,606 ล้านบาท หากไม่รวมรายได้พิเศษ รายได้ จะต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.7

ทั้งนี้มูลค่าการนำเข้าในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2567 ในรูปเงินบาทและในรูปดอลลาร์ สหรัฐสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.9 และร้อยละ 3.5 ตามลำดับ โดยสินค้าที่จัดเก็บอากรขาเข้า ได้สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ยานบกและส่วนประกอบ (2) เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ (3) ผลิตภัณฑ์ ทางเภสัชกรรม (4) เครื่องจักรและเครื่องใช้กล และ (5) เครื่องหอม เครื่องสำอาง หรือสิ่งปรุงแต่งสำหรับ ประทินร่างกาย

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้รวม 156,346 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 7,400 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.0 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 27.3 เนื่องจากมีการนำส่งรายได้เพิ่มเติมจากกองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง ประกอบกับรัฐวิสาหกิจบางแห่งมีการนำส่งรายได้เหลือมมาจากปีก่อน

หน่วยงานอื่น

หน่วยงานอื่นจัดเก็บรายได้รวม 131,318 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 2,856 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.2 แต่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -25.6 จากการจัดเก็บรายได้ของ (1) ส่วนราชการอื่น จัดเก็บรายได้รวม 119,416 ล้านบาท ใกล้เคียงกับประมาณการแต่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 29.1 เนื่องจากฐาน การจัดเก็บในปีก่อนอยู่ในระดับสูงจากรายได้พิเศษรวม 47,973 ล้านบาท หากไม่รวมรายได้พิเศษ รายได้ จะใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และ (2) กรมธนารักษ์ จัดเก็บรายได้รวม 11,902 ล้านบาท สูงกว่า ประมาณการ 2,432 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.7 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 46.6 จากค่าเช่าที่ ราชพัสดุของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่เพิ่มขึ้นตามผลประกอบการ และการชำระค่าเวนคืน เพื่อก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

² มาตรการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล 2.50 บาท/ลิตร ในระหว่างวันที่ 20 กันยายน - 31 ธันวาคม 2566

มาตรการลดอัตราภาษีน้ำมันเบนซิน 1 บาท/ลิตร ในระหว่างวันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 - 31 มกราคม 2567

มาตรการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล 1 บาท/ลิตร ในระหว่างวันที่ 20 มกราคม - 19 เมษายน 2567

ตารางที่ 7 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567
(ต.ค. 66 – มิ.ย. 67)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2567		เปรียบเทียบปีนี้กับประมาณการตามเอกสารงบประมาณ	
	(ต.ค. 66–มิ.ย. 67)	เปลี่ยนแปลงร้อยละต่อปี	จำนวน	เปลี่ยนแปลงร้อยละ
1. กรมสรรพากร	1,613,631	1.4	8,024	0.5
2. กรมสรรพสามิต	393,878	12.3	-58,528	-12.9
3. กรมศุลกากร	88,432	-9.4	2,802	3.3
รวมรายได้ 3 กรมจัดเก็บ	2,095,941	2.8	-47,702	-2.2
4. รัฐวิสาหกิจ	156,346	27.3	7,400	5.0
5. หน่วยงานอื่น	131,318	-25.6	2,856	2.2
รวมรายได้จัดเก็บ (Gross)	2,383,605	1.9	-37,446	-1.5
หัก	308,102	-3.7	-13,346	-4.2
รวมรายได้สุทธิ (Net)	2,010,163	2.8	-26,169	-1.3

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค. 66 – มี.ค. 67)

การเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค. 66 – มี.ค. 67) จำนวน 2,531,054 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 34,450 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -1.3 ประกอบด้วย (1) **รายจ่ายปีปัจจุบัน** เบิกจ่ายได้จำนวน 2,418,826 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 69.5 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2567 (3,480,000 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 15,300 ล้านบาท หรือร้อยละ -0.6 และ (2) **รายจ่ายปีก่อน** เบิกจ่ายได้จำนวน 112,228 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่าย ร้อยละ 70.8 ของวงเงินรายจ่ายปีก่อน (158,453 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 19,150 ล้านบาท หรือร้อยละ -14.6 ต่อปี ทั้งนี้ รายจ่ายปีปัจจุบันจำนวน 2,418,826 ล้านบาท ประกอบด้วย (1.1) **รายจ่ายประจำ** เบิกจ่ายได้จำนวน 2,153,461 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 78.1 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำ สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อน 68,876 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.3 ต่อปี และ (1.2) **รายจ่ายลงทุน** เบิกจ่ายได้จำนวน 265,365 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 36.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีก่อน 84,176 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -24.1 ต่อปี โดยมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 263,791 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 182,388 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 152,738 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 99,346 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 84,832

ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 67,571 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 65,596 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 55,277 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จำนวน 50,211 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 43,069 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 25,577 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกรมการปกครอง จำนวน 24,342 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 16,726 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จำนวน 16,559 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 15,055 ล้านบาทและการเบิกจ่ายงบกลางรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จำนวน 282,839 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ จำนวน 79,739 ล้านบาท เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ จำนวน 51,600 ล้านบาท เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 3,028 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จำนวน 2,786 ล้านบาท และเงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ จำนวน 2,725 ล้านบาท

ตารางที่ 8 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567
(ต.ค. 66 – มี.ค. 67)

ประเภทรายจ่าย (หน่วย: ล้านบาท)	วงเงินงบประมาณ รายจ่าย	ปีงบประมาณ		
		2567 (ต.ค. 66 – มี.ค. 67)	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี	ร้อยละต่อ วงเงิน งบประมาณ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,480,000	2,418,826	-0.6	69.5
1.1 รายจ่ายประจำ	2,756,868	2,153,461	3.3	78.1
1.2 รายจ่ายลงทุน	723,132	265,365	-24.1	36.7
2. รายจ่ายปีก่อน	158,543	112,228	-14.6	70.8
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,638,543	2,531,054	-1.3	69.6

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

3. ฐานะการคลังในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค. 66 – มิ.ย. 67)

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567 (ต.ค. 66 – มิ.ย. 67) พบว่า รัฐบาลมีรายได้ นำส่งคลังจำนวน 2,001,163 ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,531,054 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 529,891 ล้านบาท และเมื่อรวมกับดุลเงินนอกงบประมาณที่เกินดุล 12,645 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดก่อนกู้ขาดดุลจำนวน 517,246 ล้านบาท ทั้งนี้รัฐบาลได้บริหารเงินสดให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินโดยชดเชยการขาดดุลด้วยการออกพันธบัตร จำนวน 428,170 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล) ขาดดุลจำนวน 89,076 ล้านบาท และส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 มีจำนวน 449,980 ล้านบาท

ตารางที่ 9 ฐานะการคลังในช่วงสามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2567
(ต.ค. 66 – มิ.ย. 67)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2567	ปีงบประมาณ 2566	จำนวน	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี
1. รายได้	2,001,163	1,956,724	44,439	2.3
2. รายจ่าย	2,531,054	2,565,504	-34,450	-1.3
3. ดุลเงินงบประมาณ	-529,891	-608,780	78,889	13.0
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	12,645	-97,668	110,313	112.9
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	-517,246	-706,448	189,202	26.8
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	428,170	435,243	-7,073	-1.6
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	-89,076	-271,205	182,129	67.2
8. เงินคงคลังต้นงวด	539,056	624,019	-84,963	-13.6
9. เงินคงคลังปลายงวด	449,980	352,814	97,166	27.5

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

4. หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 มีจำนวน 11,541,664 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 63.54 ของ GDP โดยเป็น (1) หนี้รัฐบาลจำนวน 10,161,261 ล้านบาท (2) หนี้รัฐวิสาหกิจจำนวน 1,078,551 ล้านบาท (3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน 189,269 ล้านบาท และ (4) หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐจำนวน 112,584 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.81 ของหนี้สาธารณะคงค้าง (2) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ระยะยาวแบ่งตามอายุคงเหลือร้อยละ 84.64 ของหนี้สาธารณะคงค้าง และ (3) สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังที่ไม่เกินร้อยละ 70.0 ของ GDP

ตารางที่ 10 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567

หนี้สาธารณะคงค้าง (หน่วย: ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน มิ.ย. 67	% of GDP
1. หนี้รัฐบาล	10,161,261	55.94
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ	1,078,550	5.94
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	198,269	1.04
4. หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ	112,584	0.62
หนี้สาธารณะรวม	11,541,664	63.54

หมายเหตุ: สัดส่วนต่อ GDP คำนวณโดย สบн. ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

ภาคการเงิน

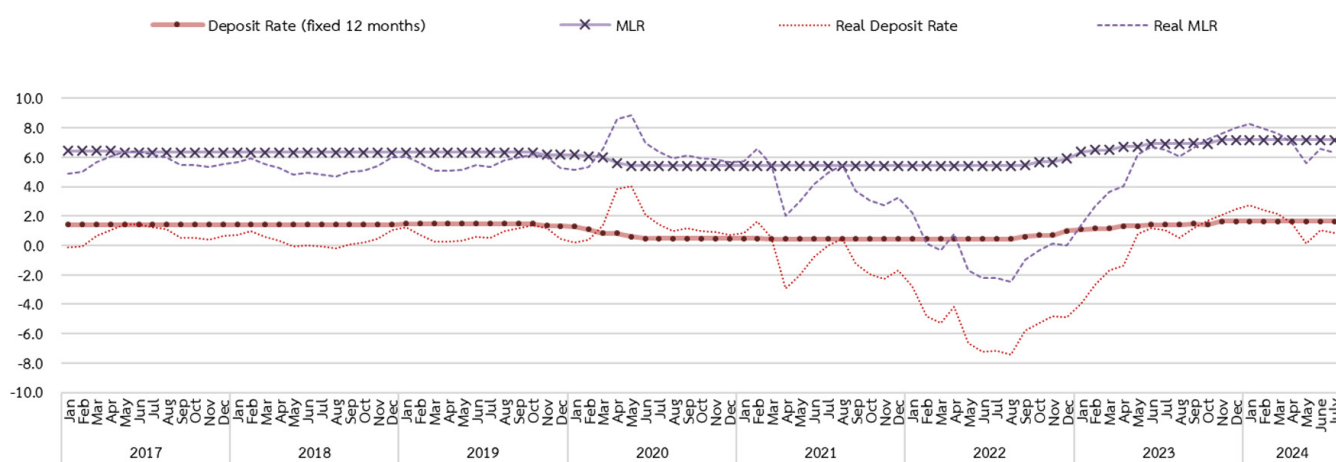
รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 2 ปี 2567

- ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้คงที่ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง คงที่อยู่ที่ร้อยละ 1.65 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เหลือของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง คงที่อยู่ที่ร้อยละ 7.17 ต่อปี (ภาพที่ 20) ทั้งนี้อัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวลดลงส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง¹ ณ เดือนกรกฎาคม 2567 อยู่ที่ร้อยละ 0.82 ต่อปี ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ 6.34 ต่อปี

- ในปี 2567 คาดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีโอกาสทยอยปรับตัวลดลง ตามกลไกการส่งผ่านของนโยบายการเงิน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการเงินประเมินว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2567 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัว จากอุปสงค์ในประเทศและภาคการท่องเที่ยว ขณะที่การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำ โดยสินค้าส่งออกบางกลุ่มมีแรงกดดันเพิ่มเติมจากการแข่งขันที่สูงขึ้นด้านอัตราเงินเฟ้อ มีแนวโน้มทยอยปรับขึ้น และประเมินว่าจะกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2567 กรรมการส่วนใหญ่เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยปัจจุบันอยู่ในระดับที่สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่โน้มเข้าสู่ศักยภาพและการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงิน จึงเห็นควรให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ ขณะที่กรรมการ 1 ท่าน เห็นว่าควรปรับลดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.25 ต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่ำลงจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ชัดเจนขึ้น และจะมีส่วนช่วยบรรเทาภาระของลูกหนี้ได้

1 คำนวณโดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย หักอัตราเงินเฟ้อในช่วงเดียวกัน

ภาพที่ 20 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

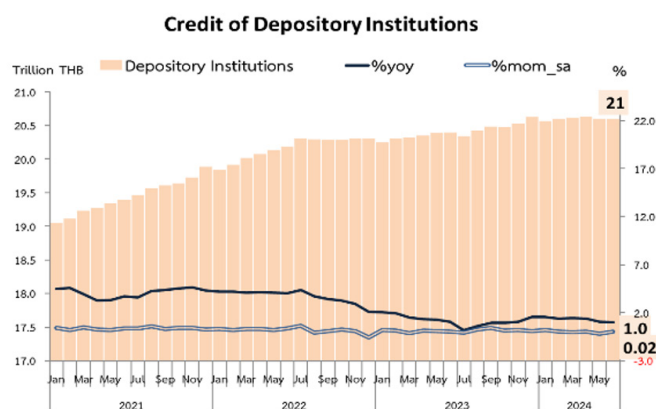
ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

• ยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน² (Credit of Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 หดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 21) โดยสถาบันการเงินที่รับฝากเงินมียอดคงค้างของสินเชื่อจำนวน 20.61 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการหดตัวที่ร้อยละ -0.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล) โดยวิเคราะห์ตามผู้ให้สินเชื่อพบว่า สินเชื่อในธนาคารพาณิชย์มีการหดตัวในอัตราที่เร่งขึ้น ขณะที่สินเชื่อในสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ทางด้านยอดคงค้างเงินรับฝากในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน (Deposit in Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 22) มียอดคงค้างของเงินฝากจำนวน 25.15 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 2.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล) โดยเงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์มีการขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้น ขณะที่ เงินฝากในสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง

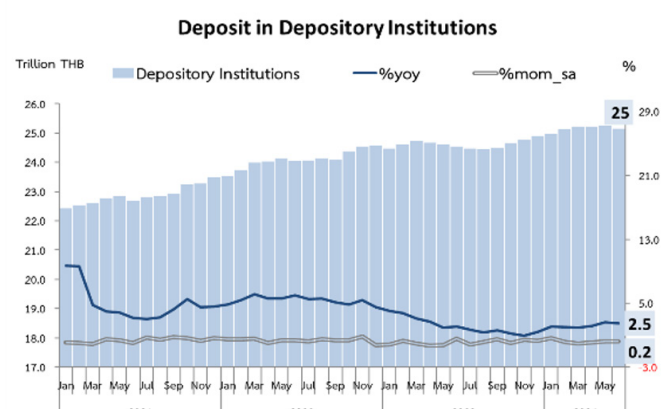
2 ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

ภาพที่ 21 สินเชื่อในสถาบันรับฝากเงิน

ภาพที่ 22 เงินฝากในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

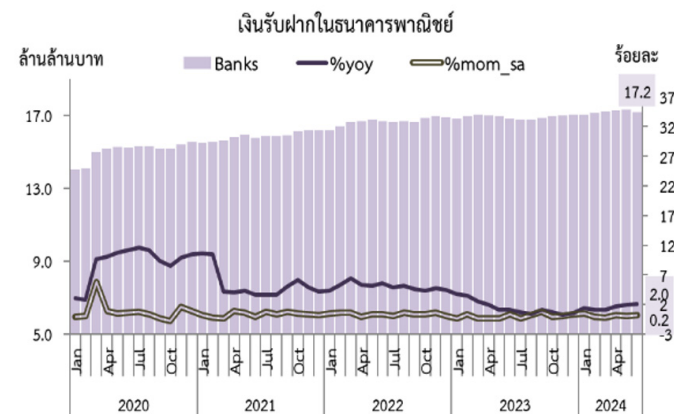
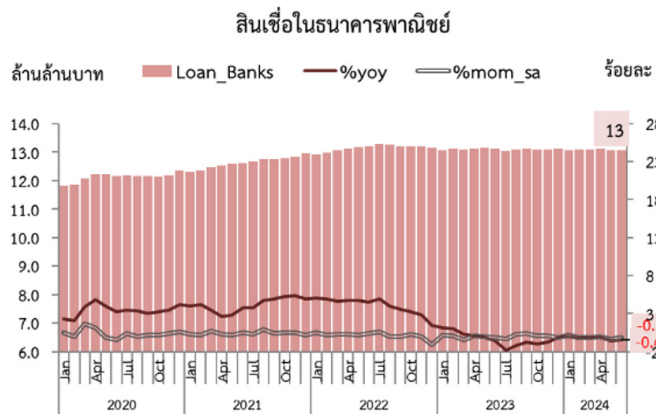

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

• หากพิจารณาตามประเภทของสถาบันการเงินพบว่ายอดคงค้างสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 หดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 23) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างสินเชื่อจำนวน 13.08 ล้านล้านบาท หดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -0.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการหดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -0.5 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล) ขณะเดียวกัน ยอดเงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 24) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดเงินรับฝากคงค้างจำนวน 17.23 ล้านล้านบาท ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 2.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.5 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล)

ภาพที่ 23 สินเชื่อในธนาคารพาณิชย์

ภาพที่ 24 เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์

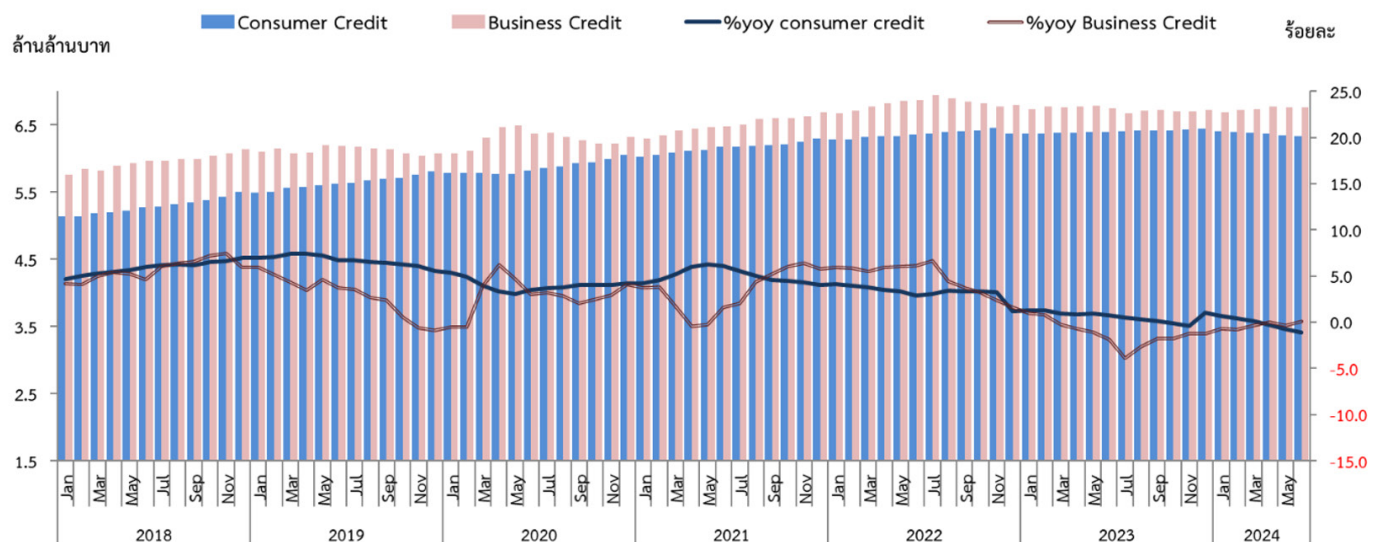

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

• เมื่อพิจารณาตามประเภทสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 พบว่า **สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่ออุปโภคบริโภค** หดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อน (ภาพที่ 25) โดยสินเชื่อที่ให้แกภาคธุรกิจ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 51.6 ของสินเชื่อรวม หดตัวเร่งขึ้นร้อยละ -0.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการหดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -0.1 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล) และสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 48.4 ของสินเชื่อรวม หดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -1.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการหดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -1.0 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล)

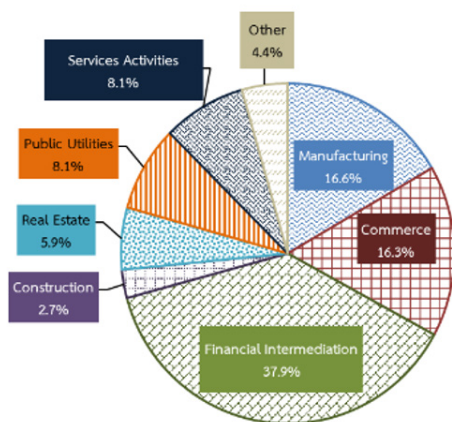
ภาพที่ 25 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

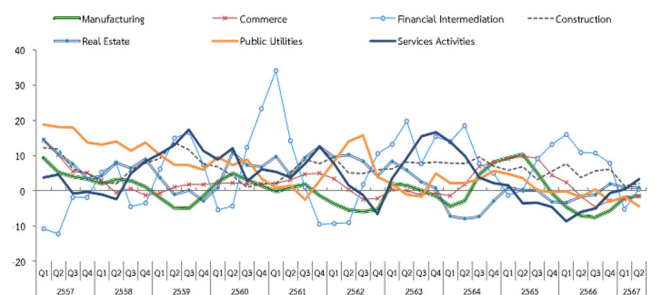
• ในไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ยอดคงค้างสินเชื่อบริการในธนาคารพาณิชย์หดตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสินเชื่อกลุ่มบริการ กลุ่มธุรกิจก่อสร้าง และกลุ่มธุรกิจการเงิน ขยายตัวเร่งขึ้น และสินเชื่อกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวชะลอลง ขณะที่สินเชื่อกลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มพาณิชย์หดตัวชะลอลง และสินเชื่อกลุ่มสาธารณูปโภค หดตัวเร่งขึ้น (ภาพที่ 26 และภาพที่ 27) โดยยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มบริการ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.1 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.33 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มก่อสร้าง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.7 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 1.99 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และสินเชื่อกลุ่มธุรกิจการเงิน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.9 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.56 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และสินเชื่อกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.9 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 0.89 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.6 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -1.45 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และสินเชื่อกลุ่มพาณิชย์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.3 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -1.35 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มสาธารณูปโภค ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.1 ของสินเชื่อรวม หดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -4.42 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 4.4 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -6.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ภาพที่ 26 สินเชื่อแยกตามภาคส่วนธุรกิจ

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 27 การขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจ

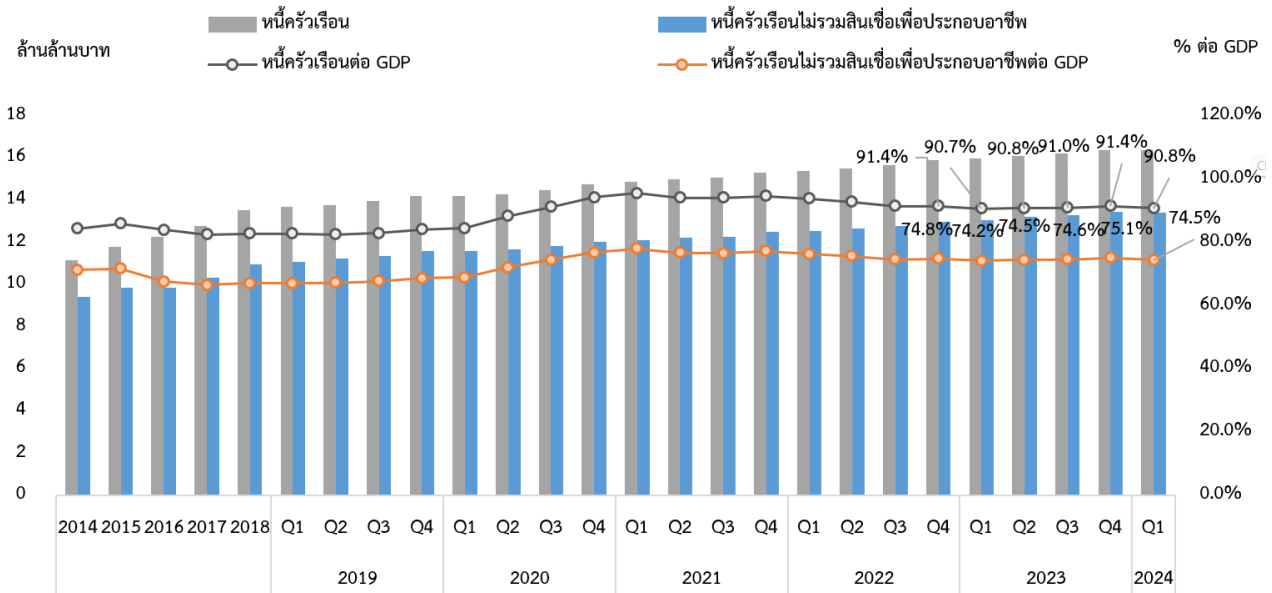

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

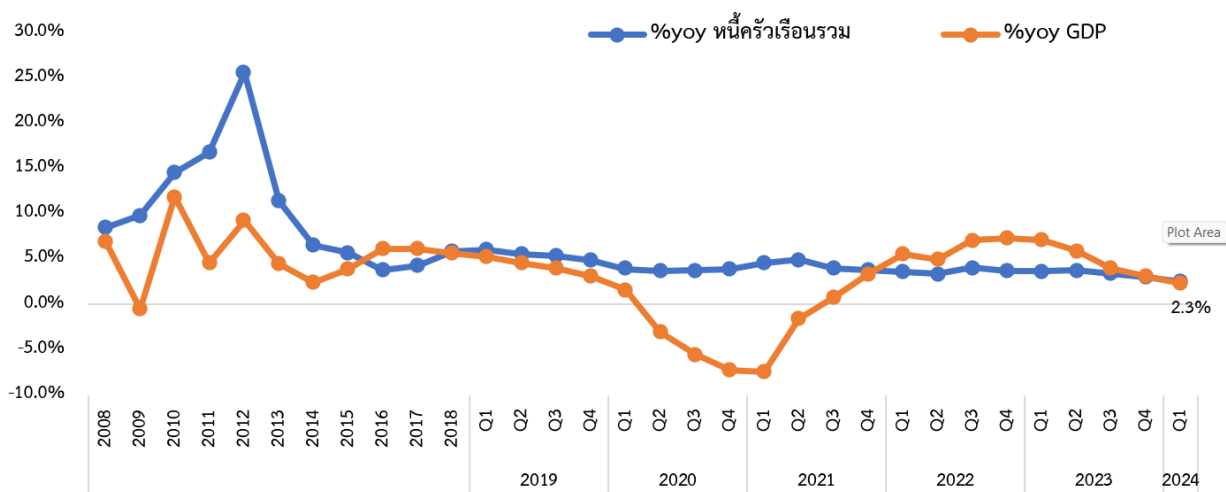
• สำหรับหนี้ภาคครัวเรือน ณ ไตรมาส 1 ปี 2567 มียอดคงค้างอยู่ที่ 16.4 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.50 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 90.8 ของ GDP ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 91.4 ต่อ GDP ขณะที่ GDP ณ ราคาปัจจุบันที่ขยายตัวร้อยละ 2.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ หากไม่รวมสินเชื่อที่ครัวเรือนกู้เพื่อไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ยอดหนี้ครัวเรือนจะอยู่ที่ 13.42 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.5 ของ GDP

ภาพที่ 31 ระดับหนี้ภาคครัวเรือนและอัตราส่วนต่อ GDP

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 32 อัตราการขยายตัวของสินเชื่อและหนี้ครัวเรือน (%YoY)

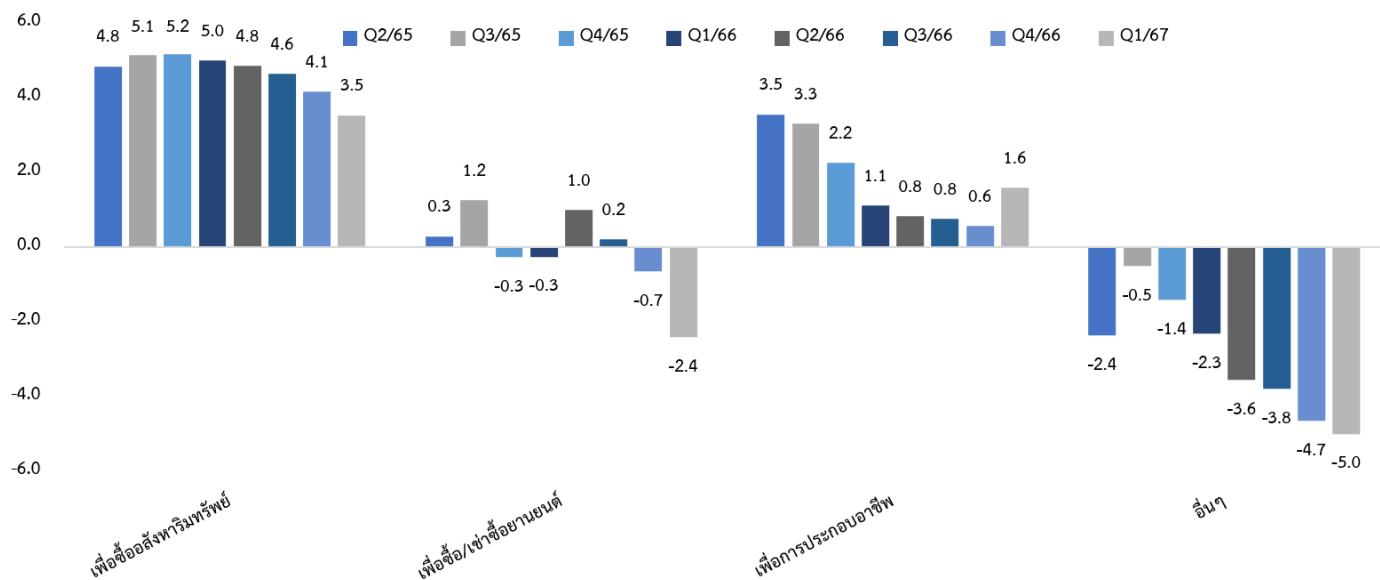

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

หมายเหตุ: การหา Growth ของหนี้ครัวเรือนและ Nominal GDP จะใช้ข้อมูลบวกกันย้อนหลัง 4 ไตรมาส แล้วนำมาคำนวณหา Growth

• หนี้ครัวเรือน ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2567 มีการขยายตัวชะลอลงในเกือบทุกหมวด โดยสินเชื่อเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 3.5 จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน อย่างไรก็ตามสำหรับสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.6 ด้านสินเชื่อซื้อ/เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ หดตัวที่ร้อยละ -2.4

ภาพที่ 33 อัตราการเติบโตของหนี้ภาคครัวเรือนแต่ละประเภท (%YoY)

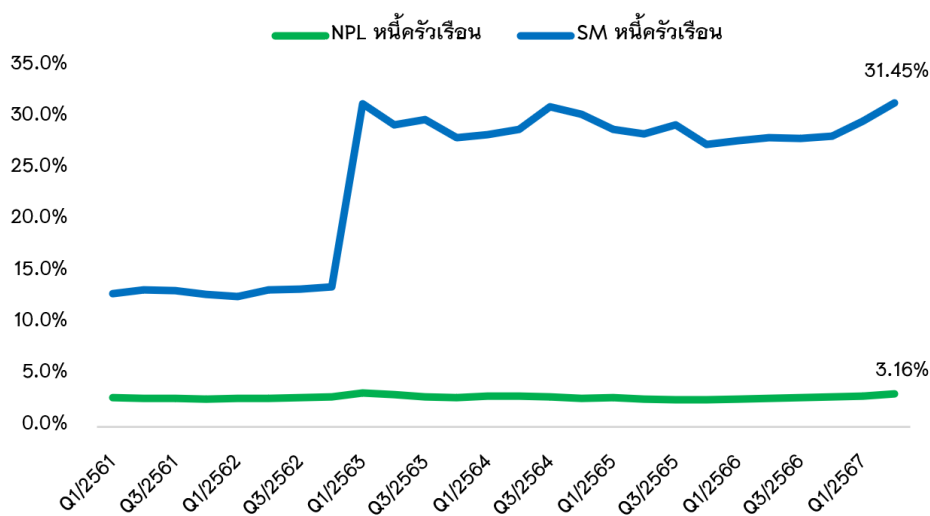

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

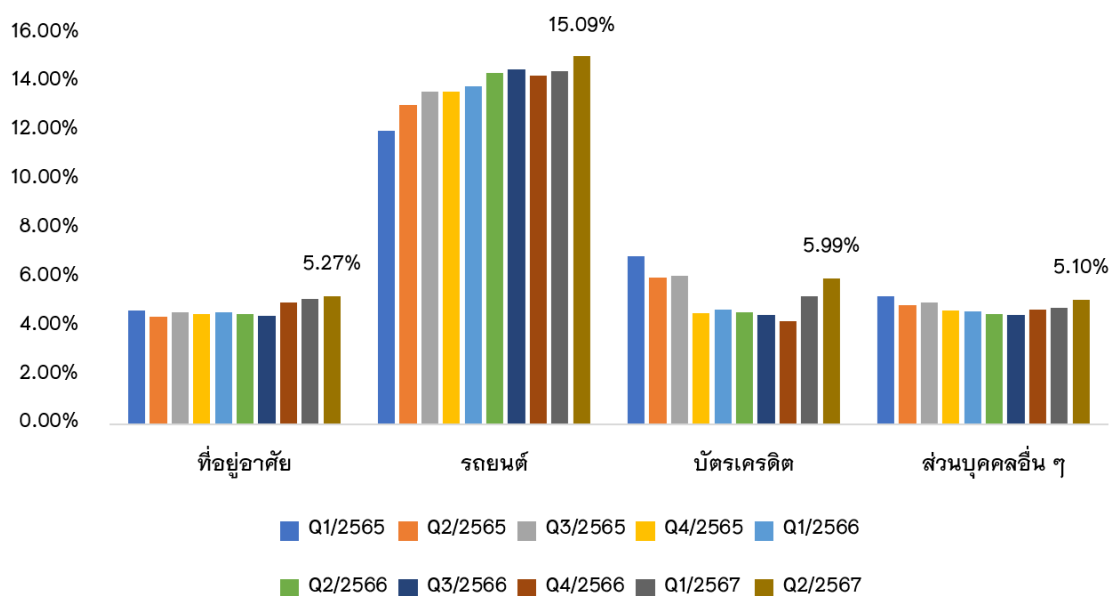
• สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของหนี้ครัวเรือน ณ ไตรมาส 2 ปี 2567 ปรับเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 1 ปี 2567 อยู่ที่ร้อยละ 3.2 ของสินเชื่อรวม ขณะที่เงินให้สินเชื่อกล่าวถึงเป็นพิเศษ (SM) ของหนี้ครัวเรือน ณ ไตรมาส 2 ปี 2567 ปรับเพิ่มขึ้นเช่นกัน อยู่ที่ร้อยละ 31.5 ของสินเชื่อรวม และยังถือว่ายังคงอยู่ในระดับสูงและมากกว่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ประมาณ 2.3 เท่า โดยหากพิจารณาเงินให้สินเชื่อกล่าวถึงเป็นพิเศษของหนี้ครัวเรือนแยกตามประเภท พบว่า SM รถยนต์มีสัดส่วนมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 15.1 ของสินเชื่อรวม ขณะที่สัดส่วน SM ของหนี้ครัวเรือนประเภทบัตรเครดิตที่อยู่อาศัย ส่วนบุคคลอื่น ๆ และบัตรเครดิต อยู่ที่ร้อยละ 6.0 ร้อยละ 5.3 ของสินเชื่อรวม และร้อยละ 5.1 ตามลำดับ

ภาพที่ 34 สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) และเงินให้สินเชื่อกล่าวถึงเป็นพิเศษ (SM) ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 35 สัดส่วนเงินให้สินเชื่อกล่าวถึงเป็นพิเศษ (SM) ของหนี้ครัวเรือนต่อสินเชื่อรวม แยกตามประเภท (ร้อยละ)

ที่มา : ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

กล่าวโดยสรุป ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2567 ยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันรับฝากเงิน และยอดคงค้างเงินฝากในสถาบันรับฝากเงิน หดตัวแรงขึ้น ซึ่งคณะกรรมการฯ ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ในประเทศ และภาคการท่องเที่ยว ขณะที่การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำ โดยสินค้าส่งออกบางกลุ่มมีแรงกดดันเพิ่มเติมจากการแข่งขันที่สูงขึ้น ด้านอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มทยอยปรับขึ้นและประเมินว่าจะกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2567 ภาวะการเงินโดยรวมทรงตัว ต้นทุนการกู้ยืมของภาคเอกชนผ่านธนาคารพาณิชย์ใกล้เคียงเดิม สินเชื่อภาคธุรกิจโดยรวมขยายตัว ขณะที่สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวชะลอลง โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถและบัตรเครดิต นอกจากนี้ยังคงมีความกังวลต่อหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง และเห็นว่าการให้สินเชื่อควรสอดคล้องกับกระบวนการปรับลดสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ (debt deleveraging) เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพระบบการเงินในระยะยาว จึงสนับสนุนนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อตามความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ควบคู่ไปกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระหนี้ นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ตระหนักถึงปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของ SMEs ที่มีมาอย่างต่อเนื่อง จึงสนับสนุนการใช้มาตรการที่ตรงจุด เช่น มาตรการค้ำประกันสินเชื่อ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อของ SMEs ที่มีศักยภาพซึ่งจำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามพัฒนาการของเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการฟื้นตัวของภาคการส่งออก และมาตรการภาครัฐในช่วงครึ่งหลังของปี โดยคณะกรรมการฯ จะพิจารณานโยบายการเงินให้เหมาะสมกับแนวโน้มเศรษฐกิจและเงินเฟ้อในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ยอดคงค้างสินเชื่อต่อยุดคุณภาพ (non-performing loan : NPL หรือ stage 3) ไตรมาส 2 ปี 2567 เพิ่มขึ้นอยู่ที่ 511.2 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมที่ร้อยละ 2.78 ด้านเครดิตต่อสินเชื่อรวม (significant increase in credit risk : SICR หรือ stage 2) อยู่ที่ร้อยละ 6.23 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

แนวทางการจัดการความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจไทย : สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มอนาคต

ผู้เขียน ดร.นรพัชร อัครวัลลภ ผู้อำนวยการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและงานวิจัย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
นายรัชตฤณ ทองนที นางสาวณิชาพัชร เจริญศึกษา และนางสาวพิชฌาย์มาศ พิสิฐรัฐโสภณ นักศึกษาฝึกงาน กองนโยบาย
เศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับคำแนะนำ

บทสรุปผู้บริหาร

- แม้ที่ผ่านมามีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของไทยจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เห็นได้จากค่าสัมประสิทธิ์จีนิ ตั้งแต่ปี 2549 – 2565 ที่มีค่าที่ลดลงเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจยังคงมีอยู่
- หากพยากรณ์ค่าสัมประสิทธิ์จีนิไปในอนาคตพบว่า ในปี 2583 มีค่าสัมประสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งหมายความว่าแนวโน้มสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำของไทยจะพลิกกลับไปในทิศทางที่แย่ลง
- การศึกษานี้จึงทำการเลือกกลุ่มจังหวัดเป้าหมายเพื่อที่จะทดสอบว่า กลุ่มจังหวัดเป้าหมายจะต้องเร่งการเติบโตของผลิตภัณฑ์จังหวัดเพียงใด จึงจะทำให้สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำของประเทศอย่างน้อยไม่แย่ลงไปกว่าที่เป็นในปัจจุบัน
- ผลการศึกษาพบว่า หากสามารถเร่งอัตราการเติบโตศักยภาพของกลุ่มจังหวัดเป้าหมาย จำนวน 23 จังหวัดได้เพิ่มขึ้นจังหวัดละ 1.6% ก็จะทำให้สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำของไทยไม่แย่ลงไปกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
- ทั้งนี้ หนึ่งในแนวทางที่จะยกระดับการเติบโตของเศรษฐกิจจังหวัดได้คือ การประยุกต์ใช้ดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (SEFI) ในการวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งร่วมด้วย เพื่อใช้ในการวางแผนและออกแบบนโยบายให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว

1. บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่ได้มีการกระจายอย่างเท่าเทียมกัน ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ หากอ้างอิงจากหนังสือ “Principles of Economics” โดย N. Gregory Mankiw จะอธิบายเรื่องความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ (Economic Inequality) ว่าเป็นการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคม ซึ่งสามารถวัดได้จากการเปรียบเทียบรายได้หรือทรัพย์สินของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งใช้ค่า Gini coefficient เป็นตัวชี้วัดที่สามารถบ่งบอกถึงการกระจายรายได้หรือรายจ่ายในระดับภูมิภาคความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นที่ชัดเจน ในขณะที่ภูมิภาคอื่น ๆ กลับไม่สามารถพัฒนาได้เท่ากับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ส่งผลให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของประชากรและการกระจุกตัวของทรัพยากร ในระดับจังหวัดความเหลื่อมล้ำยังคงมีอยู่ จังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์มักจะมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ในขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพึ่งพาการเกษตรและมีรายได้ต่ำกว่า ในระดับประเทศความเหลื่อมล้ำสามารถเห็นได้จากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละภูมิภาค กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวที่ 465,327 บาท/ปี ภาคเหนืออยู่ที่ 117,276 บาท/ปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ที่ 95,948 บาท/ปี ภาคใต้อยู่ที่ 142,781 บาท/ปี ภาคกลางอยู่ที่ 284,408 บาท/ปี ภาคตะวันออกอยู่ที่ 173,815 บาท/ปี และภาคตะวันตกอยู่ที่ 515,683 บาท/ปี ซึ่งสูงกว่าภูมิภาคอื่น ๆ การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ การพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุข การกระจายรายได้ และการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ จะเป็นสิ่งสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจอาจเป็นทางเลือกหนึ่งในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างสังคมที่ยั่งยืน (นรพัชร อัครวัชร และคณะ, 2565)

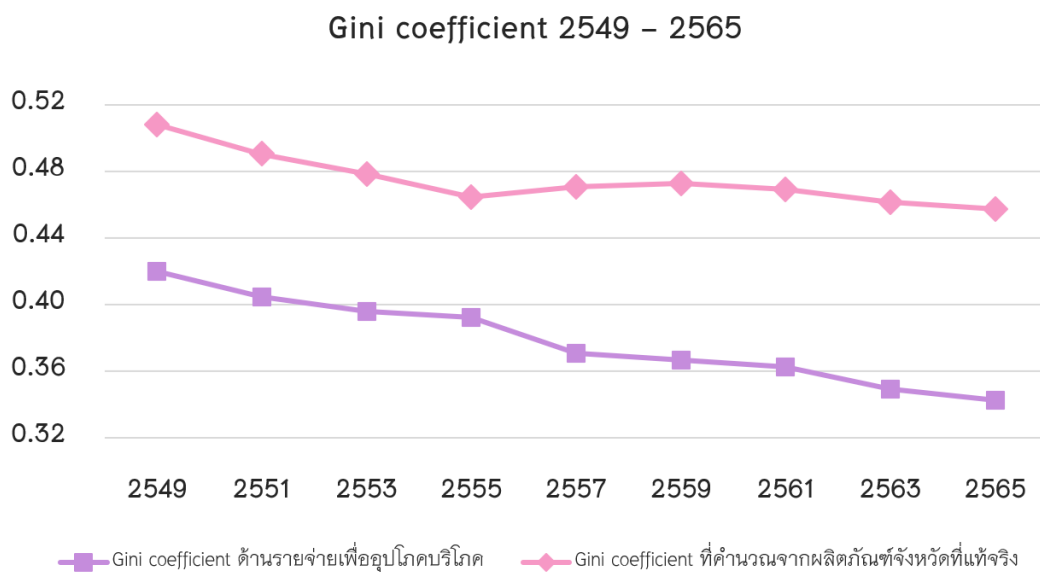
อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์การลดความเหลื่อมล้ำของเศรษฐกิจในอนาคต โดยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ (Gross Provincial Product – Chain Volume Measures; GPP – CVM) และการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย โดยเป็นข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อบรรณค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini coefficient) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความไม่เสมอภาค

การวิเคราะห์นี้จะใช้ข้อมูลของแต่ละจังหวัดเพื่อประมาณแนวโน้มของการกระจายความเจริญเพื่ออธิบายระดับความสามารถในการพัฒนา การบริหารจัดการทรัพยากร และการเจริญเติบโตของรายได้ในระดับจังหวัด โดยยกสถานการณ์การเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (CAGR) เพื่อประเมินระดับความสามารถในการพัฒนาและการบริหารจัดการทรัพยากรและการเจริญเติบโตของรายได้ในแต่ละจังหวัด เพื่อใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการกระจายความเจริญระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ในบทความนี้ ผู้เขียนจะสำรวจสถานการณ์ปัจจุบันของความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย รวมถึงแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและเท่าเทียมกัน

2. สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของไทย ยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง แม้ในปัจจุบันจะมีค่าสัมประสิทธิ์จีนิที่ลดลงเรื่อย ๆ (สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มที่ดีขึ้น) แสดงได้ดังภาพที่ 1 โดยเส้นสีม่วง แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ทางด้านรายจ่าย ซึ่งเป็นตัวเลขทางการที่เผยแพร่โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งจะเห็นได้ว่าที่ผ่านมามาตั้งแต่ปี 2549 - 2565 ค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini coefficient) มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini coefficient) ตั้งแต่ปี 2549 – 2565

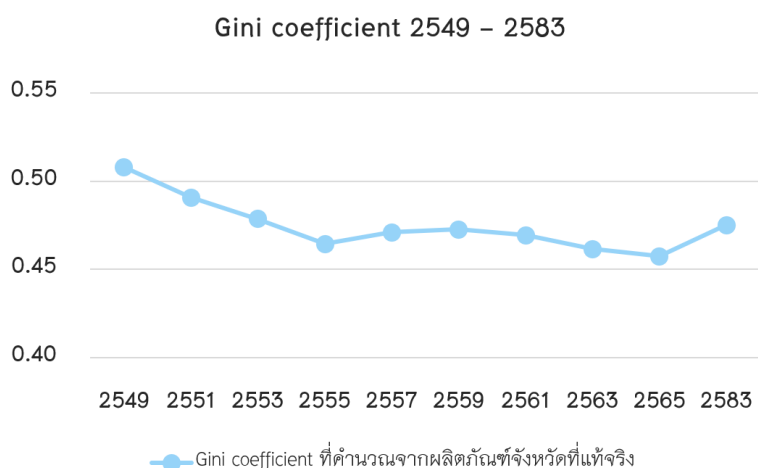
ที่มา : สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและการคำนวณของผู้เขียน

บทความนี้ได้คำนวณแนวโน้มค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini coefficient) ที่ประมวลจากผลิตภัณฑ์จังหวัดที่แท้จริงต่อประชากรตั้งแต่ปี 2549 – 2565 และการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ตามภาพที่ 1 เส้น Gini coefficient ที่คำนวณจากผลิตภัณฑ์จังหวัดที่แท้จริง (สีชมพู) ถึงแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์จีนิที่คำนวณขึ้นมีค่าที่แตกต่างจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิจากสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ (สีม่วง) แต่ทิศทางของค่าสัมประสิทธิ์จีนิที่คำนวณขึ้นนั้นมีแนวโน้มที่ลดลงเช่นเดียวกัน การคำนวณสัมประสิทธิ์จีนิดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

การคาดการณ์แนวโน้มความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจในอนาคตในการศึกษาครั้งนี้อาศัยสมมติฐานการเติบโตศักยภาพรายจังหวัดจากการคำนวณอัตราการเติบโตที่แท้จริงเฉลี่ยรายจังหวัดในปีที่ผ่านมาผนวกกับการคาดการณ์จำนวนประชากรรายจังหวัดในอนาคต (อ้างอิงจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553-2583 (ฉบับปรับปรุง) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) นำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์จีนิในอนาคต แสดงได้ดังภาพที่ 2

จากภาพที่ 2 เส้นสีฟ้าแสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์จีนิตั้งแต่ปี 2549 – 2565 โดยในปี 2565 ประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์จีนิอยู่ที่ 0.4576 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในช่วงปี 2549 – 2565 ค่าสัมประสิทธิ์จีนิมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม การคาดการณ์ค่าสัมประสิทธิ์จีนิในปี 2583 กลับแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และในปี 2583 คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 0.4751 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในอนาคตอาจจะเพิ่มสูงขึ้นกว่าในปัจจุบันอย่างมาก แสดงถึงความท้าทายในการแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจในระยะยาวของประเทศไทย

ภาพที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์จีนิตั้งแต่ปี 2549 – 2565 และการคาดการณ์ค่าสัมประสิทธิ์จีนิปี 2583

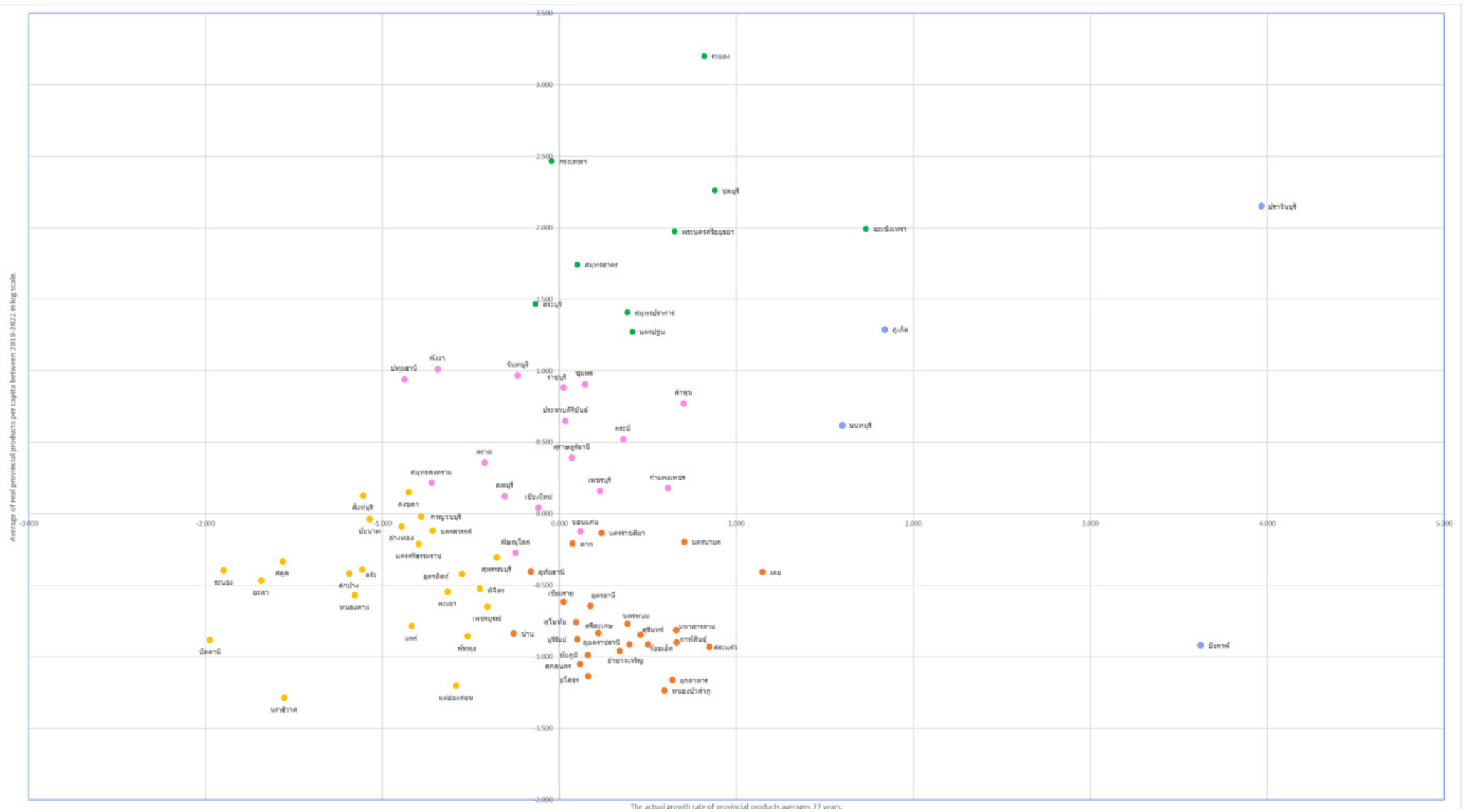

ที่มา : การคำนวณจากผู้เขียน

2.1 การวิเคราะห์การกระจายตัวของเศรษฐกิจระดับจังหวัดในประเทศไทยโดยใช้ K-means Clustering

ในอนาคตความเหลื่อมล้ำหรือค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini Coefficient) อาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นดังที่แสดงให้หวัชก่อนหน้าซึ่งอาจเกิดจากการที่กลุ่มจังหวัดที่มีรายได้น้อยไม่สามารถเติบโตได้ทันกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความไม่เท่าเทียมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต บทความนี้จึงได้ใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากร (GPP Per Capita) และอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบทบต้น (Compound Annual Growth Rate – CAGR) เพื่อวิเคราะห์หากลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและจัดกลุ่มจังหวัดในประเทศไทย โดยใช้เทคนิค K-means Clustering การจัดกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง GPP Per Capita และ CAGR ของแต่ละจังหวัดอย่างชัดเจน การใช้ GPP Per Capita แสดงถึงระดับความมั่งคั่งของประชากร ขณะที่ CAGR แสดงถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัด โดย K-means Clustering หรือเรียกว่า การวิเคราะห์กลุ่มแบบไม่เป็นขั้นตอน (Nonhierarchical Cluster Analysis) โดยอัลกอริทึมนี้จะตัดแบ่ง (Partition) วัตถุออกเป็น K กลุ่ม และแทนค่าแต่ละกลุ่มด้วยค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ซึ่งใช้เป็นจุดศูนย์กลาง (centroid) ในการวัดระยะห่างของข้อมูลในกลุ่มเดียวกัน เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มข้อมูลตามความคล้ายคลึงกัน โดยขั้นตอนแรกเริ่มจากการกำหนดจำนวนกลุ่มที่ต้องการ จากนั้นทำการสุ่มจุดศูนย์กลาง (centroids) เริ่มต้นสำหรับแต่ละกลุ่ม และนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดเข้ากลุ่มตามระยะห่างจากจุดศูนย์กลางดังกล่าว กระบวนการนี้จะทำซ้ำหลายครั้งจนกว่าค่าจุดศูนย์กลางจะไม่เปลี่ยนแปลง

ภาพที่ 3 การจัดกลุ่ม K-means ระหว่างข้อมูล GPP Per Capita และ CAGR

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และการคำนวณของผู้เขียน

จากภาพที่ 3 แสดงผลการจัดกลุ่ม K-means ของข้อมูลแต่ละจังหวัดในประเทศไทย โดยแต่ละกลุ่มจะแสดงด้วยสีที่แตกต่างกัน จำนวน 5 กลุ่ม ซึ่งสามารถเห็นความแตกต่างของ GPP Per Capita และ CAGR ได้อย่างชัดเจน จากการวิเคราะห์นี้ พบว่ากลุ่มที่ 1 (กลุ่มสีชมพู) มีจำนวน 17 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัด เชียงใหม่ เพชรบุรี กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชุมพร ตราด ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ พังงา พิชญ์โลก ราชบุรี ลพบุรี ลำพูน สมุทรสงคราม และสุราษฎร์ธานี เป็นกลุ่มจังหวัดที่มี GPP Per Capita และมีการเติบโตปานกลาง กลุ่มที่ 2 (กลุ่มสีส้ม) มีจำนวน 24 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัด เชียงราย เลย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ ตาก นครนายก นครพนม นครราชสีมา น่าน บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สระแก้ว สุโขทัย สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เป็นกลุ่มจังหวัดที่มี GPP Per Capita ที่สูงและมีการเติบโตปานกลาง กลุ่มที่ 3 (กลุ่มสีเขียว) มีจำนวน 9 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดกรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครปฐม พระนครศรีอยุธยา ระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสระบุรี เป็นกลุ่มจังหวัดที่มี GPP Per Capita ที่สูงและมีการเติบโตค่อนข้างสูง กลุ่มที่ 4 (กลุ่มสีเหลือง) มีจำนวน 23 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดเพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ชัยนาท ตรัง นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ นราธิวาส ปัตตานี พะเยา พัทลุง พิจิตร ยะลา ระนอง ลำปาง สงขลา สตูล สิงห์บุรี สุพรรณบุรี หนองคาย อ่างทอง และอุตรดิตถ์ เป็นกลุ่มจังหวัดที่มี GPP Per Capita และมีการเติบโตต่ำที่สุดในทุกกลุ่มที่กล่าวมา และสุดท้ายกลุ่มที่ 5 (กลุ่มสีน้ำเงิน) มีจำนวน 4 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี และภูเก็ตเป็นกลุ่มจังหวัดที่มี GPP Per Capita ที่ค่อนข้างสูงและมีการเติบโตสูงที่สุด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ทำให้สังเกตได้ว่ากลุ่มจังหวัดที่มี GPP Per Capita และการเติบโตต่ำสุด คือ กลุ่มที่ 4 (กลุ่มสีเหลือง) ซึ่งมีจำนวน 23 จังหวัด ดังนั้น ผู้เขียนจึงเลือกกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในอนาคต และทำให้เกิดการกระจายตัวของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในแต่ละจังหวัด เนื่องจากกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจต่ำที่สุด (รายได้เฉลี่ยต่อประชากรต่ำ) และการเติบโตทางเศรษฐกิจช้า การพัฒนาจังหวัดเหล่านี้จึงน่าจะเป็นกลุ่มจังหวัดแรกที่ต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่ ซึ่งจะนำมาสู่การลดความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยได้ มากกว่าการยกระดับการพัฒนากลุ่มจังหวัดอื่น ๆ การกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปยังกลุ่มที่ 4 จะช่วยสร้างโอกาสให้กับประชากรในพื้นที่เหล่านี้ อาจทำได้โดยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มการเข้าถึงบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน การนำดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamental Index : SEFI) มาวิเคราะห์กลุ่มพื้นที่เพื่อนำไปออกแบบมาตรการทางเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ ในจังหวัดต่าง ๆ สามารถทำให้แก้ปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น โดยที่ดัชนี SEFI จะประกอบด้วย กลุ่มตัวชี้วัดทั้งหมด 6 กลุ่มหลัก ดังนี้ กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) กลุ่มสาธารณสุข (Public Health) กลุ่มการศึกษา (Education) กลุ่มเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Stability) กลุ่มความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Challenges) กลุ่มสิ่งแวดล้อม (Environment) โดยทั่วไปแล้ว ดัชนี SEFI ที่มีค่าดี (สูง) แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการเติบโตและพัฒนาของพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ GPP Per Capita (ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากร) สูงขึ้นตามไปด้วย เพราะมีการสนับสนุนจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งในทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่าง SEFI และ GPP Per Capita จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (นรพัทธ์ อัครวัณณ และคณะ, 2566) ซึ่งหมายถึงเมื่อค่าดัชนี SEFI สูงขึ้น

จะส่งผลให้ GPP Per Capita สูงขึ้นด้วย และในทางกลับกันเมื่อค่าดัชนี SEFI ต่ำลง GPP Per Capita ก็จะมีแนวโน้มต่ำลงตามไปด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ การประยุกต์ใช้ดัชนี SEFI เพื่อพัฒนาพื้นที่จะช่วยชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของพื้นที่ ทำให้สามารถพัฒนาพื้นที่ได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับสถานะของพื้นที่แต่ละแห่งที่มีความแตกต่างกัน

3. การคาดการณ์ผลกระทบจากการเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในกรณีที่มีการพัฒนาพื้นที่ด้วยนโยบายสาธารณะใดๆก็ตาม เพื่อเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจต่ำสุด (กลุ่มที่ 4) ผู้เขียนทำการศึกษาว่าควรเร่งอัตราการเติบโตศักยภาพของกลุ่มจังหวัดกลุ่มที่ 4 มากเพียงใดจึงจะเพียงพอที่จะทำให้ภาวะความเหลื่อมล้ำโดยรวมของประเทศไทยอย่างน้อยไม่แย่ลงไปกว่าสถานะปัจจุบัน

กรณีแรก ผู้เขียนทดลองเพิ่มอัตราการเติบโตศักยภาพให้กลุ่มจังหวัดเป้าหมายสามารถเติบโตได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 (กลุ่มที่ 4) เมื่อเพิ่ม CAGR ในจังหวัดกลุ่มเป้าหมาย ในปี 2583 ทำให้แต่ละจังหวัดเกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากร จังหวัดที่ลำดับเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แพร่ นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร อุตรดิตถ์ จังหวัดที่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส แม่ฮ่องสอน และที่เหลือจังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี พัทลุง ยะลา ระนอง ลำปาง สงขลา สตูล อ่างทอง สุพรรณบุรี หนองคาย สิงห์บุรี มีการเปลี่ยนแปลงลำดับในทิศทางที่ลดลง

กรณีที่สอง กำหนดให้กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย (กลุ่มที่ 4) มีอัตราการเติบโตศักยภาพเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 เมื่อเพิ่ม CAGR ในจังหวัดกลุ่มเป้าหมาย ในปี 2583 ทำให้แต่ละจังหวัดเกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากร จังหวัดที่ลำดับเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แพร่ กาญจนบุรี นครสวรรค์ พะเยา พัทลุง พิจิตร ลำปาง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อุตรดิตถ์ จังหวัดที่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส แม่ฮ่องสอน และที่เหลือจังหวัดชัยนาท ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี ยะลา ระนอง สงขลา สตูล หนองคาย อ่างทอง มีการเปลี่ยนแปลงลำดับในทิศทางที่ลดลง

กรณีที่สาม กำหนดให้กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย (กลุ่มที่ 4) มีอัตราการเติบโตศักยภาพเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ทำให้แต่ละจังหวัดเกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากร จังหวัดที่ลำดับเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แพร่ กาญจนบุรี นครสวรรค์ พะเยา พัทลุง พิจิตร ลำปาง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อุตรดิตถ์ อ่างทอง จังหวัดที่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส แม่ฮ่องสอน ชัยนาท และที่เหลือจังหวัด ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี ยะลา ระนอง สตูล หนองคาย สงขลา มีการเปลี่ยนแปลงลำดับในทิศทางที่ลดลง

จากผลการเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (CAGR) ในกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มที่ 4) พบว่าจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากรที่ดีขึ้นนั้นมีแนวโน้มที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตและโอกาสทางเศรษฐกิจของประชากรในพื้นที่ การเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในจังหวัดเหล่านี้จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

4. อนาคตของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจต่ำสุด (กลุ่มที่ 4) คิดเป็นร้อยละ 8.05 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ส่งผลให้เมื่อเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้สามารถลดความเหลื่อมล้ำได้เล็กน้อย จากการวิเคราะห์แนวโน้มในปัจจุบันหากจังหวัดในกลุ่มเป้าหมายเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจตามที่คาดการณ์ พบว่าเมื่อกำหนดสถานการณ์ให้เพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (CAGR) ในกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 0.5 และ 1.2 ส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์จีนิในปี 2583 อยู่ที่ 0.470 และ 0.462 ตามลำดับ ซึ่งแม้ว่าจะลดลงจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิที่คาดการณ์ไว้ในอนาคต (ปี 2583) แต่ยังคงสูงกว่าค่าสัมประสิทธิ์จีนิในปี 2565 ทั้งนี้ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลง แต่ในปี 2583 กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนจึงกำหนดสถานการณ์ให้เพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (CAGR) ในกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 1.6 ในกรณีที่สามส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์จีนิในปี 2583 อยู่ที่ 0.458 ซึ่งตรงกับค่าสัมประสิทธิ์จีนิในปี 2565 ที่มีค่า 0.458 เช่นกัน หากกลุ่มจังหวัดเป้าหมายสามารถเพิ่ม CAGR ได้ตามสถานการณ์ที่ผู้เขียนได้กล่าว จะส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์จีนิในอนาคตจะลดลงน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าสัมประสิทธิ์จีนิในปัจจุบัน ดังนั้น ในอนาคตประเทศไทยควรมุ่งเน้นการเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในจังหวัดกลุ่มเป้าหมายให้มีค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1.6 ก็จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในประเทศไทยได้

เอกสารอ้างอิง

- นรพัชร อัครวัลลภ และคณะ. (2565). อนาคตเศรษฐกิจภูมิภาคและความเหลื่อมล้ำของไทย. วารสารการเงินการคลัง. <http://www.fpojournall.com/thailand-economic/>
- นรพัชร อัครวัลลภ และคณะ. (2566). ดัชนีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (Spatial Economic Fundamentals Index, SEFI) : การบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ด้วย Big Data Analytics. วารสารการเงินการคลัง. <http://www.fpojournall.com/sefi/>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 – 2583 (ฉบับปรับปรุง). (ครั้งที่ 1). บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด. [https://social.nesdc.go.th/social/Portals/0/Documents/รายงานการคาดประมาณ ประชากรของประเทศไทย พศ 2553 – 2583 \(ฉบับ_2315\).pdf](https://social.nesdc.go.th/social/Portals/0/Documents/รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พศ 2553 – 2583 (ฉบับ_2315).pdf)
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2565. https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=15104&filename=gross_regional
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566, 20 เมษายน). สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค จำแนกตามภาค พ.ศ. 2531 – 2565. https://www.nso.go.th/nsoweb/nso/statistics_and_indicators?order=&search=&impt_side=&impt_branch=309&impt_group=4008&impt_subgroup=&year=&announcement_date=

ย้อนอดีตสงครามการค้าสหรัฐ-จีน :

ภัยคุกคามหรือโอกาสทางเศรษฐกิจ

ผู้เขียน นายชินภัทร ตั้งหารัฐ นักศึกษาฝึกงานส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินและต่างประเทศ กองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ขอขอบคุณ ดร.ปาริฉัตร คลั่งทอง ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินและต่างประเทศ และนายธนพล กาลเนาวกุล เศรษฐกรชำนาญการ ที่ช่วยให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำบทความนี้ขึ้น บทความนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความคิดเห็นของหน่วยงาน

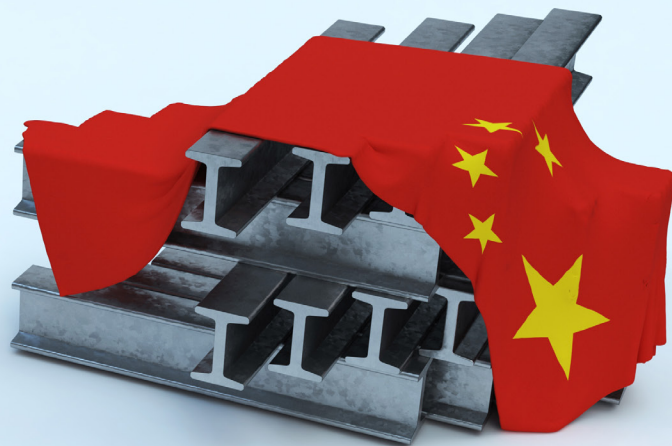
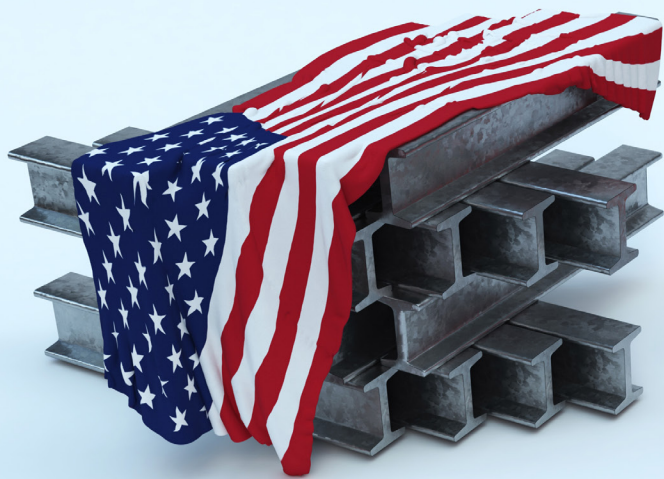

บทสรุปผู้บริหาร

- สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนมีจุดเริ่มต้นของสงครามการค้าจากข้อพิพาทเรื่อง การขาดดุลการค้าของสหรัฐ กับจีน ประกอบกับนโยบาย “MAKE AMERICA GREAT AGAIN” ของประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ที่มุ่งเน้น “การคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศ” ซึ่งสหรัฐ มองว่าจีนเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของประเทศ ส่งผลให้สหรัฐ เริ่มใช้นโยบายกีดกันทางการค้ากับจีนโดยมีการดำเนินมาตรการทางภาษี

- สหรัฐ ขาดดุลการค้ากับจีนมานานหลายปี จนทำให้สหรัฐ เริ่มกังวลเรื่องกับการตึงตัวของคนสหรัฐ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ของสหรัฐ จนกระทั่งในปี 2561 สหรัฐ ขาดดุลการค้ากับจีนเพิ่มขึ้นอย่างมากทำลายสถิติสูงถึง 418.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้รัฐบาลของสหรัฐใช้มาตรการกีดกันทางการค้าต่อสินค้าจีน โดยในวันที่ 14 พฤษภาคม ปี 2567 สหรัฐ ประกาศมาตรการการขึ้นภาษีรอบใหม่กับสินค้าจีนมูลค่า 1.8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) จาก ร้อยละ 25 เป็น ร้อยละ 100 ถือเป็นสินค้าที่มีการปรับภาษีขึ้นมากที่สุด อย่างไรก็ตาม สหรัฐ ได้มีการนำเข้ารถยนต์ของจีนเพียง ร้อยละ 1 ถึง 2 เท่านั้น

- การที่สหรัฐ ขาดดุลการค้ากับจีนมานานทำให้สหรัฐ เริ่มที่จะเปี่ยงไปหาคู่ค้าอยู่ใกล้กันมากขึ้น เช่น เม็กซิโก และแคนาดา เพื่อลดมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีน หลายปีที่ผ่านมา จีนเป็นประเทศที่สหรัฐ นำเข้าสินค้ามากที่สุดแต่ในปี 2566 ประเทศที่สหรัฐนำเข้าสินค้ามากที่สุดกลับเป็นประเทศเม็กซิโก มูลค่าประมาณ 454 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโลกและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยสงครามการค้าครั้งนี้ทำให้จีนส่งออกไปให้สหรัฐฯ ได้ยากมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยสามารถนำเข้าสินค้าเหล่านี้ เช่น เหล็ก โซล่าเซลล์ เซมิคอนดักเตอร์ จากจีนในราคาถูกลงมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันจะให้ไทยขาดดุลการค้ากับประเทศจีนมากยิ่งขึ้น และการที่จีนมาตั้งฐานการผลิตในประเทศไทยในหลาย ๆ อุตสาหกรรม อาจโดนสหรัฐฯ ขึ้นภาษีถ้ามีประเทศจีนเป็นผู้ผลิต

1. บทนำ

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา (สหรัฐฯ) กับจีนมีจุดเริ่มต้นของสงครามการค้าจากข้อพิพาทเรื่องการขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ กับจีน ประกอบกับนโยบาย “MAKE AMERICA GREAT AGAIN” ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ที่มุ่งเน้น “การคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศ” ซึ่งสหรัฐฯ มองว่าจีนเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของประเทศ ส่งผลให้สหรัฐฯ เริ่มใช้นโยบายกีดกันทางการค้ากับจีน โดยมีการดำเนินมาตรการทางภาษี อย่างไรก็ดี จีนไม่ได้นิ่งเฉยต่อมาตรการกีดกันทางการค้าเหล่านี้และได้มีการตอบโต้ด้วยมาตรการกีดกันทางการค้าโดยการดำเนินมาตรการทางภาษีเช่นเดียวกัน

สงครามการค้าระหว่างสองประเทศนี้ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศทั่วโลกเป็นอย่างมาก แม้กระทั่งประเทศในกลุ่มอาเซียนก็ได้รับผลกระทบเช่นกันและประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในนั้น สงครามการค้าระหว่างสองมหาอำนาจนี้มีทั้งความท้าทายและโอกาสมากมายที่ประเทศไทยต้องประชันขันแข่ง สินค้าของประเทศไทยจะสามารถเข้าสู่ตลาดของสหรัฐฯ ได้มากขึ้นโดยเฉพาะสินค้าที่ไทยเป็นคู่แข่งกับประเทศจีน เพราะเนื่องจากภาษีที่เพิ่มมากขึ้นต่อสินค้าจีน ทำให้สหรัฐฯ เปลี่ยนคู่ค้ามานำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นแทน ซึ่งไทยก็เป็นหนึ่งในนั้น โดยสินค้าที่ไทยสามารถส่งออกป้อนสหรัฐฯ ได้มากขึ้นหลังจากมีสงครามการค้า เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องบันทึกภาพ และตู้เย็น นอกจากนี้ไทยยังได้ประโยชน์จากประเทศจีนโดยการที่นักลงทุนจากประเทศจีนย้ายฐานการผลิตมาประเทศไทย เพื่อเลี่ยงภาษีและความเสี่ยงจากสงครามการค้า

ทั้งนี้ ในบทความนี้จะประกอบไปด้วยเนื้อหา 5 ส่วน ได้แก่ 1) ประวัติความเป็นมาของสงครามการค้า 2) ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ – จีน 3) สถานการณ์ปัจจุบันของสงครามการค้า 4) ผลกระทบต่อโลก 5) ผลกระทบต่ออาเซียนและประเทศไทย และ 6) บทสรุป

2. ความเป็นมาของสงครามการค้า

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน เป็นความขัดแย้งทางเศรษฐกิจที่สำคัญระหว่างสองมหาอำนาจโลก โดยมีจุดเริ่มต้นในปี 2560 เมื่อสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้ชูนโยบาย “MAKE AMERICA GREAT AGAIN” ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในบรรดาประชาชนสหรัฐฯ จากนโยบายดังกล่าว โดนัลด์ ทรัมป์ ได้ยึดแนวคิดในการบริหารประเทศว่า การค้าที่เป็นธรรม ต่างตอบแทน และสหรัฐฯ ต้องมาก่อน ซึ่งจีนก็ตกเป็นเป้าหมายสำคัญ เพราะจีนเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ มาเป็นระยะเวลายาวนาน และในปี 2560 จีนเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ อยู่ถึง 375 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สหรัฐฯ ได้มีการขึ้นภาษีนำเข้าแผงโซลาร์เซลล์ เครื่องซักผ้า อลูมิเนียม เหล็ก และอื่น ๆ ในเดือนมกราคม 2561 กับทุกประเทศ แม้ช่วงแรกของการปรับภาษีขึ้นครั้งนี้ไม่มีการระบุว่าสหรัฐฯ มุ่งเป้าไปที่ประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่ในไม่ช้าก็มีความชัดเจนว่า นโยบายการค้าของสหรัฐฯ ได้มุ่งเป้าไปที่จีน การขึ้นภาษีนำเข้าเหล่านี้มีจุดประสงค์เพื่อลดการขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ กับจีน นอกจากนี้ โดนัลด์ ทรัมป์ ยังคงเพิ่มภาษีสินค้าจากจีนต่อไป ซึ่งจีนก็ได้มีการตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ มูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เทียบเท่ากับการขึ้นภาษีที่สหรัฐฯ กำหนดไว้กับสินค้าจีน และทั้งสองประเทศได้มีการตอบโต้กันไปหลายครั้งจนกลายเป็นสงครามการค้าในที่สุด

ในปลายปี 2562 สหรัฐฯ ได้ทยอยขึ้นภาษีสินค้าต่าง ๆ จากจีนจนกระทั่งมีมูลค่ารวมเกือบ 350,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในเดือนมกราคม 2563 ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามข้อตกลงการค้าระยะที่ 1 ที่จะหยุดการขึ้นภาษีตอบโต้กัน ถือเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่าง 2 ประเทศลงชั่วคราว อย่างไรก็ตาม ภาษีที่ได้มีการปรับขึ้นไปแล้ว ก็ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ ข้อตกลงดังกล่าวมีข้อกำหนดให้จีนจะต้องเพิ่มการซื้อสินค้าจากสหรัฐฯ ในหมวดสินค้าอุตสาหกรรม พลังงาน สินค้าการเกษตรและบริการ คิดเป็นมูลค่าอย่างน้อย 200,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (กว่า 6 ล้านล้านบาท) ในระยะ 2 ปีข้างหน้า

ในสมัยประธานาธิบดีโจ ไบเดน (ปี 2564 - ปัจจุบัน) แม้ปริมาณสินค้าส่งออกของสหรัฐฯ ไปจีนจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2565 แต่ก็ยังไม่เกินระดับก่อนเกิดสงครามการค้า นอกจากนี้ แม้จะหลีกเลี่ยงสงครามการค้าเต็มรูปแบบได้ในปี 2566 แต่ความตึงเครียดก็ยังคงอยู่ ต่อมา ในเดือนพฤษภาคม 2567 สหรัฐฯ ได้มีขึ้นภาษีรถยนต์ไฟฟ้า (EV) และสินค้าเชิงกลยุทธ์อื่น ๆ ของจีน ยิ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการค้าของทั้งสองประเทศ การเคลื่อนไหวนี้ถูกมองว่าเป็นความพยายามที่จะกดดันจีนเกี่ยวกับปัญหาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา

ผลที่ตามมาของสงครามการค้าที่ต่อเนื่องนับตั้งแต่สมัยประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ จนถึงสมัยประธานาธิบดี โจ ไบเดน ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยตรง ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับนโยบายการค้าสร้างความไม่มั่นใจให้กับการลงทุน และขัดขวางการเติบโตทางเศรษฐกิจโลก ธุรกิจต้องเผชิญกับความยากลำบากในการปรับตัวให้เข้าภาษีศุลกากรที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นำไปสู่การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน ผู้บริโภคต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นสำหรับสินค้านำเข้า

ตารางที่ 1 : ลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญของการตอบโต้ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน

ปี	การดำเนินการมาตรการตอบโต้ทางการค้า	
	สหรัฐฯ	จีน
2561	• 22 มกราคม: ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ลงนามประกาศให้เก็บภาษีนำเข้าเหล็ก ร้อยละ 25 และอลูมิเนียม ร้อยละ 10 จากทุกประเทศ • 30 มกราคม: สหรัฐฯ ประกาศรายชื่อสินค้าจากจีนมูลค่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่จะถูกเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มเติม ร้อยละ 25 • 8 มีนาคม: สหรัฐฯ เริ่มเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 19 เมษายน: สหรัฐฯ เริ่มเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 200,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมร้อยละ 10 • 4 พฤษภาคม: สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 200,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมอีกร้อยละ 10 รวมเป็นร้อยละ 25 • 18 มิถุนายน: ประธานาธิบดีทรัมป์ สั่งให้บริษัทอเมริกันหยุดทำธุรกิจกับ Huawei Technologies บริษัทเทคโนโลยียักษ์ใหญ่ของจีน • 29 มิถุนายน: ประธานาธิบดีทรัมป์ ลงนามประกาศให้เก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 300,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมร้อยละ 10 • 1 กรกฎาคม: สหรัฐฯ เริ่มเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 300,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมร้อยละ 10 • 1 สิงหาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 300,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมอีกร้อยละ 10 รวมเป็นร้อยละ 25 • 17 กันยายน: สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนมูลค่า 200,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมอีกร้อยละ 10 รวมเป็นร้อยละ 35 • 1 ธันวาคม: สหรัฐฯ และจีน ตกลงหยุดพักการค้าเป็นเวลา 90 วัน	• 23 มกราคม: จีนประกาศตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 19 มีนาคม: จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 5 เมษายน: จีนประกาศตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมร้อยละ 25 • 10 พฤษภาคม: จีนประกาศตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมร้อยละ 25 • 11 กรกฎาคม: จีนประกาศตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 75,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมร้อยละ 25 • 23 สิงหาคม: จีนประกาศตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 75,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มเติมอีกร้อยละ 5 รวมเป็นร้อยละ 30

ปี	การดำเนินการมาตรการตอบโต้ทางการค้า	
	สหรัฐ	จีน
2562	• 10 พฤษภาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 200 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 30 • 17 มิถุนายน: สหรัฐฯ เตรียมขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 • 17 มิถุนายน: สหรัฐฯ เตรียมขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 • 28 มิถุนายน: ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ลงนามคำสั่งบริหาร ห้ามบริษัทอเมริกันทำธุรกิจกับ Huawei • 11 กรกฎาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 • 22 กรกฎาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 200 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 37.5 • 1 สิงหาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 30 • 1 กันยายน: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 10 เป็น 15 • 17 กันยายน: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 16 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นร้อยละ 15 • 24 กันยายน: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 40 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 25 เป็น 30	• 1 มิถุนายน: จีนขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 25 • 24 มิถุนายน: จีนขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 25 ถึง 30 • 30 กรกฎาคม: จีนขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 25 ถึง 30 เป็นร้อยละ 25 • 23 สิงหาคม: จีนขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 25-30
2563	• 15 มกราคม: สหรัฐฯ และจีนลงนามข้อตกลงการค้าระยะที่ 1 – จีนตกลงเพิ่มการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มูลค่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงสองปี – สหรัฐฯ ลดภาษีนำเข้าสินค้าจีนมูลค่า 7.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 3 สิงหาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 30 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 1 กันยายน: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 16 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 17 กันยายน: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 40 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 15 ธันวาคม: สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่า 156.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	• 29 มิถุนายน: จีนประกาศว่าจะบรรลุเป้าหมายการซื้อสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 5 สิงหาคม: จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 75 พันล้านดอลลาร์ • 23 กันยายน: จีนขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 75 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 26 ธันวาคม: จีนขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 20 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ปี	การดำเนินการมาตรการตอบโต้ทางการค้า	
	สหรัฐ	จีน
2564	• 5 กุมภาพันธ์: สหรัฐฯ ยกเว้นภาษีสินค้าจีนบางรายการที่นำเข้ามาเพื่อผลิตยาและเวชภัณฑ์ • 2 มีนาคม: จีนประกาศลดภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ บางรายการ • 10 พฤษภาคม: สหรัฐฯ ขยายเวลายกเว้นภาษีสินค้าจีนบางรายการที่นำเข้ามาเพื่อผลิตยาและเวชภัณฑ์ • 28 กรกฎาคม: สหรัฐฯ และจีนตกลงที่จะกลับมาเจรจาการค้ากันอีกครั้ง • 3 สิงหาคม: สหรัฐฯ ขยายเวลายกเว้นภาษีสินค้าจีนบางรายการที่นำเข้ามาเพื่อผลิตยาและเวชภัณฑ์	• 11 มกราคม: จีนประกาศแผนที่จะเพิ่มการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เพิ่มเติมอีก 200 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงสองปีข้างหน้า • 7 มิถุนายน: จีนประกาศแผนที่จะลดภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ เพิ่มเติม • 31 ธันวาคม: ข้อตกลงการค้าระยะที่ 1 ระหว่างสหรัฐฯ และจีนสิ้นสุดลง
2565	• 7 มกราคม: สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีศุลกากรเพิ่มเติมร้อยละ 25 กับสินค้าจีนมูลค่า 34 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ครอบคลุมสินค้าเทคโนโลยี ชิ้นส่วนเครื่องบิน อุปกรณ์โทรคมนาคม และสินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ • 21-22 กุมภาพันธ์: ตัวแทนจากสหรัฐฯ และจีนเข้าร่วมการเจรจารอบแรกในกรุงปักกิ่ง แต่ยังไม่มีความคืบหน้าที่ชัดเจน • 8 มีนาคม: สหรัฐฯ ขึ้นบัญชีดำ Huawei ผู้ผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคมรายใหญ่ของจีน ห้ามบริษัทสหรัฐฯ ทำธุรกิจกับ Huawei โดยไม่ได้รับอนุญาตพิเศษ • 8 มีนาคม: สหรัฐฯ ขึ้นบัญชีดำ Huawei ผู้ผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคมรายใหญ่ของจีน ห้ามบริษัทสหรัฐฯ ทำธุรกิจกับ Huawei โดยไม่ได้รับอนุญาตพิเศษ • 1 เมษายน: สหรัฐฯ เลื่อนกำหนดขึ้นภาษีศุลกากรเพิ่มเติมกับสินค้าจีนมูลค่า 200 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ออกไปจนถึง 1 กันยายน • 10 พฤษภาคม: สหรัฐฯ ยกเลิกข้อตกลงการค้าบางส่วนกับจีน ส่งผลให้สินค้าจีนบางรายการต้องเสียภาษีศุลกากรในอัตราสูงขึ้น • 20 มิถุนายน: ประธานาธิบดีทรัมป์ของสหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีศุลกากรเพิ่มเติม 10% กับสินค้าจีนมูลค่า 300 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ครอบคลุมสินค้าทั่วไป เช่น ของเล่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ และเสื้อผ้า • 11 กรกฎาคม: ตัวแทนจากสหรัฐฯ และจีนกลับมาเจรจาต่อรอบกันอีกครั้ง แต่ยังไม่มีความคืบหน้าที่ชัดเจน • 31 ธันวาคม: ข้อตกลงการค้าระยะที่ 2 ระหว่างสหรัฐฯ และจีนสิ้นสุดลง	• 10 มกราคม: จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมหนักจากสหรัฐฯ มูลค่า 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ครอบคลุมสินค้าเกษตร เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด ข้าวสาลี ผลไม้ และสินค้าอุตสาหกรรมหนัก เช่น เครื่องบิน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องจักร • 26 มีนาคม: จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นบัญชีดำบริษัทสหรัฐฯ 26 บริษัท รวมถึง Apple, Boeing, FedEx, and General Motors • 21-22 กุมภาพันธ์: ตัวแทนจากสหรัฐฯ และจีนเข้าร่วมการเจรจารอบแรกในกรุงปักกิ่ง แต่ยังไม่มีความคืบหน้าที่ชัดเจน • 26 มีนาคม: จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นบัญชีดำบริษัทสหรัฐฯ 26 บริษัท รวมถึง Apple, Boeing, FedEx, and General Motors • 16 เมษายน: จีนประกาศลดภาษีศุลกากรสินค้านำเข้าบางรายการจากสหรัฐฯ เช่น รถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ • 9 มิถุนายน: จีนประกาศขึ้นภาษีสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมหนักจากสหรัฐฯ เพิ่มเติม มูลค่า 60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ • 27 มิถุนายน: จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ มูลค่า 60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ครอบคลุมสินค้าเกษตร ปิโตรเคมี และสินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ
2566	• 10 มกราคม: สหรัฐฯ ขยายเวลายกเว้นภาษีสินค้าจีนบางรายการที่นำเข้ามาเพื่อผลิตยาและเวชภัณฑ์	• 29 พฤศจิกายน: จีนประกาศลดภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ บางรายการ

ปี	การดำเนินการมาตรการตอบโต้ทางการค้า	
	สหรัฐ	จีน
2567	14 พฤษภาคม: สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีสินค้าจีนนำเข้าเพิ่มเติม มูลค่า 1.8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 6.6 แสนล้านบาท) - สินค้าที่ถูกขึ้นภาษี เช่น รถยนต์ไฟฟ้า แผงโซลาร์ อุปกรณ์การแพทย์ - การขึ้นภาษียกเว้นนี้ เป็นการตอบโต้ต่อมาตรการที่จีนใช้กับสินค้าเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรมของสหรัฐฯ	2 มิถุนายน: จีนตอบโต้โดยขึ้นภาษีสินค้าสหรัฐฯ นำเข้า มูลค่า 1.05 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 3.8 แสนล้านบาท) - สินค้าที่ถูกขึ้นภาษี เช่น ผลไม้ ถั่วเหลือง ข้าวโพด ปู - จีนยังประกาศว่า จะเริ่มกระบวนการสอบสวนสินค้าเทคโนโลยีชีวภาพและสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ เพิ่มเติม

ที่มา : Reuters, China Briefing, The New York Times, Office of the United States Trade Representative, The Standard, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, South China Morning Post, wealth me up รวบรวมโดยผู้เขียน

3. ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนในอดีต

จีนและสหรัฐฯ มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทั้งการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา โดยในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2515 ประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ริชาร์ด นิกสัน เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งนับเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐฯ ที่เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน การเยือนดังกล่าวยุติการแยกแยะระหว่างสองฝ่ายนาน 25 ปี การเดินทางครั้งนี้ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ ต่อมาจีนได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ในปี 2544 สินค้าราคาถูกของจีนส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคในสหรัฐฯ และช่วยให้ภาคการผลิตของจีนเติบโต มีกำไรจากความต้องการมหาศาลในตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคของสหรัฐฯ

เมื่อจีนเริ่มมีการทำการค้าเสรีมากขึ้น ทำให้เศรษฐกิจของจีนเติบโตเป็นอย่างมาก จนเป็นหนึ่งในมหาอำนาจของโลก และสหรัฐฯ ขาดดุลการค้ากับจีนมานานหลายปี จนทำให้สหรัฐฯ เริ่มกังวลเรื่องกับการตักเตือนของสหรัฐฯ การค้าที่ไม่เป็นธรรม และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ของสหรัฐฯ ในอนาคตความกังวลดังกล่าวเริ่มมากขึ้น จนกระทั่งในปี 2561 สหรัฐฯ ขาดดุลการค้ากับจีนเพิ่มขึ้นอย่างมากทำลายสถิติสูงถึง 418.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้รัฐบาลของสหรัฐฯ ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าต่อสินค้าจีน ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ ทำให้เกิดสงครามการค้าระหว่างสองประเทศในปีนี้

มาตรการกีดกันทางภาษีในปี 2561 ทำให้ในปี 2562 ตัวเลขการขาดดุลทางการค้าของสหรัฐฯ กับจีนลดลงอย่างมีนัยสำคัญเหลืออยู่ที่ 342.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงถึงร้อยละ 17.6 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มาตรการภาษีที่รัฐบาลสหรัฐฯ กำหนดต่อสินค้าจีนส่งผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้าและส่งออก สร้างความตึงเครียดให้กับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ แม้ธุรกิจบางกลุ่มในอเมริกาจะได้ประโยชน์จากการแข่งขันที่ลดลงในบางภาคส่วน แต่ธุรกิจอื่น ๆ กลับเผชิญกับห่วงโซ่อุปทานที่หยุดชะงัก และต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นจากมาตรการกีดกันทางการค้าครั้งนี้

ในช่วงต้นปี 2563 สหรัฐและจีนได้มีการลงนามข้อตกลงการค้าระยะที่ 1 จีนเริ่มเพิ่มการซื้อสินค้าเกษตรจากอเมริกามากขึ้น ในขณะเดียวกัน การระบาดใหญ่ของ COVID-19 ที่เกิดขึ้นในปลายปี 2562 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจโลก การปิดเมือง (Lockdown) และข้อจำกัดในการเดินทางส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานและความต้องการของผู้บริโภคที่ลดลง วิกฤตนี้เปี่ยมเบนความสนใจจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนไปชั่วคราว แต่ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ และจีนกลับทวีความรุนแรงขึ้น สหรัฐฯ ประณามจีนที่ขาดความโปร่งใสเกี่ยวกับการระบาดในช่วงแรก ในขณะที่ จีนวิพากษ์วิจารณ์การจัดการกับโรคระบาด of สหรัฐฯ ความขัดแย้งทางการเมืองนี้ยิ่งทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศแย่ขึ้นไปอีก จากทั้งหมดที่กล่าวไปนี้ประกอบกับภาษีที่ได้มีการขึ้นไปแล้วในช่วงปี 2561 ถึง 2562 ทำให้สหรัฐฯ ขาดดุลการค้ากับจีนลดลงอยู่ที่ 307.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงประมาณร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

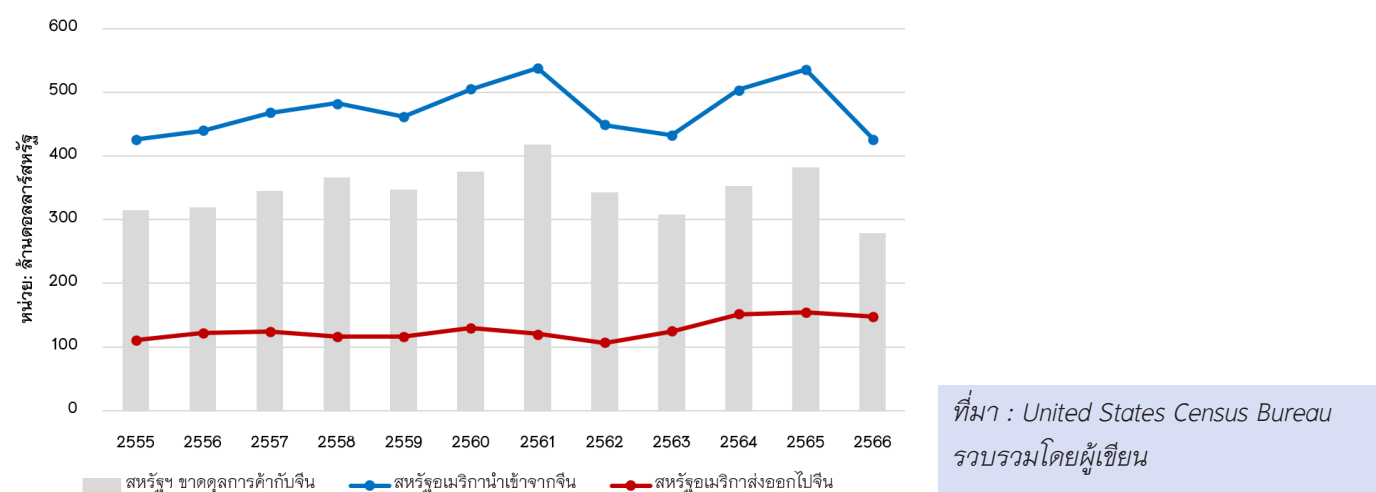
ต่อมาในปี 2564 ประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ได้เปลี่ยนจากนายโดนัลด์ ทรัมป์ เป็นนายโจ ไบเดน รัฐบาลชุดนี้ของสหรัฐฯ พยายามสร้างพันธมิตรกับประเทศอื่น ๆ เพื่อต่อต้านอิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีน ไม่นานไปที่การมาตรการกีดกันทางภาษีเหมือนรัฐบาลก่อนหน้านี้ และจากข้อตกลงการค้าระยะที่ 1 จีนก็นำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ มากขึ้นถึงแม้ว่ายังเท่ากับที่ตกลงกันไว้ในสัญญาทำให้การส่งออกจากสหรัฐฯ ไปจีนเพิ่มขึ้น แต่ในทางกลับกันสหรัฐฯ ก็นำเข้าสินค้าจากจีนมากขึ้นเช่นกันมากกว่าจีนที่นำเข้าเสียอีกส่งผลให้สหรัฐฯ ขาดดุลทางการค้ามากขึ้นในปีนี้อยู่ที่ 352.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในช่วงต้นปี 2565 สงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ มีท่าทีตึงเครียดขึ้นอีกครั้ง เมื่อสหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีสินค้าจีน มูลค่าเกือบ 3 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ เช่นกัน ส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานสินค้าหยุดชะงัก สินค้าขาดแคลน ส่งผลให้ราคาสินค้าผู้บริโภคเพิ่มสูงขึ้น เกษตรกรในสหรัฐฯ ที่พึ่งพาการส่งออกไปจีนเป็นอย่างมากประสบปัญหาทางการเงิน ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวอยู่แล้ว ยิ่งทรุดหนักลงไปอีก แม้จะมีผลกระทบด้านลบ แต่ความพยายามในการแก้ไขปัญหาก็ยังคงดำเนินต่อไป ตลอดทั้งปีมีการเจรจาระหว่างสองยักษ์ใหญ่ทางเศรษฐกิจ แต่ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงได้ อุปสรรคสำคัญคือจุดยืนที่แข็งกร้าวของทั้งสองฝ่าย ทำให้การบรรลุข้อตกลงเป็นไปได้ยาก

ในปี 2565 สหรัฐฯ ขาดดุลการค้ากับจีนเพิ่มขึ้นเป็น 382.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐขาดดุลมากขึ้นถึงร้อยละ 8.3 แม้ว่าสหรัฐฯ จะประกาศใช้มาตรการขึ้นภาษีสินค้าจีนมูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่จีนก็ตอบโต้ด้วยมาตรการที่คล้ายคลึงกัน การขึ้นภาษีของสหรัฐฯ ในครั้งนี้ไม่ได้ช่วยลดการพึ่งพาสินค้านำเข้าจากจีนลง แต่อย่างใด ผู้บริโภคชาวอเมริกันยังคงนิยมซื้อสินค้าจีนเพราะมีราคาไม่แพง นอกจากนี้ การแยกแยะสินค้าจีนออกจากสินค้าอื่น ๆ ทำได้ยากเนื่องจากสินค้าที่ประกอบขึ้นในประเทศอื่น ๆ หลายครั้ง มักมีชิ้นส่วนที่ผลิตในจีน

แม้ในปี 2566 การขาดดุลการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนลดลงอยู่ที่ 279.11 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ การขาดดุลที่ลดลงนี้ส่วนใหญ่มาจากการที่จีนส่งออกได้น้อยลงเหลือเพียง 426.89 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มาจากการที่เศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวและการส่งออกที่น้อยลงนี้มีสาเหตุมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวมากกว่าการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมผู้บริโภคชาวอเมริกัน ทั้งนี้ แม้การขาดดุลทางการค้าจะลดลง แต่ความตึงเครียดของทั้งสองประเทศยังคงอยู่

ภาพที่ 1 : มูลค่าการนำเข้า – ส่งออก ของสหรัฐฯ กับจีน (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)

4. สถานการณ์ปัจจุบันของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน

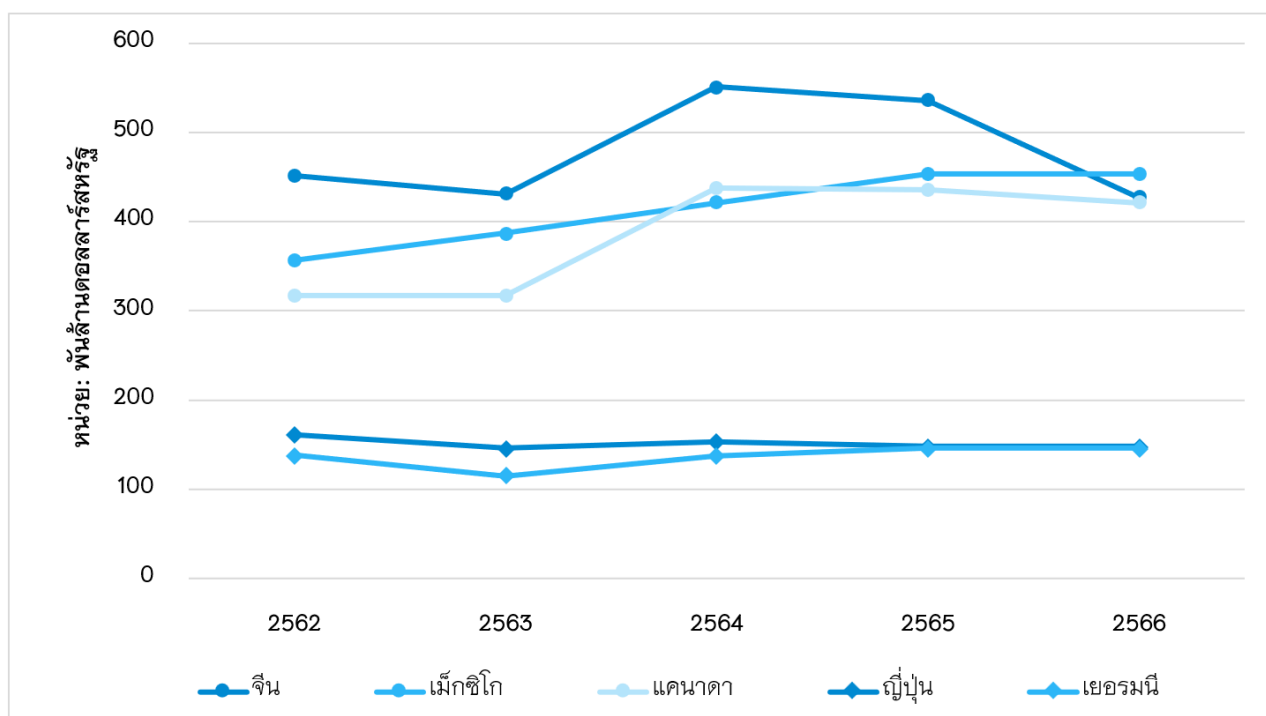
ในวันที่ 14 พฤษภาคม ปี 2567 สหรัฐฯ ประกาศมาตรการปกป้องธุรกิจและแรงงานในประเทศ โดยการขึ้นภาษีนำเข้ารอบใหม่กับจีน มูลค่า 1.8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งนักวิเคราะห์บางส่วนได้วิเคราะห์การขึ้นภาษีครั้งนี้ว่าเป็นประเด็นทางด้านการเมืองเพราะเนื่องจากปลายปี 2567 จะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ครั้งใหม่ โดยได้มีการขึ้นภาษีศุลกากรเพิ่มเติมภายใต้มาตรา 301 ซึ่งจะมีผลต่อสินค้านำเข้าจากจีนในหลายกลุ่มเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ไฟฟ้า (EV) จาก ร้อยละ 25 เป็น ร้อยละ 100 เป็นการปรับเพิ่มขึ้นมากที่สุดของสินค้าทุกประเภท แต่สหรัฐฯ ได้มีการนำเข้ารถยนต์ของจีนเพียง ร้อยละ 1 ถึง 2 เท่านั้น รวมถึงแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนจาก ร้อยละ 7.5 เป็น ร้อยละ 25 เซมิคอนดักเตอร์และแผงโซลาร์เซลล์จาก ร้อยละ 25 เป็น ร้อยละ 50 ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์จาก ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 7.5 เป็น ร้อยละ 25 ถึง ร้อยละ 50 โดยจะทยอยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2567 นี้ไปจนถึงปี 2569

ตารางที่ 2 : อัตราภาษีนำเข้ารอบใหม่ของสหรัฐฯ

ประเภท	อัตราภาษีเก่า (%)	อัตราภาษีใหม่(%)	ปีที่มีผลบังคับใช้
เซมิคอนดักเตอร์	-	50	2567
รถยนต์ไฟฟ้า	25	100	2567
หน้ากากอนามัย	0-7.5	25	2567
แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ไฟฟ้า	7.5	25	2567
แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนที่ไม่ใช่สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า	7.5	25	2569
อุปกรณ์ทางการแพทย์	7.5	25	2569
แร่แกรไฟต์	-	25	2569
แร่ธาตุสำคัญอื่น ๆ	-	25	2569
แม่เหล็กถาวร	-	25	2569
เซมิคอนดักเตอร์	25	50	2568
บันจันยกตู้สินค้า	-	25	2567
แผงโซลาร์เซลล์	25	50	2567
ผลิตภัณฑ์เหล็กและอลูมิเนียม	0-7.5	25	2567

ที่มา : The White House, US International Trade Commission, Reuters
รวบรวมโดยผู้เขียน

ภาพที่ 2 : ประเทศที่สหรัฐอเมริกานำเข้าสินค้ามากที่สุด 5 อันดับแรก (หน่วย: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ที่มา : CEIC DATA คำนวณโดยผู้เขียน

การที่สหรัฐฯ ขาดดุลการค้ากับจีนมานานทำให้สหรัฐฯ เริ่มที่จะเบี่ยงไปหาคู่ค้าอยู่ใกล้กันมากขึ้น เช่น เม็กซิโก และแคนาดา เพื่อลดมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีน จากภาพที่ 2 จะเห็นได้ว่าจีนเป็นประเทศที่สหรัฐฯ นำเข้าสินค้ามากที่สุดมาเป็นระยะเวลานานหลายปีแต่พอมาปี 2566 ประเทศที่สหรัฐฯ นำเข้าสินค้ามากที่สุดกลับเป็นประเทศเม็กซิโก มูลค่าประมาณ 454 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังนำเข้าสินค้าจากแคนาดาเพิ่มมากขึ้น จนเกือบเทียบเท่าจีนในปีนี้อยู่ที่ 421 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และตามมาด้วยญี่ปุ่นกับเยอรมนี

จีนก็ได้มีการเตรียมมาตรการตอบโต้สงครามการค้าล่าสุดโดยการห้าม 3 บริษัทของสหรัฐฯ นำเข้า – ส่งออก, ลงทุน, คำอาวุธ กับจีน ได้แก่ 1. General Atomics Aeronautical Systems 2. General Dynamics Land Systems 3. Boeing Defense, Space & Security นอกจากนี้ ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเหล่านี้ถูกห้ามไม่ให้เข้าประเทศจีน ในขณะที่ใบอนุญาตทำงานของพวกเขาจะถูกเพิกถอน รวมถึงสถานะผู้มาเยือนและผู้พำนักร ส่วนคำขอต่าง ๆ ที่พวกเขายื่นก็จะไม่ได้รับการอนุมัติด้วย และได้มีการสอบสวนการทุ่มตลาดพลาสติกพอลิเมอร์ออกซิเมทิลีน (POM) ซึ่งเป็นพลาสติกวิศวกรรมชนิดหนึ่งนำเข้าจากสหรัฐฯ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ไต้หวัน ซึ่งเป็นพลาสติกที่สามารถใช้แทนโลหะบางประเภทได้ เช่น นอกจากนี้ยังมีการเตรียมขึ้นภาษีนำเข้ารถยนต์ขนาดใหญ่จาก ร้อยละ 15 สู่ร้อยละ 25 ซึ่งยังอยู่ในกฎขององค์การการค้าโลกหรือ WTO ซึ่งปีที่แล้วจีนได้มีการนำเข้ารถยนต์ขนาดใหญ่ ประมาณ 250,000 คันซึ่งถ้าภาษีนี้ถูกปรับใช้กับทุกประเทศก็จะกระทบบริษัท Mercedes-Benz BMW และ Toyota motor

5. ผลกระทบสงครามการค้าและนัยยะทางเศรษฐกิจ

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก

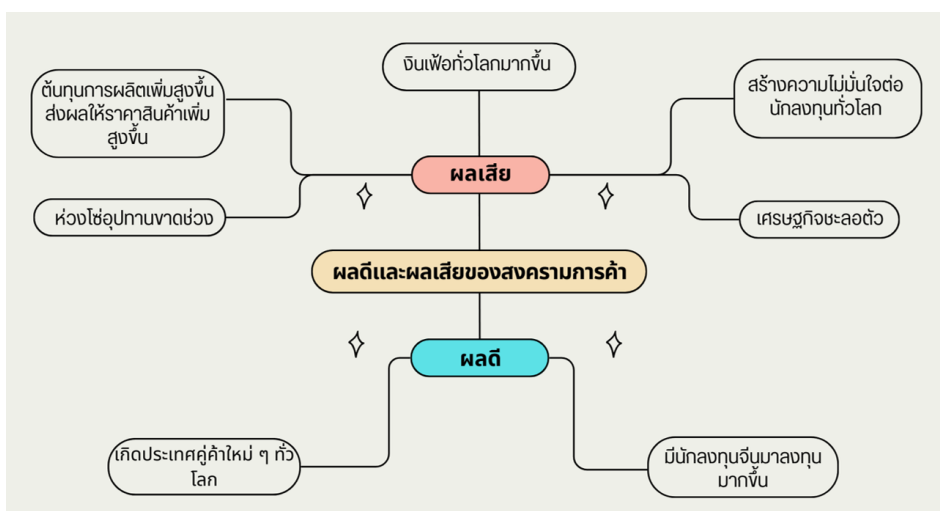
ตามรายงานของ International Trade Council (2567) สงครามการค้าสามารถทำให้ราคาสินค้าต่างเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากภาษีนำเข้าที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้น ผู้ผลิตจึงจำเป็นต้องปรับราคาขายปลีกให้สูงขึ้น ผู้บริโภคจึงต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ห่วงโซ่อุปทานขาดช่วงเนื่องจากการขึ้นภาษีนำเข้าสินค้านี้ระหว่างกัน ทำให้ห่วงโซ่อุปทานทั่วโลกเกิดการหยุดชะงัก บริษัทต่าง ๆ ต้องปรับเปลี่ยนแหล่งวัตถุดิบและเส้นทางการผลิตใหม่ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนการผลิตและราคาสินค้า และการที่ต้นทุนการผลิตสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อทั่วโลกเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ความไม่แน่นอนและต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของหลายประเทศชะลอตัวลง โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพาการค้ากับจีนและสหรัฐฯ นอกจากนี้ บริษัทต่าง ๆ ไม่แน่ใจว่านโยบายทางการค้าจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ทำให้ลังเลที่จะลงทุนในโครงการใหม่ ๆ หรือขยายกิจการ เกิดความกังวลต่อนักธุรกิจทั่วโลก สงครามการค้าทำให้การแข่งขันในตลาดรุนแรงขึ้น บริษัทต่าง ๆ ต้องหาทางลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเอาตัวรอด ประเทศกำลังพัฒนาที่พึ่งพาการส่งออกสินค้าไปยังจีนและสหรัฐฯ จะได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

อย่างไรก็ดี สงครามการค้าครั้งนี้ไม่ได้ส่งผลเสียเพียงอย่างเดียว แต่ก็มีผลดีอีกด้วย จากงานวิจัยที่เขียนโดย Michael Totty เรื่อง Higher demand from U.S. and China means expanding into new markets ได้ระบุว่า เนื่องจากทั้งสหรัฐฯ และจีนมีความจำเป็นต้องหาสินค้านำเข้าจากประเทศอื่นเพื่อทดแทนเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษีที่มีการปรับขึ้น ทำให้มีประเทศคู่ค้าใหม่ ๆ มากขึ้นทั่วโลกโดยเฉพาะกลุ่มประเทศในอาเซียน และมีบริษัทมากมายจากจีนมาลงทุนในประเทศต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีจากสหรัฐฯ

สงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ มีผลกระทบที่กว้างขวางและซับซ้อนต่อเศรษฐกิจโลก โดยส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ภาคอุตสาหกรรม ประเทศกำลังพัฒนา และระบบการเงินโลก หากสงครามการค้ายืดเยื้อ อาจนำไปสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก การแก้ไขปัญหาสงครามการค้าจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจโลก

5.2 ผลกระทบสงครามการค้าต่อเศรษฐกิจอาเซียนและไทย

ภาพที่ 3 : ผลดีและผลเสียของสงครามการค้า

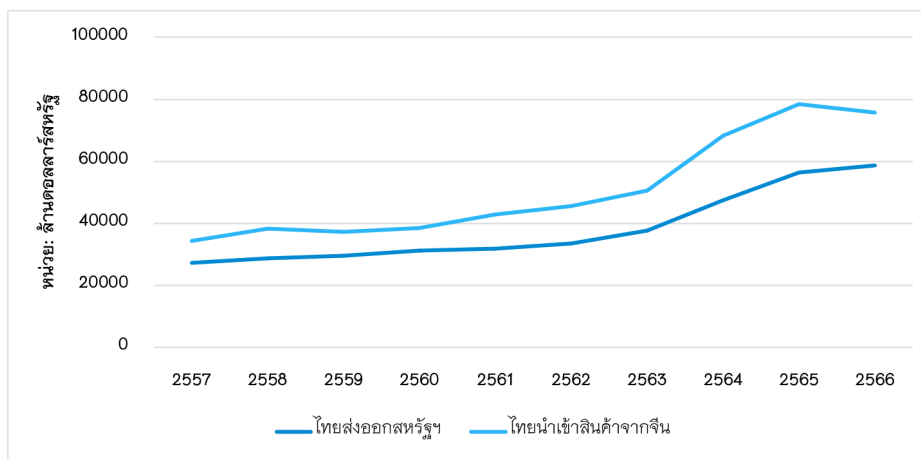

หลังจากที่สหรัฐฯ ได้มีมาตรการกีดกันทางการค้ากับจีน ส่งผลให้ทั้งสองชาติเริ่มทำการค้ากันน้อยลง แต่ในทางกลับกันทั้งสหรัฐฯ และจีนต่างนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาอาศัยกัน โดยสหรัฐฯ พยายามหาประเทศคู่ค้าใหม่ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่เป็นคู่แข่งกับจีน หรือประเทศที่อยู่ใกล้กันกับสหรัฐฯ ขณะเดียวกัน จีนก็ดำเนินการคล้ายกันกับสหรัฐฯ โดยประเทศในกลุ่มอาเซียนได้รับประโยชน์จากสถานการณ์นี้ และประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในนั้น

ภายหลังจากมีสงครามการค้า ประเทศไทยส่งออกป้อนสหรัฐฯ มากขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนที่จะมีสงครามการค้า เพราะประเทศไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น โดยเฉพาะกับสินค้าจีนที่โดนขึ้นภาษี กลุ่มสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกให้สหรัฐฯ มากขึ้นหลังจากมีสงครามการค้า เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ และชิ้นส่วนยานยนต์ แต่ในทางกลับกันประเทศไทยกลับนำเข้าสินค้าจากประเทศจีนมากขึ้น เนื่องจากการที่สหรัฐฯ ขึ้นภาษีสินค้าจากจีน ทำให้บริษัทในไทยหันมาสั่งซื้อสินค้าจากจีนมากขึ้นเพื่อลดต้นทุน

ในช่วงก่อนจะมีสงครามการค้า สหรัฐฯ นำเข้าสินค้ากลุ่มเซมิคอนดักเตอร์และส่วนประกอบจาก

ภาพที่ 4: ไทยส่งสินค้าออกไปสหรัฐฯ เทียบกับไทยนำเข้าสินค้าจากจีน

ที่มา : Trading Economics, United States Census Bureau คำนวณโดยผู้เขียน

ประเทศในกลุ่มอาเซียนอยู่ที่ร้อยละ 25.4 แต่หลังจากมีสงครามการค้า สหรัฐฯ นำเข้าสินค้ากลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้น เกือบสองเท่า เป็นร้อยละ 46.11 กลุ่มโทรศัพท์และชิ้นส่วนของโทรศัพท์ก็เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากร้อยละ 9.02 เป็นร้อยละ 21.8 นอกจากนี้ สัดส่วนสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยก็เพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน จากที่ก่อนสงครามการค้าสหรัฐฯ นำเข้าเซมิคอนดักเตอร์จากไทยอยู่ที่ร้อยละ 2.1 แต่เมื่อเกิดสงครามการค้าขึ้น สหรัฐฯ เริ่มนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์จากไทยมากขึ้นถึง 6 เท่าอยู่ที่ร้อยละ 12.56 ส่วนแผงวงจรรวมสหรัฐฯ ก็นำเข้าเพิ่มจากไทยจากร้อยละ 2.51 เป็นร้อยละ 4.33

แต่ในทางกลับกันกลุ่มสินค้าประเภทเดียวกันนี้ ประเทศไทยก็มีการนำเข้าจากประเทศจีน เพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกันเช่น เซมิคอนดักเตอร์และส่วนประกอบมีสัดส่วนการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นถึง 4 เท่า จากร้อยละ 2.93 เป็นร้อยละ 8.59 ส่วนเครื่องปรับอากาศจากร้อยละ 4.37 เป็นร้อยละ 13.83 โทรศัพท์ – ชิ้นส่วน จากร้อยละ 10.99 เป็นร้อยละ 12.68 เมื่อพิจารณาการขาดดุลหรือการเกินดุลที่มีการค้ากับทั้ง 2 ประเทศ ประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่จะเกินดุลสหรัฐฯ และขาดดุลกับจีนมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นหลังจากที่มีสงครามการค้า

สินค้าไทยที่โดดเด่นส่งออกไปให้สหรัฐฯ มีมูลค่าเพิ่มอย่างมหาศาลเช่น กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า – อิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2556 มีมูลค่าการส่งออก 720 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ในปี 2566 มีมูลค่าการส่งออกถึง 5,050 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 600% กลุ่มสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ ในปี 2556 มีมูลค่าการส่งออก 434 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ในปี 2566 มีมูลค่าการส่งออกถึง 1,423 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 227 กลุ่มสินค้ายาง ในปี 2556 มีมูลค่าการส่งออก 1,973 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ในปี 2566 มีมูลค่าการส่งออกถึง 4,589 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 132 สาเหตุสำคัญที่สินค้าเหล่านี้ส่งออกจากประเทศไทยไปสหรัฐฯ ได้ดีขึ้น อาจเป็นการทดแทนสินค้าที่ไม่สามารถนำเข้าจากจีนได้ และบริษัทในประเทศจีนมาตั้งบริษัทในไทย เพื่อส่งออกให้สหรัฐฯ ทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์จากอานิสงค์ของสงครามการค้าครั้งนี้

ตารางที่ 3 : สินค้าไทยส่งออกโดดเด่น (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ภาพประกอบ	ประเภท	2556	2566	อัตราการเติบโต
	เครื่องไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	720	5,050	600%
	ชิ้นส่วนยานยนต์	434	1,423	227%
	ผลิตภัณฑ์ยาง	1,973	4,589	132%

ที่มา : สรท., TNN รวบรวมโดยผู้เขียน

เวียดนาม ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และกัมพูชา มีมูลค่าเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ และขาดดุลการค้ากับจีนทั้งหมด เวียดนามขาดดุลการค้ากับจีน 59,973 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ 94,982 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยขาดดุลการค้ากับจีน 37,305 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ 27,992 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สหรัฐ มาเลเซียขาดดุลการค้ากับจีน 14,584 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ 26,832 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อินโดนีเซียขาดดุลการค้ากับจีน 8,803 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ 16,960 ล้านดอลลาร์สหรัฐ กัมพูชาขาดดุลการค้ากับจีน 4,802 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ 11,281 ล้านดอลลาร์สหรัฐ กบรูไนขาดดุลการค้ากับจีน 73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ 259 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีเพียงประเทศสิงคโปร์ที่ขาดดุลการค้าทั้งกับสหรัฐฯ และจีนโดยขาดดุลการค้ากับจีน 4,544 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และขาดดุลการค้ากับสหรัฐฯ 1,522 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

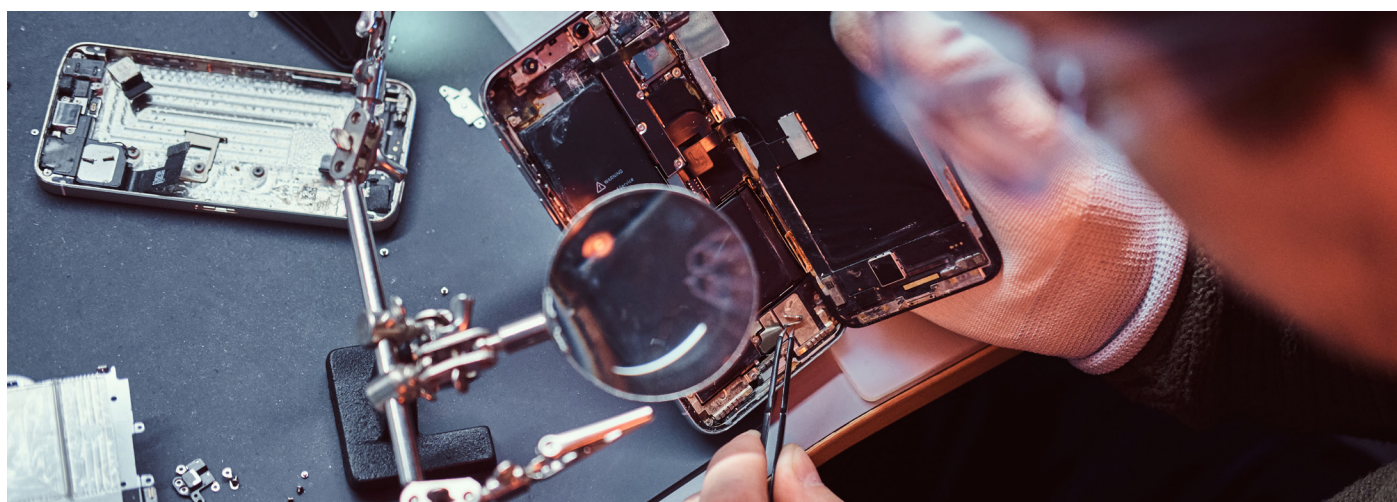
ตารางที่ 4 : การค้าอาเซียนกับสหรัฐฯ – จีน ในปี 2566 (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ประเทศ	ขาดดุลจีน	เกินดุล(ขาดดุล) สหรัฐฯ
เวียดนาม	59,973	94,982
ไทย	37,305	27,992
มาเลเซีย	14,584	26,832
อินโดนีเซีย	8,803	16,960
กัมพูชา	4,802	11,281
สิงคโปร์	4,544	(1,522)
บรูไน	73	259

ที่มา: United States Census Bureau, สศช., Trading Economics รวบรวมโดยผู้เขียน

ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่าทั้งเวียดนามและมาเลเซียจะได้ประโยชน์จากสถานการณ์เปี่ยงเบนทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน มากกว่าประเทศไทย ในวิกฤตสงครามการค้าครั้งนี้ก็มีโอกาสซ่อนอยู่ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในอาเซียน เนื่องจากสินค้าจากจีนมีราคาที่สูงขึ้นเนื่องด้วยมาตรการกีดกันทางการค้า จึงหันมานำเข้าจากกลุ่มประเทศอาเซียนแทน แต่ในขณะเดียวกันบางกลุ่มสินค้าที่ไทยและอาเซียนได้รับประโยชน์ แต่อาเซียนจะได้รับประโยชน์มากกว่าไทย เช่นกลุ่มโทรศัพท์และชิ้นส่วน เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ และหม้อแปลงไฟฟ้า นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสินค้าที่อาเซียนได้ประโยชน์มากขึ้น แต่ไทยกลับได้ประโยชน์น้อยลง เช่น ยางนอกชนิดอัดลม

ถึงแม้ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่เกินดุลกับสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยก็เป็นประเทศที่มีการขาดดุลการค้ากับจีนมากเป็นอันดับต้น ๆ ในอาเซียน เนื่องจากสินค้าที่ไทยมีการเกินดุลกับจีนจะเป็นพวกกลุ่มสินค้าเกษตร ที่มีมูลค่าอาจไม่มากเท่าไร ขณะที่สินค้าที่ประเทศไทยมีการขาดดุลกับจีน จะเป็นพวกกลุ่มสินค้าที่ความซับซ้อนและมีมูลค่าสูง

6. บทสรุป

บทความนี้ ชี้ให้เห็นถึงความเป็นมาของสงครามทางการค้า และความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน เริ่มตั้งแต่สมัยของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ในช่วงปี 2561 ที่ได้มีมาตรการขึ้นภาษีนำเข้าในครั้งแรก แม้ช่วงแรกของการปรับภาษีขึ้นครั้งนี้ไม่มีการระบุว่าสหรัฐฯ มุ่งเป้าไปที่ประเทศใด แต่ในท้ายที่สุดก็ชัดเจนว่าสหรัฐฯ มุ่งเป้าไปที่จีน เนื่องจากสหรัฐฯ นั้นขาดดุลกับจีนมากจนทำลายสถิติสูงสุดในปี 2561 ทั้งสองประเทศได้มีการตอบโต้กันไปมา จนทำให้สหรัฐฯ เริ่มขาดดุลการค้ากับจีน น้อยลงเรื่อย ๆ แต่ในทางกลับกันความตึงเครียดของสองประเทศนี้ กลับไม่ลดลงเลย

ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ทางการค้าของสหรัฐฯ และจีนแย่งลงเรื่อย ๆ สาเหตุมาจากทางสหรัฐฯ ได้มีการขึ้นภาษีนำเข้ารอบใหม่ กับจีน มูลค่า 1.8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในวันที่ 14 พฤษภาคม ปี 2567 ได้มีการขึ้นภาษีหลายกลุ่มสินค้า โดยเฉพาะ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) จาก ร้อยละ 25 เป็น ร้อยละ 100 ถือเป็นสินค้าที่มีการปรับภาษีขึ้นมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม สหรัฐฯ ได้มีการนำเข้ารถยนต์ของจีนเพียง ร้อยละ 1 ถึง 2 เท่านั้น นักวิเคราะห์บางส่วนจึงได้วิเคราะห์ การขึ้นภาษีครั้งนี้ว่าเป็นประเด็นทางด้านการเมือง

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ ที่สำคัญที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโลกและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย สงครามการค้าทำให้ราคาสินค้าต่าง ๆ แพงขึ้น และเงินเฟ้อทั่วโลกเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาษีนำเข้าที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้นเกิดความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ สร้างความไม่แน่นอนให้กับนักลงทุนและผู้ประกอบการทั่วโลก ส่งผลให้การลงทุนชะลอตัว และการค้าโลกหดตัว อย่างไรก็ตาม สงครามการค้าในครั้งนี้ก็ทำให้มีบริษัทมาจากจีนมาลงทุนในประเทศต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีจากสหรัฐฯ

สงครามการค้าครั้งนี้มีส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและลบต่อประเทศไทย ในส่วนของผลกระทบทางบวก สินค้าที่สหรัฐฯ ตั้งกำแพงภาษีกับจีน ทำให้จีนส่งออกไปให้สหรัฐฯ ได้ยากมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเหล็ก โซล่าเซลล์ เซมิคอนดักเตอร์ ประเทศไทยสามารถนำเข้าสินค้าเหล่านี้จากจีนในราคาถูกลงมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันทำให้ไทยขาดดุลการค้ากับประเทศจีนมากยิ่งขึ้น และการที่จีนมาตั้งฐานการผลิตในประเทศไทย ในหลาย ๆ อุตสาหกรรม อาจโดนสหรัฐฯ ขึ้นภาษีถ้ามีประเทศจีนเป็นผู้ผลิต

โดยสรุป สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเพียง 2 ประเทศ แต่ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศทั่วโลก ผลกระทบในครั้งนี้ก็ได้มีแต่ข้อเสียเพียงอย่างเดียว แต่ก็มีโอกาสเข้ามาด้วยเช่นกัน ประเทศไทยควรวางตัวในสงครามการค้าครั้งนี้ให้เหมาะสม เพราะจะส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเลือกข้างใดข้างหนึ่ง เพราะไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้าที่ดีกับทั้งจีน และสหรัฐฯ การเลือกข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะส่งผลเสียต่อความสัมพันธ์กับอีกฝ่ายหนึ่ง และส่งผลต่อการค้าของไทย อีกทั้งเศรษฐกิจไทยพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก การเลือกข้างในสงครามการค้าครั้งนี้อาจทำให้ไทยสูญเสียตลาดส่งออกที่สำคัญ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เพ็ญ เฉวยิ่ง. 2563. สงครามการค้าสหรัฐฯ-จีน : เกิดอะไรขึ้นบ้างในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา. เข้าถึงได้จาก: <https://www.bbc.com/thai/international-51118450> 15 มกราคม 2563

วรรณสินธ์ สัตยานุวัตร. 2567. สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน: พลวัตต่อการค้าการลงทุน. เข้าถึงได้จาก: <https://fpri.or.th/> 22 กุมภาพันธ์ 2567

ภาษาอังกฤษ

Anshu Siripurapu and Noah Berman. 2567. The Contentious U.S.-China Trade Relationship. Available from: <https://www.china-briefing.com/news/the-us-china-trade-war-a-timeline>. 14 May 2567

David Shepardson และ David Lawder. 2567. What are Biden's new tariffs on China goods?. Available from: <https://www.reuters.com/world/what-are-bidens-new-tariffs-china-goods-2024-05-14/>. 14 May 2567

Dorcas Wong และ Alexander Chipman Koty. 2563. The US-China Trade War: A Timeline . Available from: <https://www.china-briefing.com/news/the-us-china-trade-war-a-timeline>. 25 September 2563

International Trade Council. 2567. Effects of Trade Wars on Global Economy and International Trade. Available from: <https://tradecouncil.org/effects-of-trade-wars-on-global-economy-and-international-trade/>. 14 May 2567

Michael Totty. 2567. Higher demand from U.S. and China means expanding into new markets. Available from: <https://anderson-review.ucla.edu/in-u-s-china-trade-war-bystander-countries-increase-exports/>. 23 August 2566

Money Buffalo. (30 July 2562). จุดเริ่มต้นสงครามการค้า อเมริกา vs จีน [วิดีโอ]. ยูทูบ. Available from <https://www.youtube.com/watch?v=YyRBZSxyV3I>

The White House. 2567. FACT SHEET: President Biden Takes Action to Protect American Workers and Businesses from China's Unfair Trade Practices. Available from: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2024/05/14/fact-sheet-president-biden-takes-action-to-protect-american-workers-and-businesses-from-chinas-unfair-trade-practices/> 14 May 2567

TNN. (2 June 2567). “สงครามการค้า” ปะทุ! ใครได้ประโยชน์สูงสุด [วิดีโอ]. ยูทูบ Available from <https://www.youtube.com/watch?v=Jv-qGe3GaKk&t=1089s>

- TNN. (2 June 2567). “สหรัฐฯ-จีน” ชัดแย้งกันใครได้ประโยชน์? เร่งตั้งรับสงครามการค้า! [วิดีโอ]. ยูทูบ. Available from <https://www.youtube.com/watch?v=Jv-qGe3GaKk&t=1089s>
- TNN. (26 February 2567). ไทยได้อานิสงส์สงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ [วิดีโอ]. ยูทูบ. เข้าถึงได้ Available from <https://www.youtube.com/watch?v=iEWDYYaur7k>
- TNN. (29 May 2567). “สหรัฐฯ-จีน” สงครามการค้า “จีน-สหรัฐฯ” ลากยาว [วิดีโอ]. ยูทูบ. Available from <https://www.youtube.com/watch?v=TvuyJT5kkWM&t=664s>
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Brunei. Available from: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5610.html>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Cambodia. Available from: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5550.html>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with China. Available from: <https://www.china-briefing.com/news/the-us-china-trade-war-a-timeline>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Indonesia. เข้าถึงได้จาก: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5600.html>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Philippines. Available from: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5650.html>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Singapore. Available from: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5590.html>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Thailand. Available from: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5490.html>. (n.d.)
- United States Census Bureau. 2567. Trade in Goods with Vietnam. Available from: <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5520.html>. (n.d.)
- Wealth Me UP. (26 September 2562). Timeline 414 วันสงครามการค้า US-CH [วิดีโอ]. ยูทูบ. Available from <https://www.youtube.com/watch?v=OyLqPVC96Ps&t=2s>

Why Chinese Tourist Numbers Have Not Fully Recovered Post-Pandemic

Authors Miss Lapusrada Vatanalikit and Mister Patchat Kantakom, interns at the Fiscal Policy Office in the Macroeconomics Policy Division, would like to thank Mr. Pisit Puapan (Ph.D.), Director of the Macroeconomic Policy Division, Mr. Youthapoom Charusreni, (Ph.D.), Director of the Fiscal Economic Modeling and Projection Division, and Mr. Nattapol Sriphotchanat, Director of the Macroeconomic Analysis Division, for their invaluable guidance and support in the research and writing of this article.

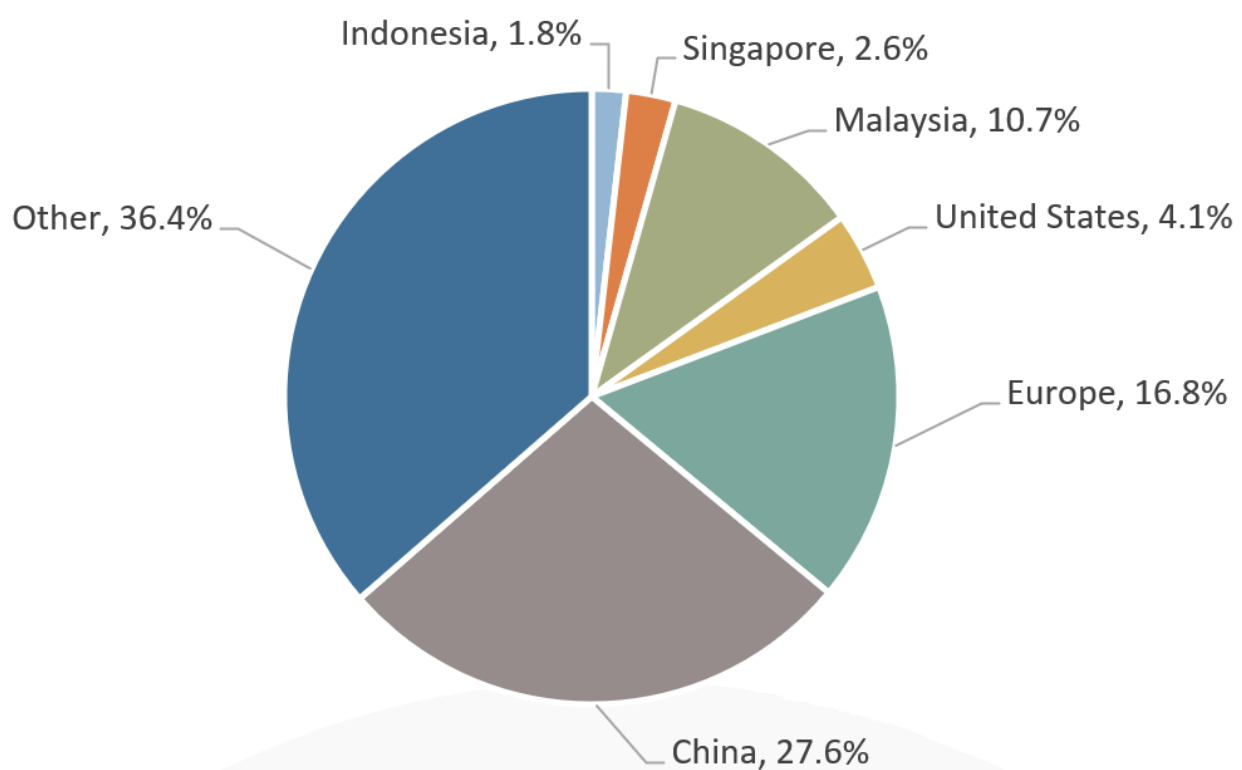
Executive Summary

- In 2019, Chinese tourists accounted for 27.6% of Thailand's 40 million visitors, contributing to 3.2% of the country's GDP alone. However, as of 2023, Chinese visitors constitute only 11.2% of total visitors, far below pre-pandemic levels.
- The tourism sector's decline has led to job losses and reduced economic activity across multiple industries, affecting Thailand's GDP growth.
- Thailand has tried to recoup momentum through various initiatives, i.e. the free-visa policy and BCG model for sustainable tourism.
- Measures should be taken to stimulate Thailand's economic growth through tourism, for example, leveraging social media to promote varied destinations, providing tourism payout, etc.

Introduction

As the world slowly recovers from the repercussions of COVID-19, the economy's recovery is more volatile than ever. Thailand, known as the “Land of Smiles”, has always heavily relied on tourism as a cornerstone of its economy. In pre-COVID conditions of 2019, 11.5% of Thailand's GDP was generated by the tourism sector alone, underscoring the importance of tourism to Thailand's economy. Particularly, Chinese tourists were the driving force in Thailand's tourism boom: of approximately 40 million tourists in 2019, 10.9 million were Chinese– 27.6% of the total– the most of all countries, and greater than some regions, such as Europe [Refer to Graph 1].

Graph 1. Overview of Thailand Tourist Nationalities (%) in 2019

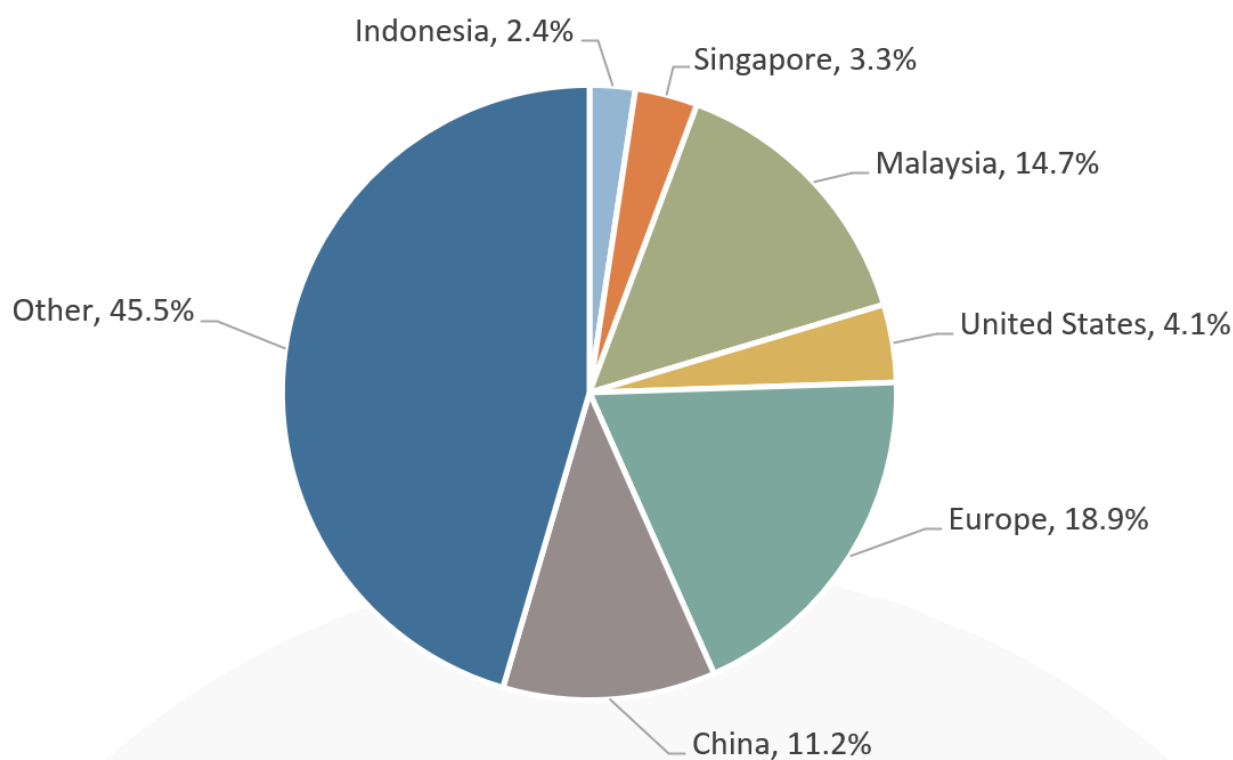

Source : Information calculated by the Fiscal Policy Office, data gathered by the Ministry of Tourism and Sports

The rich tourism offers Thailand exclusive opportunities, such as diversifying and increasing the number of jobs and the overall local economy. The increased demand for various industries fosters the growth of many small and medium-sized enterprises. Subsequently, this influx of tourism-related activities creates a multiplier effect in the economy, perpetuating robust, reliable cycles of economic activity. This includes direct impacts, like more sources for GDP growth, more tax revenue, and foreign exchange earnings; but also indirect impacts, like increased supply chain

demand, increased infrastructure development, and enhanced appeal for foreign investment. Consequently, the regulations enforced to mitigate the widespread disease of COVID-19 significantly impacted these industries and slowed Thailand’s economic growth. In 2023, while the total number of tourists has rebounded back to approximately 28 million, the recovery of the number of Chinese tourists has been notably slower, constituting only 11.2% of total visitors – a stark contrast compared to their numbers to 2019 pre-pandemic [Refer to Graph 2].

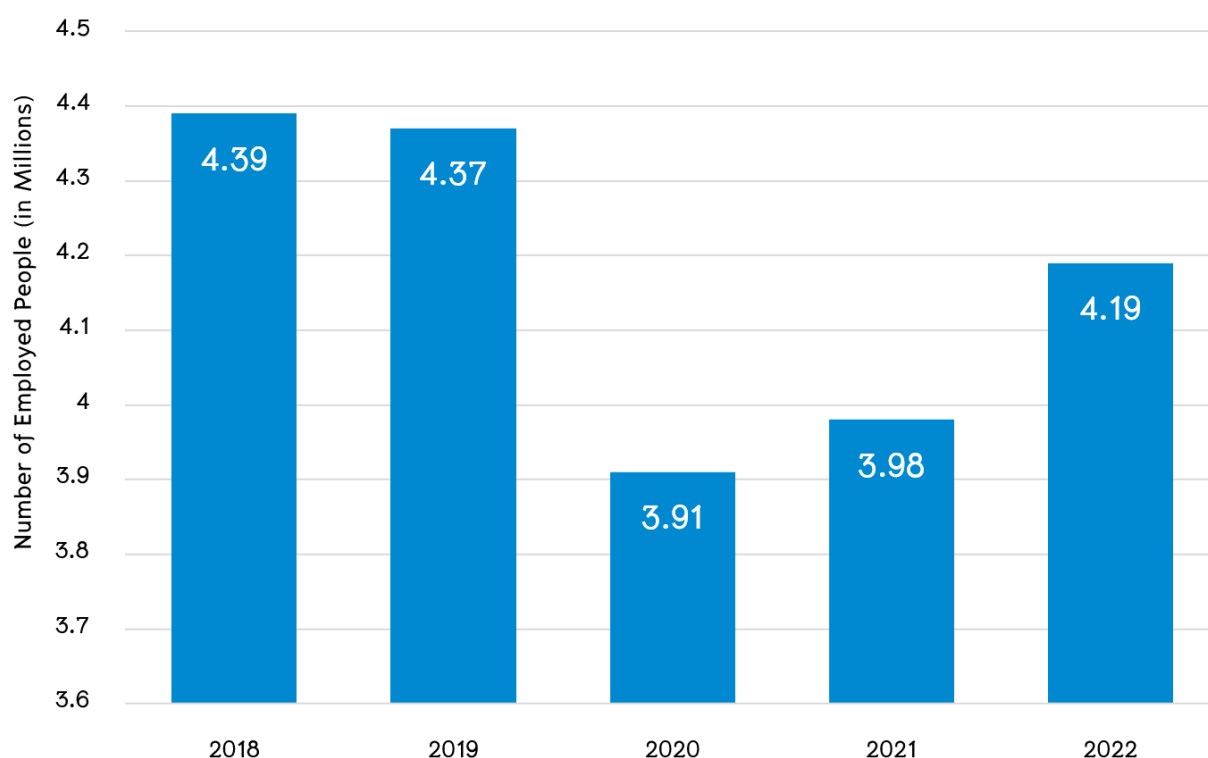
Graph 2. Overview of Thailand Tourist Nationalities (%) in 2023

Source : Information calculated by the Fiscal Policy Office, data gathered by the Ministry of Tourism and Sports

As a result, the dramatic reduction in tourist arrivals has caused widespread job losses in the tourism sector. Referring to Graph 3, the impact of these job losses is evident. Pre-pandemic employment in the tourism sector was over 4.3 million people, dropping to 3.9 million in 2020, and as of 2022, recovering to 4.1 million employees. This illustrates the direct impact of COVID-19 on the livelihoods of citizens, wherein many had to be laid off for companies to stay afloat, or their companies had to close operations.

Graph 3. Number of People (in Millions) Directly and Indirectly Employed in Industries Affected by Tourism (2018–2022)

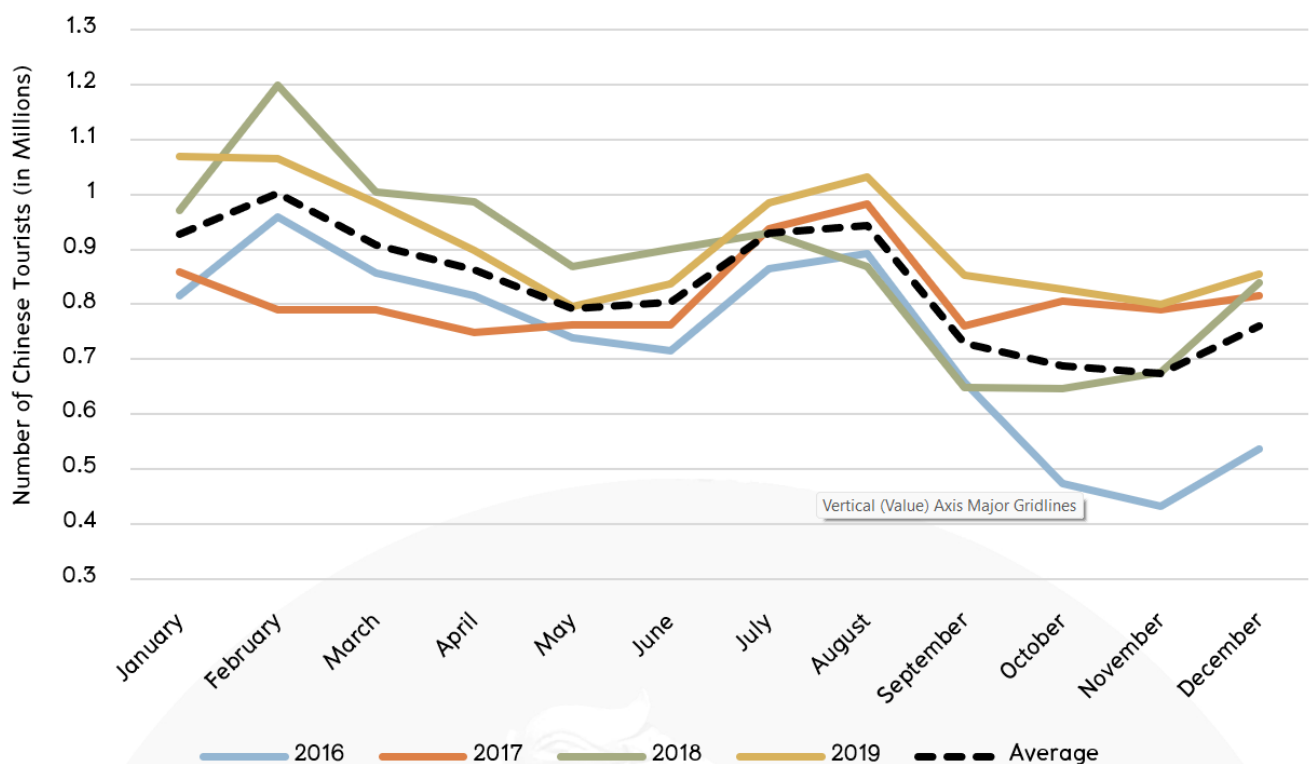
Source : Ministry of Tourism and Sports

In terms of macroeconomics, this unemployment creates a cascading effect on suppliers, service providers, and local businesses or SMEs. Overall, this means people, on average, have less income, less spending power, and less economic spending to stimulate Thailand's GDP. Moreover, the decline in tourism means less money is entering Thailand from foreign sources, especially from key markets like China; ultimately, stunting economic growth. This implies that tourism is a factor causing Thailand's slow GDP growth of 2.6%, compared to the IMF's prediction of growth for developing economies at 4.2%. As such, returning China's tourism rates to pre-pandemic levels will help quicken GDP growth. The following written briefing will explore the reasoning behind the sluggish recovery of Chinese tourist numbers post-pandemic, discuss its economic implications, and evaluate possible strategies.

Analysis of Chinese Tourism Pre-Pandemic

Prior to COVID-19, spanning from 2016 to 2019, Chinese tourists exhibited distinct seasonal patterns in their visits to Thailand, resembling waves that are characterized by peaks and troughs in tourist arrivals. Depicted by Graph 4, the average (black dotted line) illustrates two general distinctive peak periods of Chinese tourism: February, and July to August; whilst, the least visited seasons came immediately after, evidenced by the immediate decline in September to November.

Graph 4. Number of Chinese Tourists (in Millions) per Month Pre-Pandemic (2016–2019)

Source : Information calculated by the Fiscal Policy Office, data gathered by the Ministry of Tourism and Sports

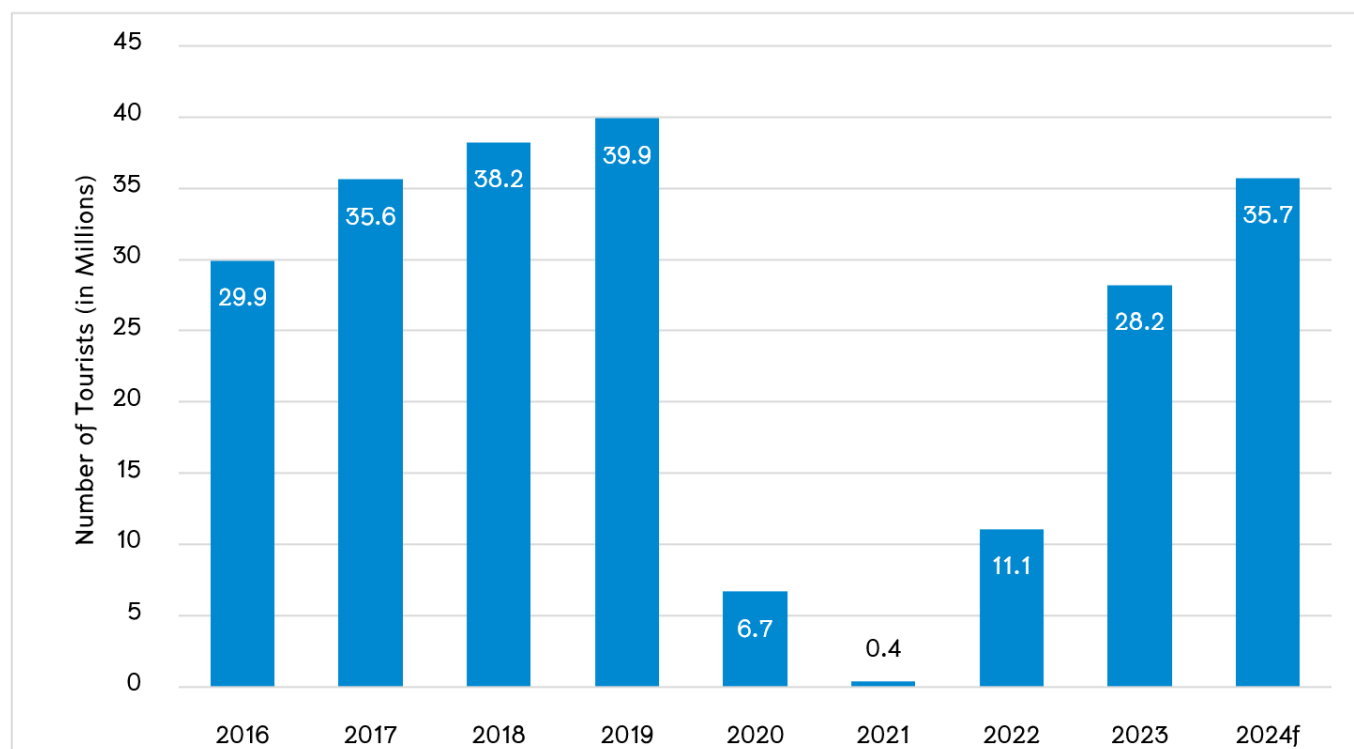
These peaks and troughs all coincide with major festivals and school breaks in China, driving annual patterns in outbound travel to Thailand. Particularly, February marks the period of Chinese New Year. This signifies a time of cultural importance where families reunite and partake in traditions, stimulating a surge with families driven for cultural exchange, seeking to travel and leisure abroad. Similarly, the July to August peaks aligns with China's school summer holidays, the only time when families can bring their children for a vacation together, driving another stream of tourism to Thailand. The period immediately after in September to November symbolizes the start of the school year, thereby reducing the availability for families to travel together, creating a low season for tourism.

Impacts of COVID-19 on Chinese Tourism, and Current Situation

Thailand was no exception to the impact of COVID-19 on tourism, despite the immense attraction Thailand has as a travel destination. The onset of COVID-19 in early 2020 brought unprecedented challenges and drastic declines in tourism levels. The lockdown was announced in April 2020, and Thailand implemented policies such as full national scale lockdowns, restricting any international travel, and only relaxed these measures in October 2020, requiring a mandated 14-day quarantine regulation for all international travelers. This was further continued into 2021, with unfaltering continuous waves, leading to prolonged regulations.¹ As a consequence, the number of tourists significantly dropped in the year 2020, with a total of 6.7 million travelers, most traveled before the lockdowns. This drop continued into 2021, with a total of 420 thousand travelers [Refer to Graph 5]. However, there are signs of a rebound in the tourism sector with the gradual easing of travel restrictions, vaccination campaigns, and the introduction of travel bubbles. By 2023, Thailand has successfully reattracted 28 million tourists, and it is predicted that in 2024 the number of international arrivals will be up to 35.7 million, just approximately 4.2 million short of 2019, or pre-pandemic levels.

¹ Source : www.gh.bmj.com/content/6/7/e006178

Graph 5. Number of Tourists (in Millions) per Year (2016–2023), and Prediction for 2024

Source : Information calculated by the Fiscal Policy Office, data gathered by the Ministry of Tourism and Sports

As such, it can be inferred that Chinese tourists have slowly returned in 2021 with only 0.1% of the pre-pandemic tourists returning, signifying that Chinese tourism has not returned to normal [Refer to Table 1]. In the year 2023, tourist rates were still 32.0% of the year 2019– from 11 million to 3.5 million tourists. This fell short of Thailand’s aimed arrivals of 4 million tourists in 2023². In contrast, other neighboring countries such as Malaysia have now sprung back and even exceeded their pre-pandemic tourist rates– Malaysia rebounding to 108.3% tourists from pre-pandemic, and Indonesia being 107.4%. This is a significantly larger proportion when compared to the recovery of Chinese tourism.

2 Source: www.gh.bmj.com/content/6/7/e006178

Table 1. Number of Tourists per Year (%) Compared to Pre-Pandemic (2019)

Year	Countries			
	Indonesia	Singapore	Malaysia	China
2019	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
2020	-86.0%	-88.0%	-85.5%	-88.6%
2021	-99.6%	-99.4%	-99.9%	-99.9%
2022	-67.3%	-42.3%	-54.4%	-97.6%
2023	7.4%	-2.8%	8.3%	-68.0%

Source : Information calculated by the Fiscal Policy Office, data gathered by the Ministry of Tourism and Sports

A possible reason for the slow return of Chinese tourists may be due to the zero-covid policy that was imposed in China. China’s goal in 2022 was to keep their COVID-19 cases as close to zero as possible. To attain this goal, China implemented mass testing, stringent quarantine for patients, and strict lockdowns across entire cities.³ In cities that are not as strict, residents had to go through repeating tests and limitations placed upon traveling, decreasing their appeal towards traveling. Thus, while other countries freely traveled internationally, Chinese people were restricted and focused on reducing COVID-19 cases.

To further reinforce this statement, CNN is now publishing news on the soaring airfares across Asia including China to Thailand’s flight. In February of 2022, all airfares within the region were now 33% higher than what it was last year, and some were up to twice the amount.⁴ This was a result of the increase in oil prices, labor shortages, and the post-pandemic recovery which has not been

3 Source : <https://www.voanews.com/a/what-is-china-s-zero-covid-policy-/6854291.html>

4 Source : <https://edition.cnn.com/2023/03/24/business/asia-airfares-flights-travel-recovery-intl-hnk/index.html>

stabilized. Moreover, the Chinese government has also restricted the issuing of new passports in early 2020, blocking Chinese citizens from going abroad. In other cases, police have ordered their local citizens to hand over their passports promising a return once the pandemic was over.⁵

Another factor could be due to China's struggling economy, as their old economic model has been underpinned by the heavy infrastructure and real estate market that is collapsing. Ultimately, this led to weak consumer demand and high unemployment rates that aggravated economic downturns. In 2021, China's unemployment rates were recovering from the initial COVID lockdown, rebounding from a rate of 6.2% down to 4.9%. However, by April 2022, unemployment rates surged to their highest level since the lockdown, reaching 6.1%.⁶ Additionally, consumer confidence, an index that reflects the public's future outlook on the economy, has been pessimistic. As of April 2022, China scored 86.7 points of 200, indicating doubt in their economy, never recovering above 100 since then, peaking in March 2023 at 94.9 points. Compared with pre-COVID measures, which were consistently around 120 points, signifying a drop in people's disposable income, as well as willingness to spend money on discretionary activities.⁷ Therefore, fewer individuals feel secure enough to justify the expense of international travel, including trips to Thailand, leading to less tourism in Thailand.

The weakened Chinese Yuan has further exacerbated this issue, making international travel less affordable. According to Google Finances, the Chinese Yuan was strongest during the middle of June 2022– with 1 CNY equal to 5.43 THB– however, its value has depreciated ever to 5.07 THB.⁸ This is due to the zero-covid restrictions on China's economy resulting in CNY being weaker, whilst THB was stronger as a result of the country reopening. This suggests that a contributing factor to why the tourist numbers have not significantly recovered to their pre-pandemic state is due to how traveling is more expensive and less desirable, including to destinations like Thailand.

5 Source: <https://economictimes.indiatimes.com/news/international/world-news/china-to-start-issuing-new-passports-as-virus-curbs-ease/articleshow/96562053.cms?from=mdr>

6 Source : <https://tradingeconomics.com/china/unemployment-rate>

7 Source : <https://tradingeconomics.com/china/consumer-confidence>

8 Source: <https://www.google.com/finance/quote/CNY-THB?sa=X&sqi=2&ved=2ahUKEwia4-GdpPuGAxUMTWcHHYIXBGkQmYOJegQIFRAw&window=MAX>

Policies and Initiatives

Ultimately, China and Thailand are now taking the initiative to improve tourism rates for both countries and the benefit of their respective tourism sectors. Recently, the two countries have just agreed to implement a permanent visa-free entry policy starting from March 2024. This idea originated from their September 2023 agreement to allow visa-free entry for up to 30 days for Thai and Chinese citizens. This agreement would expire in February 2024, however, the response to this agreement was overall positive. Over 22 thousand Chinese tourists arrived in Thailand within the first two days of the visa waiver.⁹ Therefore, a decision has been made between the two countries to permanently implement free-visa. This agreement between the two countries showcases China's desire to embrace mutual benefits between neighboring countries.

In light of COVID-19, Thailand has also reopened with more sustainable tourism. This reopening is aimed to be a creative way to implement the new-normal directions while still providing safe and sustainable travel. This fits under Thailand's BCG model, also known as the Bio-Circular-Green Economy announced in January 2021. This initiative announced after COVID-19 has been centered around stimulating growth from high disposable income tourists and more niche market sectors: wellness, gastronomy, cultural, and sports tourism. Furthermore, this initiative also helps enhance the lives of local farmers to improve the environment and strengthen tourist sustainability. The model for different tourism sectors such as hospitality to start sourcing from local communities has also helped generate more charitable income for these communities.

⁹ Source : <https://www.china-briefing.com/news/china-and-thailand-to-waive-visa-requirements-permanently-from-march/#:~:text=China%20and%20Thailand%20have%20agreed,in%20their%20respective%20tourism%20sectors.>

Competition for Chinese Tourism

However, as of recently, Chinese citizens have been preferring domestic travel over international travel. In February 2024, during Chinese New Year, the Chinese Ministry of Culture and Tourism reported that there were an estimated 474 million domestic trips taken, a 34% increase from 2023 and a 19% increase from pre-pandemic 2019. This is a result of the Chinese government's economic recovery strategy, promoting domestic tourism to make up for the loss in foreign tourism. Mainly, this is through promoting various initiatives such as subsidies, discounts, and enhanced infrastructure, which make traveling a more affordable experience.¹⁰

Moreover, according to Trip.com, a travel service provider, the top 5 destinations for Chinese tourists in 2023 are Thailand, Singapore, Malaysia, Cambodia, and Indonesia. The number of air tickets booked during the Lunar New Year from mainland China to Southeast Asia has increased by 864% from 2022. However, taking a closer look, a lot of Chinese tourists are now traveling outside of Thailand. This is noticed by the extreme increase in year-on-year travel bookings. Mainland China to Singapore has increased by 499%, Malaysia increased by 584%, and Cambodia increased tenfold. However, Thailand has only increased 101% year-on-year.¹¹ Therefore, Chinese tourists may now be drawn to other Southeast Asian countries, with more significant increases compared to Thailand's slowed tourism growth, which may also be due to Thailand's renowned popularity prior to COVID-19.

Malaysia had the greatest increase in Chinese tourism rates and it is predicted to be because of a few factors. Firstly, Malaysia has increased direct flights from major Chinese cities to Malaysia, making traveling much more convenient and efficient. Secondly, Malaysia offers a more affordable traveling experience compared to Thailand. Moreover, Malaysia is home to a large group of Chinese individuals and the widespread use of Mandarin makes Malaysia extremely culturally compatible with Chinese tourists.¹² Lastly, Malaysia has also implemented the visa-free policy with China in late 2023, therefore an increase in Chinese tourists in Malaysia will most likely continue.

Outlooks and Possible Strategies

Though, the outlook for the recovery of Chinese tourism in Thailand is optimistic, especially with the free visa initiative providing immense momentum for the first step in recovery. With the government setting a goal of 8 million visitors, it is likely that the goal will be met, and possibly

¹⁰ Source : <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-68982645>

¹¹ Source: <https://www.trip.com/newsroom/trip-com-group-border-reopening-bookings-boosted-by-lunar-new-year-demand/#:~:text=The%20number%20of%20air%20ticket,Malaysia%2C%20Cambodia%2C%20and%20Indonesia>.

¹² Source: <https://chinesetouristagency.com/malaysia-will-welcome-chinese-tourists-in-2022/#:~:text=Affordable%20Destination%20Malaysia%20offers%20an,compatible%20destination%20for%20Chinese%20tourists>

surpassed.¹³ However, it is safe to say that there is still a long way to go to surpass pre-pandemic numbers. As such, the Thai government could implement initiatives such as the following.

Heavily promoting Chinese New Year in Thailand, especially through the forms of social media popular in China. This involves creating engaging content that is attractive to Chinese people and posting it on Weibo, Little Red Book (Xiao Hong Shu), and WeChat to show Thailand's efforts in cultural diversification and unification, especially during a crucial festival in their year. Mainly, this would be through posting visually striking photos and short videos of celebrations in Chinatown or other locations with large Chinese heritage. However, it could also include creating special Chinese New Year promotions and events across Thailand, such as exclusive hotel packages and themed shopping promotions. Thus, by leveraging these specific platforms, Thailand could effectively communicate its commitment to honoring Chinese culture and traditions. This will make Chinese people feel at home and celebrated, whilst still being able to travel and explore the rich culture and beauty of Thailand.

Another possibility is to diversify destinations beyond the known tourist spots. This would not only increase tourism rates but also help distribute the economic benefits of tourism throughout Thailand. Thailand's tourist authorities could launch a comprehensive campaign to showcase lesser-known gems of Thailand, presenting them as unique to Bangkok or the typical tourist destinations. This could include promoting alternatives to popular beach destinations like Phuket and Pattaya on Chinese social media. Instead, Thailand could promote specific islands such as Koh Kood and Koh Lanta, and focus on their regional specialties, which would provide Chinese people with a newer experience and cure their oversaturation.

¹³ Source : <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/2718913/thailand-expects-8-million-chinese-tourists-in-2024-thai-government>

Additionally, an initiative could be increasing the usage of soft power in Thailand, to subconsciously promote and appeal to a wider audience, especially through our popular stars such as Lisa from Blackpink. Thailand has many popular celebrities whether that be popstars Lisa and Milli who have performed on the stage at Coachella and heavily promoted Thai culture [Refer to Figure 1 and 2], or actors like Mile and Apo from the famous BL series KinnPorsche, which was widely broadcast in China through a Chinese streaming platform, IQiYi [Refer to Figure 3]. All of these individuals attract a wide and unique range of audiences. Lisa is known worldwide, Milli is more well known in the States, Mile and Apo are extremely popular in China amongst teenagers and young adults. Through the government's support for these individuals, and subtly incorporating elements of Thai culture or Thailand's tourist appeal, tourism can be boosted. An example of how this is done is through the media and entertainment in South Korea. As the Korean Wave of using entertainment to represent significant culture became more popular, the tourist numbers initially increased fourfold in 1998 and have continuously grown ever since.¹⁴

Lastly, implementing tourism payout could create an incentive for Chinese tourists to vacation in Thailand. In Taiwan, the government offers to pay 500,000 tourists NT\$5,000 or approximately 5,700 Thai Baht through a lottery system. This initiative is brought up as an effort to attract at least 10 million visitors by 2025. The incentive has been working well in Taiwan with a total of 648,348 tourists in February 2024 compared to 589,961 in January.¹⁵ Therefore, it would be beneficial for Thailand to do something similar to the incentive to help boost tourism rates.

However, ultimately, these initiatives must be part of a broader coordinated strategy to remove Thailand's dependency on tourism. Albeit tourism has historically driven Thailand's economy, the previous 5 years have starkly illustrated the vulnerabilities and uncertainties that

¹⁴ Source : https://www.researchgate.net/publication/320996664_The_effect_of_Hallyu_on_tourism_in_Korea

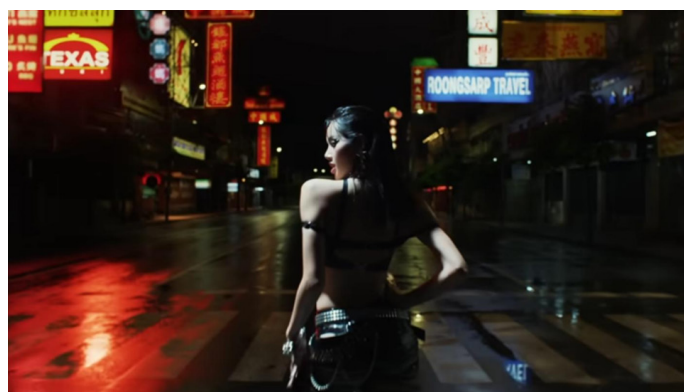
¹⁵ Source : <https://www.ceicdata.com/en/indicator/taiwan/visitor-arrivals>

**Figure 1. Milli on the Coachella Stage
in 2022 with Mango Sticky Rice**

Source : <https://plus.thairath.co.th/topic/subculture/101403>

**Figure 2. Lisa's Music Video Rockstar
Filmed at Chinatown**

Source : <https://www.ejan.co/news/xtbvxi4j0y>

Figure 3. KinnPorsche BL Series Streamed on Chinese Platform IQiYi

Source : https://www.iq.com/play/kinnporsche-the-series-la-forte-episode-1-uzvypb0gpk?lang=en_us

conditions that allow stable employment. Improving education infrastructure would provide people with the skills required to excel in these emerging industries; and, implementing policies that support SMEs aligned with the BCG model would attract investment and stimulate growth in these sustainable sectors. Only through these measures will Thailand build a more sustainable and resilient economy that is less vulnerable to economic shocks.

relying on tourism creates. Thailand must transition to the diversification of its economy beyond tourism. This not only entails promoting sectors under the BCG model, but also creating

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

พิสิทธิ์ พัวพันธ์ : pisitp@mof.go.th

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค

พงศ์นคร โภชากรณ์ : p_pochakorn@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจการคลัง

ยุทธภูมิ จารุเศร์นี : iam5111@msn.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค

ณัฐพล ศรีพจนารถ : kuhnju@gmail.com

ผู้รับผิดชอบรายการเศรษฐกิจ

ภาคการคลัง

ณัฐธิดา จันภักดี : fongnutdee@hotmail.com

ฐิตินันท์ เลิศกาญจนพร : thitinan.fpo@gmail.com

ปิยพัชร ปรีหะจินดา : piyapatp214@gmail.com

พงศธร รัชชัยจิตรกุล : pongsathonr@fpo.go.th

ภาคการค้าระหว่างประเทศ

ธนัฐ พวงนวม : tanut1993@gmail.com

ตลาดน้ำมัน

ชานน ลิมปี่ประสิทธิ์พร : chanonlim.non@gmail.com

วาสนา บุญพุ่ม : wassana.bph@gmail.com

เศรษฐกิจต่างประเทศ

ธนพล กาลเนาวกุล : thanaphonkarn@gmail.com

ศิวพร พรหมวงษ์ : dr.siwaphon@gmail.com

ญาณพัฒน์ สุขสำราญ : yanapat.ssr@gmail.com

กิตติคุณ ชุมวรฐายี : kittikun.c@outlook.com

พุทธิสมบัติ ปานกุล : tongputtisombat@gmail.com

จิรัฐกาล รอดภัยปวง : jirattakarnmoji@gmail.com

รัชพล พงษ์ประเสริฐ : ratchapol.pon98@gmail.com

ภาคการเงิน

ญาณพัฒน์ สุขสำราญ : yanapat.ssr@gmail.com

อัตราการแลกเปลี่ยน

ศิวพร พรหมวงษ์ : dr.siwaphon@gmail.com

ภาคอุตสาหกรรม

ศิวจน์ จิรกุลยาพัฒน์ : siwat.ji@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินและต่างประเทศ

ปาริฉัตร คลั่งทอง : kparipari@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและงานวิจัย

นรพัชร อัครวัลลภ : norabajra@fpo.go.th

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจภูมิภาค

สิริกัลยา เรืองอำนาจ : sirigunlaya@yahoo.com

ภาคแรงงาน

สมิทธิ์ ชุตินา : smith208555@gmail.com

ภาคเกษตรกรรม

วรรณวิภา แสงสารพันธ์ : wanwipa_s@fpo.go.th

ภาคการท่องเที่ยว

พิมพาภรณ์ สุทธิหลวง : pimpapon2_403@hotmail.com

ภาคการบริโภค การลงทุน และอสังหาริมทรัพย์

ศิวจน์ จิรกุลยาพัฒน์ : siwat.ji@gmail.com

เมธาวี ชื่นบาล : metarweecheunban@gmail.com

ลภัส แจ่มแจ้ง : LAPUSJ@fpo.go.th

ด้านเสถียรภาพ

ศักดิ์สิทธิ์ สว่างสุข : saksit.ssuk@gmail.com

วรรณวิภา แสงสารพันธ์ : wanwipa_s@fpo.go.th

วาสนา บุญพุ่ม : wassana.bph@gmail.com

เศรษฐกิจรายภูมิภาค

สุธีรัตน์ จิรชูลกุล : suthirat@fpo.go.th

กวิน เอี่ยมตระกูล : kawin.iamtrakul@gmail.com

ประกอบ สุริเยนทรากกร : prakob.suriyentrakorn@gmail.com

อิทธิพัฒน์ ประภาประเสริฐ : ittipatp@fpo.go.th

กันตา ศุขสาตร : holykanta@gmail.com

บุญทริกา ชลพิทักษ์วงศ์ : boondharigac@fpo.go.th

ปัทม สุจิตร์ดันทน์ : papat19109@gmail.com

ภูริดา ปรามสูงเนิน : phurida2542@gmail.com

ออกแบบหน้าปกและจัดรูปเล่ม

เสาวรส อนุพงษ์กุลกิจ : saowarosa@fpo.go.th

กุสุมา จารุมณี : kusuma.charumani@gmail.com

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
FISCAL POLICY OFFICE

ส เสนอแนะอย่างมีหลักการ
ศ ศึกษาโดยไม่หยุดนิ่ง
ค คนคลังที่มีคุณภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์: 02 273 9020